

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

นพรัตน์ แอ้ม โกล่อม

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง

นพรัตน์ แยมโกสุม

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE INSTRUCTIONAL LEADERSHIP AND THE
EFFECTIVENESS OF ACADEMIC ADMINISTRATION OF ADMINISTRATORS IN
SCHOOL UNDER THE OFFICE OF
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA CHONBURI RAYONG

NOPPARAT YAMKOSUM

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE MASTER DEGREE OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY

2022

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ นพรัตน์ แยม โกสุม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สญา อุระวณิชตระกูล)

..... ประธาน

(ดร.ชัยพจน์ รั้งงาม)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(ดร.ภักดิ์ภูษิต จันทวรานนท์ สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ

(ดร.ภักดิ์ภูษิต จันทวรานนท์ สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สญา อุระวณิชตระกูล)

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สญา อุระวณิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

63920281: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ:

นพรัตน์ แยมโกสุม : ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. (THE RELATIONSHIP BETWEEN THE INSTRUCTIONAL LEADERSHIP AND THE EFFECTIVENESS OF ACADEMIC ADMINISTRATION OF ADMINISTRATORS IN SCHOOL UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA CHONBURI RAYONG) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สญาญู ธีระวณิชตระกูล, กศ.ด., ภคณัฏฐ์ จันทนวรรณท์ สมพงษ์ธรรม, Ed.D. ปี พ.ศ. 2565.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 356 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .38 - .92 ค่าความเชื่อมั่น .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ดี โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน การกำหนดกรอบเป้าหมายของโรงเรียน และการประสานงานด้านหลักสูตร ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงาน
วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและ
รายด้านมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเรียงลำดับ
ความสัมพันธ์ จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การประสานงานด้านหลักสูตร การจัดหา
สิ่งจูงใจสำหรับครู และการผลักดันด้านมาตรฐานทางวิชาการ ตามลำดับ

63920281: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS:

NOPPARAT YAMKOSUM : THE RELATIONSHIP BETWEEN THE INSTRUCTIONAL LEADERSHIP AND THE EFFECTIVENESS OF ACADEMIC ADMINISTRATION OF ADMINISTRATORS IN SCHOOL UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA CHONBURI RAYONG. ADVISORY COMMITTEE: SADAYU TEERAVANITRAKUL, Ph.D., PAKKANAT CHANTHANAVARANONT SOMPONGTAM, Ed.D. 2022.

The purpose of the research was to study the relationship between the instructional leadership and the effectiveness of academic administration of administrators in school under the office of secondary educational service area chonburi rayong. The sample group consisted of 356 teachers in the office of secondary educational service area chonburi rayong, academic year 2019. The study instrument was a 5 level questionnaire with a discrimination each item between .38 - .92 reliability value .98 The statistics used in the data analysis were mean (\bar{X}), standard deviation (SD) and Pearson product moment correlation coefficient.

The findings of the research indicate as follows:

1. The instructional leadership of academic administration of administrators in school under the office of secondary educational service area chonburi rayong. were at a good level.
2. The effectiveness of academic administration of administrators in school under the office of secondary educational service area chonburi rayong. were at a good level.
3. There was relationship between the instructional leadership and the effectiveness of academic administration of administrators in school under the office of secondary educational service area chonburi rayong. at a high level in overall with at .01 level of significance.

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สฎายุ ธีระวณิชตระกูล ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ดร.ภักดีภูฏู จันทนวรรณที่ สมพงษ์ธรรม และดร.ชัยพจน์ รั้งงาม กรรมการสอบงานนิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์กว้างขวางในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีพร อนุศาสนนันท์ ดร.ปณณิษฐา มาเชค และ ดร.ทวีศักดิ์ เจริญเตี้ย ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามรวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่อำนวยความสะดวก และให้ความอนุเคราะห์เสียสละเวลาในการทำแบบสอบถามและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่าน จากมหาวิทยาลัยบูรพา ที่อนุเคราะห์ถ่ายทอดความรู้และขอขอบคุณครอบครัว ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จได้ด้วยดี คุณค่า และประโยชน์อันพึงจะเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่บุพการีทุกสิ่งทุกอย่าง จนได้รับความสำเร็จในการศึกษาดังความมุ่งหมายทุกประการ

นพรัตน์ แยมโกสุม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
คำถามในการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
บทที่ 2.....	14
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
1. สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง	15
2. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ	17

ความหมายของภาวะผู้นำ.....	17
ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	19
ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	20
ภาวะผู้นำทางวิชาการตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี.....	21
3. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ.....	30
ความหมายของการบริหารงานวิชาการ.....	30
ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ.....	31
การบริหารงานวิชาการ.....	32
การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ.....	43
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	47
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ.....	58
4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ.....	61
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
งานวิจัยภายในประเทศ.....	63
งานวิจัยต่างประเทศ.....	65
บทที่ 3.....	69
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
บทที่ 4.....	77

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	77
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	78
บทที่ 5.....	102
สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	102
สรุป 102	
ข้อเสนอแนะ.....	127
บรรณานุกรม	2
ภาคผนวก	13
ภาคผนวก ก	14
ภาคผนวก ข	18
ภาคผนวก ค	29
ภาคผนวก ง.....	39
ประวัติย่อของผู้วิจัย	42

สารบัญญัตราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของงานบริหารงานวิชาการ	44
ตารางที่ 2 องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ ที่ได้จากการสังเคราะห์.....	47
ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกขนาดสถานศึกษา.....	70
ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน	79
ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการกำหนดกรอบเป้าหมายของ โรงเรียน โดยรวมและรายข้อ	80
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	81
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้าน การสอน โดยรวมและรายข้อ	82
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการประสานงานด้านการใช้ หลักสูตร โดยรวมและรายข้อ.....	83
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของ นักเรียน โดยรวมและรายข้อ	84
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการ สอน โดยรวมและรายข้อ.....	85

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียน อย่างใกล้ชิด โดยรวมและรายข้อ.....	86
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู โดยรวมและรายข้อ.....	87
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนา วิชาชีพ โดยรวมและรายข้อ.....	88
ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้าน วิชาการ โดยรวมและรายข้อ.....	89
ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการ เรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ.....	90
ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน	91
ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	92
ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	93
ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	94

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการประกัน คุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ	95
ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ.....	96
ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการนิเทศ การศึกษา โดยรวมและรายข้อ	97
ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายข้อ	98
ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาและ ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ.....	99
ตารางที่ 25 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผล ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง	100
ตารางที่ 26 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม เกี่ยวกับภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง	40
ตารางที่ 27 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม เกี่ยวกับ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง	41

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีบทบาทและความสำคัญโดยเฉพาะการเตรียมประชากรที่มีคุณภาพเพื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นหน้าที่และภารกิจของการศึกษาโดยตรง มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษา ดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560) สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 23 ว่า การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542, 2542) ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบวิชาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญ เพราะเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการศึกษา โดยทั่วไป ขอบข่ายความรับผิดชอบของสถานศึกษาในการบริหารและจัดการศึกษามี 4 ด้าน คือ 1.ด้านบริหารวิชาการ 2.ด้านบริหารงบประมาณ 3.ด้านบริหารบุคคล และ 4.ด้านบริหารงานทั่วไป แต่งานหลักที่เป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยตรงนั้น คืองานวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจของการบริหารงาน โรงเรียน ส่วนงานอื่น ๆ เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้งานวิชาการเป็นงานหลัก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพพัฒนารอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา

อารมณ์และสังคมเสริมสร้างให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ใช้องค์ความรู้ ทักษะและเจตคติจากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่สำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การบริหารการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำในสถานศึกษานำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารจึงต้องเป็นหลักของสถานศึกษาและของผู้ได้บังคับบัญชา และต้องเป็นผู้นำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ หน่วยงานใดที่มีผู้มีความรู้ความสามารถรอบด้าน หน่วยงานนั้นย่อมประสบผลสำเร็จเจริญก้าวหน้า (อำภา ปิยารมย์, 2549) โดยการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการศึกษาโดยพิจารณาตัวชี้วัดจากความสามารถของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายใน ภายนอกรวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนจนทำให้เกิดความพอใจในการทำงานและสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็นการมองประสิทธิภาพในภาพรวมทั้งระบบการประเมินประสิทธิภาพของโรงเรียน (ปฎิมา คำชมภู, 2560) ดังนั้นปัจจัยเด่นชัดที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเหล่านี้คือการมีผู้นำทางวิชาการ หรือภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูผู้สอนซึ่งต้องมีความเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการสูง (Davis & Thomas, 1989) สอดคล้องกับ (วิรัช ชาติกาญจน์, 2557) ได้กล่าวถึงสถานศึกษา ที่จะประสบความสำเร็จมักจะมีผู้บริหารที่มีความสามารถในการนำบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้อำนวยการ (Facilitator) เป็นผู้นำ (Leader) เป็นผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นผู้นำนวัตกรรม (Innovation) เข้ามาสู่สถานศึกษาและเป็นผู้ผลักดันการปฏิรูปการศึกษาให้ก้าวหน้า โดยเฉพาะในส่วนการจัดการเรียนการสอนนั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้นำ ที่มีความรอบรู้ทางด้านวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมสามารถบริหารปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริมวิชาการให้ได้ผลดียิ่งขึ้น จะก่อให้เกิดสภาพที่เอื้อต่อการทำงานของครู ช่วยทำให้ คุณภาพการสอนของครูดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในที่สุด และความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมนั้นผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เพราะเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการและเป็นผู้นำ ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตอาสา มีความพร้อมที่จะนำการศึกษาสู่การเปลี่ยนแปลงได้มากที่สุด

ผู้บริหารการศึกษาในฐานะผู้นำการศึกษาซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อการให้

บริหารการศึกษาแก่ผู้รับบริการในการที่จะบริการอย่างมีคุณภาพ ตรงตามความต้องการ
 จำเป็นของผู้เรียนและสอดคล้องกับแนวนโยบายความรัฐในที่สุด (สมุทพร ชำนาญ, 2559) ซึ่งการ
 บริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารจะต้องใช้ความรู้ความสามารถที่
 จะบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและมีประสิทธิผล โดยยึด
 หลักการแนวคิด การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
 ขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชน สังคม (สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) ประกอบกับความรู้ ความสามารถและพฤติกรรมของ
 ผู้นำในบทบาททั้งของผู้บริหารสถานศึกษาหรือองค์กร ซึ่งมีอิทธิพลต่อทุกฝ่ายในองค์กร โดยมี
 หน้าที่ในการสร้างและส่งเสริมความก้าวหน้าขององค์กรเป็นการนำองค์ความรู้สู่การปฏิบัติที่
 มุ่งมั่นสร้างสรรค์ให้ทีมงานเชื่อถือศรัทธา อาศัยกระบวนการและการพัฒนาการต่าง ๆ ได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพ (อภิขญา พูล โภคผล, 2562) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะ
 หัวหน้าหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับครูและนักเรียนมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะต้องเป็นผู้มี
 วิสัยทัศน์คุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการบริหารแล้ว จำเป็นต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ (สำนักงาน
 คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2553) ซึ่งเป็นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ชี้นำ
 สนับสนุน ส่งเสริมและโน้มน้าวใจข้าราชการครู เกิดความตระหนักในการรวมพลังและประสาน
 สัมพันธ์เพื่อพัฒนางานวิชาการประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนา
 กระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อวัตกรรมการ และเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาการเรียนรู้
 ให้กับผู้เรียน ได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับ (Murphy
 and Kevin ,1999) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ว่าภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อ
 บทบาทผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษา ในอนาคตจะต้องสร้างทั้งองค์กรและ
 ปรับปรุงระบบใหม่เพื่อสอดคล้องกับความต้องการของโครงสร้างสังคมใหม่ ความรู้ในการสอน
 และหลักสูตรจะเน้นทักษะหนึ่งในการเป็นผู้นำ จากที่มุ่งเน้นที่การสอนและการเรียนรู้ จากด้านของ
 จรรยาบรรณในการทำงาน มีการยอมรับฟังจากผู้ร่วมงานและช่วยในการกำหนดทิศทางในโรงเรียน
 และยิ่งไปกว่านั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมองการศึกษาเป็นส่วนประกอบหนึ่งของการบริหารเพื่อ
 ต่อสู้กับปัญหาที่ไม่ต้องให้นักเรียนเผชิญหน้าอย่างโดดเดี่ยว

คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ คนไทยได้รับ
 โอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น โดยมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานเพิ่มขึ้นอย่าง
 ต่อเนื่อง แต่เมื่อพิจารณาคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่า
 มีค่าเฉลี่ยต่ำในทุกกลุ่มสาระและผลคะแนนจากการทดสอบ โครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับ
 นานาชาติ (PISA) อยู่ในระดับต่ำกว่าอีกหลายประเทศที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน (แผนการ

ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579, 2560) โรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดเล็กและขนาดกลาง
 มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากผลการ
 ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในทุกรายวิชามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศแต่เมื่อพิจารณา
 ภาพรวมผลการประเมินยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทาง
 การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระหว่างระดับจังหวัดชลบุรีและระดับสพม.18 ของ
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าคะแนนระดับจังหวัดต่ำกว่าระดับ สพม.18 ทั้ง 4 กลุ่มสาระ และ
 ในขณะที่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่าคะแนนระดับจังหวัดสูงกว่าระดับ สพม.18 ทั้ง 4 กลุ่ม
 สาระ (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต
 18) 50 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท, 2558 : 10 - 13) จากข้อมูลดังกล่าวแสดง
 ให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประสบปัญหาหลายอย่าง ทำให้คุณภาพของนักเรียน
 อยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ และต้องได้รับการปรับปรุง แก้ไข กระบวนการ รูปแบบการ
 บริหารงานวิชาการ เพื่อเป็นการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับการ
 เปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์และการเตรียมคนเข้าสู่ประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน จะ
 เห็นได้ว่าการพัฒนาคนที่มีคุณภาพ คือหัวใจที่ยิ่งใหญ่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาน
 ศึกษาและผู้ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งต้องเป็นผู้ที่เป็นผู้นำทางวิชาการ
 ที่เข้มแข็ง เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่เชี่ยวชาญ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เปรียบเสมือนจอมทัพ ที่จะ
 นำพาโรงเรียน ไปสู่การปฏิรูปการศึกษาที่ยั่งยืน (Hallinger, 2009) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ
 มีความสำคัญอย่างมากในการใช้กลยุทธ์ของการประสานงานและการควบคุมที่จะปรับพันธกิจ
 ด้านวิชาการของโรงเรียนกับกลยุทธ์และการดำเนินการ ดังนั้น ผู้นำทางวิชาการจะไม่เน้นการเป็น
 ผู้นำเพียงอย่างเดียว แต่จะให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้วยบทบาททางการบริหารได้
 รวมถึงการประสานงาน การควบคุม และกำกับดูแลหลักสูตรและการเรียนการสอน ภาวะผู้นำทาง
 วิชาการเกี่ยวข้องการมีส่วนร่วมกับ "หลักทางเทคนิค" ของการศึกษา คือการเรียนการสอนและการ
 เรียนรู้ ผู้นำทางวิชาการจะต้องประกอบด้วยความเชี่ยวชาญและความสามารถพิเศษ เป็นแกนนำใน
 การทำงานอย่างเจาะลึกเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน และกล้าหาญในการทำงานโดยตรง
 กับครูในการปรับปรุงการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ซึ่งนักการศึกษาทั้งหลายต่างมีความเชื่อว่า
 ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีทักษะการบริหาร เป็นผู้นำทางวิชาการมีความรู้ความสามารถและมี

ความเป็นมืออาชีพจึงจะเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพและบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาทั่วทั้งองค์กรและสามารถสร้างบรรยากาศที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

สถานศึกษาจึงมีพันธกิจที่ต้องจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ได้นักเรียนมีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ โดยการทำให้อาจารย์มีคุณภาพได้นั้นต้องอาศัยการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหลักในการขับเคลื่อนคุณภาพของสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การที่จะทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพนั้นสามารถพิจารณาได้จากผลงานทางด้านวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องเนื่องการจัดการชั้นเรียน หลักสูตรแกนกลาง เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง

จากสภาพ และปัญหาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน พบว่า เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงคุณภาพการบริการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการมีภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำถามในการวิจัย

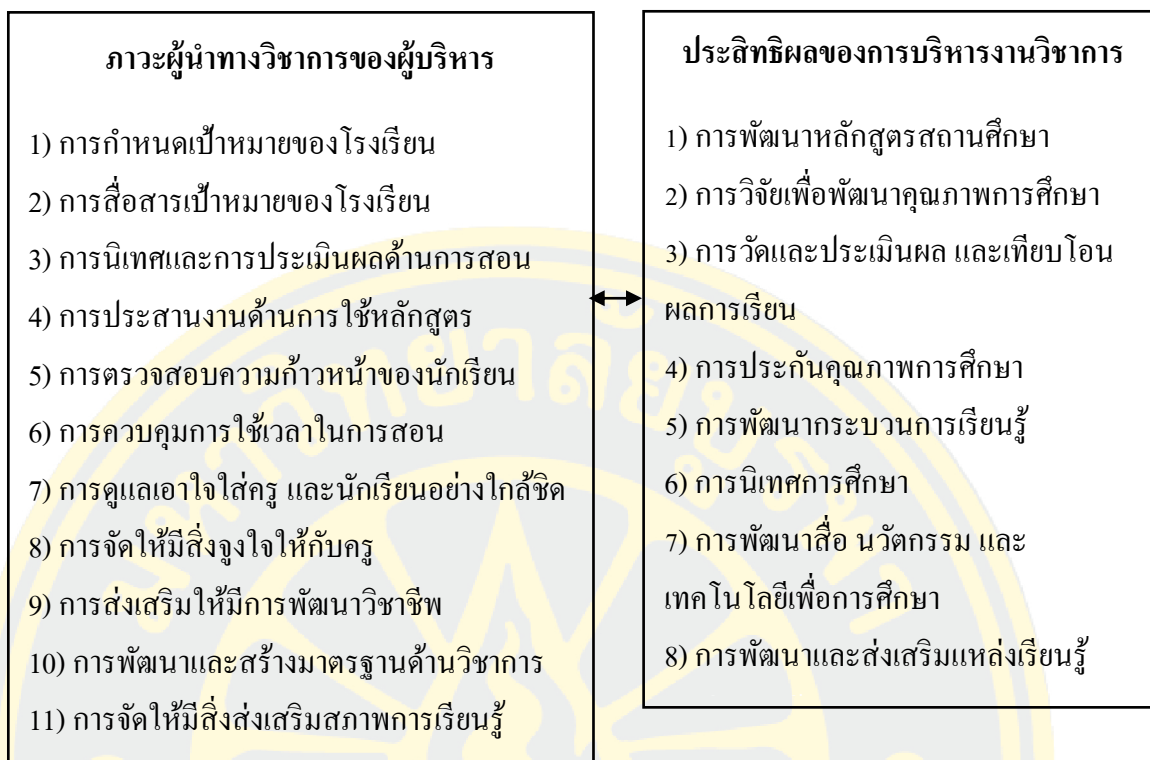
1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อยู่ในระดับใด
2. ระดับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับ ประสิทธิภาพของบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยตามรูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการซึ่งอาศัยทฤษฎีแนวคิดของฮอลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger & Murphy, 1985) โดยมี 11 องค์ประกอบ คือ 1)การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน 2)การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 3)การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน 4)การ ประสานงานด้านการใช้หลักสูตร 5)การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 6)การควบคุมการใช้ เวลาในการสอน 7)การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด 8)การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู 9)การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ 10)การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ 11)การจัดให้มี สิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ และการศึกษาประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้อาศัย แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน (2550) คู่มือปฏิบัติราชการครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ภัทร ชิตา เดโชเม็ง (2560) เอกลักษณ์ ชมนัน้ประกาย (2560) เพ็ญพัทธ์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560) อัคร อูระ งาม (2560) จันทร์จิรา สุดใจ (2560) อรทัย คล้ายสอน (2560) ไทพนา บ่อมหิน (2562) ธัญญรัตน์ ทองทิพย์ (2563) มาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ จาก แนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและเขียนแผนภาพแสดง ความสัมพันธ์ได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงสภาพและระดับของภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
3. เป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเสริมสร้างพัฒนาและปรับปรุงภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิผลที่ดีขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย
 - 1.1.1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน
 - 1.1.2 การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน
 - 1.1.3 การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน

- 1.1.4 การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร
- 1.1.5 การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
- 1.1.6 การควบคุมการใช้เวลาในการสอน
- 1.1.7 การดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด
- 1.1.8 การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู
- 1.1.9 การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ
- 1.1.10 การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ
- 1.1.11 การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้
- 1.2 การศึกษาประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
 - 1.2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 1.2.2 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 1.2.3 การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
 - 1.2.4 การประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.2.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 1.2.6 การนิเทศการศึกษา
 - 1.2.7 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - 1.2.8 การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 4,795 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในปีการศึกษา 2563 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) และดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดสถานศึกษาได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 356 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

- 3.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการ
 - 3.1.1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน
 - 3.1.2 การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน
 - 3.1.3 การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน
 - 3.1.4 การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร

- 3.1.5 การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
- 3.1.6 การควบคุมการใช้เวลาในการสอน
- 3.1.7 การดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด
- 3.1.8 การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู
- 3.1.9 การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ
- 3.1.10 การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ
- 3.1.11 การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้
- 3.2 ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.2.2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 3.2.3 ด้านการวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
 - 3.2.4 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 3.2.5 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้
 - 3.2.6 ด้านการนิเทศการศึกษา
 - 3.2.7 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - 3.2.8 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ภาวะผู้นำ** คือ กระบวนการทางพฤติกรรมที่ประกอบไปด้วยการบูรณาการทักษะทางการสื่อสาร ทักษะความรู้ความสามารถ ทักษะทางจิตวิทยาและทักษะการบริหารจัดการ สถานการณ์ของบุคคลที่เป็นผู้นำ ซึ่งมีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อกลุ่มบุคคล เพื่อนร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ปฏิบัติตามจนบรรลุวัตถุประสงค์

2. **ภาวะผู้นำทางวิชาการ** หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหาร หัวหน้างาน หรือผู้มีอำนาจภายในองค์กร ที่ได้แสดงออกถึงพฤติกรรมหรือการกระทำอย่างมุ่งมั่นตั้งใจโดย มีจุดหมาย มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้า ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ ประสงค์เพื่อที่จะต้องการพัฒนาบุคลากรภายในการกำกับดูแล รวมไปถึงบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และสถานที่ให้เอื้ออำนวยส่งเสริมการเรียนรู้ ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สอดคล้องกับทิศทางของสังคมและโลก

3. **การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน** หมายถึง การที่ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม ในกระบวนการกำหนดเป้าหมายทางด้านวิชาการ โดยมีระบบงาน กรอบระยะเวลา กรอบหน้าที่ความรับผิดชอบของครูใน

การปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจน ซึ่งเป้าหมายของสถานศึกษานั้นมีจุดเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

4. การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารชี้แจงเป้าหมายแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ โดยผู้บริหารประชุมชี้แจงแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา มีการสื่อสารให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เช่น ครู นักเรียนและผู้ปกครองรับทราบแนวปฏิบัติ และดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ทราบและทำความเข้าใจ พร้อมสู่การปฏิบัติ และการดำเนินการ โดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของครูในการพัฒนาเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

5. การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน หมายถึง ผู้บริหารมีการเข้าเยี่ยมชมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการสอนของครู ซึ่งมีการกำหนดให้มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภายในเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนจัดทำรายงานบันทึกการนิเทศและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารให้ความช่วยเหลือครู แนะนำให้คำปรึกษาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

6. การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร หมายถึง ผู้บริหารกำหนดให้มีคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับหลักสูตรและมีการประสานงานกับครูผู้สอนในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยผู้บริหารให้ความสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ

7. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน หมายถึง การกำหนดให้มีการแจ้งผลการเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน มีรายงานการสรุปผลการเรียนของนักเรียนทุกภาคเรียน โดยกำหนดให้ใช้ผลการทดสอบของนักเรียนเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนซึ่งมีคณะกรรมการการประเมินด้านหลักสูตรและการสอนทุกปีการศึกษา

8. การควบคุมการใช้เวลาในการสอน หมายถึง ผู้บริหารมีนโยบายในการปรับลดกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องทางวิชาการ เพื่อเพิ่มเวลาเรียนได้เต็มที่ มีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อตรวจสอบครูในการใช้เวลาเต็มที่กับการสอน มีการรายงานการใช้แผนการสอน และผู้บริหารร่วมวางแผนควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนทุกภาคเรียน

9. การดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด หมายถึง ผู้บริหารมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและนักเรียนและมีการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษาและแนวทางในการปฏิบัติ มีการจัดครูสอนแทนหรือให้ช่วยดูแลชั้นเรียนในกรณีที่ครูไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และผู้บริหาร

เข้าตรวจเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้

10. การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู หมายถึง ผู้บริหารจัดการกิจกรรมของเขตชูเกียรติคุณของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นผู้บริหารจัดให้มี โครงการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถ และตอบแทนครูที่ปฏิบัติงานดี มีความสามารถด้วยการให้ความก้าวหน้าในวิชาชีพ เช่น การเลื่อนชั้น การให้โอกาสไปฝึกอบรม จัดให้มีโครงการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถ และการให้การสนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงานตามความต้องการจำเป็นของครู

11. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา โดยให้ครูนำทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการอบรมและศึกษาคูณามาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษาเพื่อให้ครูได้พัฒนาความรู้และการทำงานร่วมกัน รวมถึงเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอ

12. การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นให้มีมาตรฐานสูงขึ้น โดยมีการกำหนดเกณฑ์ประเมินตัวชี้วัด และกำกับติดตามเพื่อสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ทั้งนี้ผู้บริหารดำเนินการประชุมชี้แจงนโยบายในการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการและประกาศเกณฑ์ต่าง ๆ ทางด้านวิชาการให้นักเรียน ครูผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

13. การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแข่งขันทักษะทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา ยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงานทางด้านวิชาการดีเด่น โดยการประกาศเกียรติคุณ ลงข่าวในวารสารของสถานศึกษา หรือการสนับสนุนนักเรียนที่มีผลการเรียนดีมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ด้วยวิธีหลากหลาย เช่น กล่าวคำ ชมเชย หรือการให้รางวัล โดยจัดให้มีนิทรรศการแสดงผลงานดีเด่นของนักเรียนตามโอกาสต่าง ๆ เสมอเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบถึงพัฒนาการด้านการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

14. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยมีการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด การติดตามตรวจสอบการทำงาน การประเมินผลตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนา ตามขอบข่ายองค์ประกอบของภารกิจการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ทั้งสิ้น 8 องค์ประกอบคือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การประกันคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การนิเทศการศึกษา 7) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 8) การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้

15. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา โดยนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย และคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์สถานศึกษานำโครงสร้างหลักที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นขอบข่ายในการจัดทำหลักสูตร มีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกชั้นเรียน

16. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการศึกษาวิจัย และมีผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วก็นำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน มีการติดตามประเมินผลงานด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีผู้บริหาร และครูร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารงานวิชาการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา

17. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง สถานศึกษาวางแผนกลยุทธ์การเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ให้ตรงตามความถนัดของผู้เรียน โดยผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน เน้นประเมินตามสภาพจริง มีการดำเนินการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

18. การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา มีการจัดระบบโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาชาติ และดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนติดตามและประเมินคุณภาพ เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR)

19. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ครูมีการพัฒนาตนเอง

ในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และครูจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริง

20. การนิเทศการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทัวถึงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ มีการนำผลการประเมินผลการนิเทศมาตรวจสอบหาข้อบกพร่อง วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการนิเทศ มีการวางแผนและดำเนินการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้กิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายเหมาะสมและทั่วถึง และผู้บริหารนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของครูในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

21. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน มีการจัดทำทะเบียนสื่อ และแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการจัดหาสื่อ เทคโนโลยีอย่างเพียงพอ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

22. การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหาร และครู ร่วมกันในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง ผ่านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้

23. ครู หมายถึง ข้าราชการครูสายงานสอนที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

24. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

25. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้บริการ ควบคุมในด้านการศึกษาภายในจังหวัดชลบุรี ระยอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการและงานวิจัย มีประเด็นตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. แนวคิด เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ
 - 2.1 ความหมายของภาวะผู้นำ
 - 2.2 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ
 - 2.3 ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ
 - 2.4 ภาวะผู้นำทางวิชาการตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี
3. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
 - 3.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.3 องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.4 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.5 ความหมายของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สภาพทางภูมิศาสตร์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจรับผิดชอบบริหารจัดการในเขตพื้นที่ใน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง

จังหวัดชลบุรี ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี บ้านบึง หนองใหญ่ พนัสนิคม พานทอง บ่อทอง เกาะจันทร์ สัตหีบ บางละมุง ศรีราชา และเกาะสีชัง

จังหวัดระยอง ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง แกลง บ้านค่าย บ้านฉาง ปลวกแดง นิคมพัฒนา วังจันทร์ และเขาชะเมา

ที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตั้งอยู่เลขที่ 25/11 หมู่ที่ 5 ตำบล อ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20000 โทรศัพท์ 038 - 397501 โทรสาร 038 -397510 E-mail: sopa241@hotmail.com

เขตการปกครอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบ่งการปกครองเป็น 2 จังหวัด

1. จังหวัดชลบุรี แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 11 อำเภอ 92 ตำบล 687 หมู่บ้าน การปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 9 แห่ง เทศบาลตำบล 29 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 58 แห่ง และมีรูปแบบการปกครองพิเศษ 1 แห่ง คือ เมืองพัทยา แยกจากการปกครองของอำเภอบางละมุง เนื่องจากเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติ ซึ่งมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วจังหวัดชลบุรี มี 11 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอพนัสนิคม อำเภอพานทอง อำเภอบ้านบึง อำเภอศรีราชา อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ และอำเภอเกาะสีชัง

2. จังหวัดระยอง แบ่งเขตการปกครองแบ่งออกเป็น 8 อำเภอ 54 ตำบล 439 หมู่บ้าน 80 ชุมชนส่วนด้านการปกครองท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 22 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 42 แห่ง จังหวัดระยอง มี 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอเขาชะเมา อำเภอบ้านฉาง อำเภอวังจันทร์ อำเภอปลวกแดง อำเภอแกลง อำเภอนิคมพัฒนา และอำเภอบ้านค่าย

วิสัยทัศน์

มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ ระดับสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทยค่านิยมองค์กร

“ ซื่อสัตย์ พร้อมบริการ สุภาพ มีคุณธรรม “ ด้วยย่อ “ ISPM ” (Integrity Service mind Polite Morality)

พันธกิจ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานในระดับชาติและระดับสากล
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
4. พัฒนาระบบการจัดการและการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด

เป้าประสงค์

1. นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีการพัฒนาการเหมาะสมตามวัยและมีคุณภาพ
2. ประชากรวัยเรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเป็นธรรม
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา มีสมรรถนะ ทักษะที่เหมาะสม และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่หน่วยงานและองค์กรอื่นๆ ได้
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง มีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม กระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่บุคลากรและสถานศึกษา เน้นการทำงานแบบบูรณาการบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

2. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

ความหมายของภาวะผู้นำ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำ ได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

Bass (1981, pp. 7-14 อ้างถึงใน สมุทร ชำนาญ, 2559, หน้า 45) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำคือ กระบวนการต่าง ๆ ที่จำแนกได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมกลุ่ม
2. ภาวะผู้นำเป็นการผสมผสานคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้นำที่ช่วยสามารถจูงใจบุคคลอื่นให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ
3. ภาวะผู้นำเป็นการใช้อำนาจทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือการมีอิทธิพลต่อกลุ่มที่ทำให้สมาชิกในกลุ่มทำตามที่ต้องการ
4. ภาวะผู้นำเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตามซึ่งผู้นำใช้อิทธิพลต่อพฤติกรรมของกลุ่ม
5. ภาวะผู้นำเป็นพฤติกรรมการควบคุมสั่งการกิจกรรมของกลุ่ม
6. ภาวะผู้นำเป็นศิลปะของการเกลี้ยกล่อม จูงใจหรือคล้อยใจสมาชิกของกลุ่มให้ร่วมมือในการปฏิบัติการกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์
7. ภาวะผู้นำเป็นความแตกต่างระหว่างอำนาจของผู้นำกับผู้ตาม
8. ภาวะผู้นำเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย
9. ภาวะผู้นำเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มทั้งระหว่างผู้นำกับผู้ตาม และระหว่างผู้ตามด้วยตนเอง
10. ภาวะผู้นำเป็นการประสานบทบาทต่าง ๆ ภายในกลุ่มและชี้นำเพื่อให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย

11. ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำกำหนดขอบข่ายและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กำหนดช่องทางการสื่อสารเพื่อทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม

ยุกต์ (Yuk), 2006, p. 5 อ้างถึงใน สมุทร ชำนาญ, 2559, หน้า 46) ได้กล่าวสรุปนิยามของภาวะผู้นำไว้หลากหลายไว้หลากหลายแนวทาง เช่น

ภาวะผู้นำ คือ พฤติกรรมของเอกัตบุคคลที่สามารถสั่งการและชี้นำกลุ่มให้ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายของกลุ่มได้

ภาวะผู้นำ คือ อิทธิพลของบุคคลที่มีอยู่เหนือบุคคลอื่นในการปฏิบัติงานในองค์การ

ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถของบุคคลที่ทำให้การปฏิบัติงานในองค์การบรรลุผล

โดยใช้ความเป็นสถาบันการเมือง จิตวิทยาและทรัพยากรอื่น ๆ กระตุ้นให้ผู้ตามเกิดความพึงพอใจ
 ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการ ในการใช้อิทธิพลเพื่อทำให้เกิดความพึงพอใจ
 ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถในการใช้วัฒนธรรมจากภายนอกองค์การเพื่อเป็นเครื่องมือ
 ในการแลกเปลี่ยนในองค์การ

ภาวะผู้นำ คือ ศิลปะในการสร้างวิสัยทัศน์ ค่านิยม และความคิดสร้างสรรค์ขององค์การ
 โดยใช้สิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์การ

ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถของบุคคลในการสร้างอิทธิพล จูงใจและกระตุ้นให้บุคคล
 อื่นปฏิบัติงานให้องค์การประสบผลสำเร็จ

ณรงค์ศักดิ์ ะโร (2559, หน้า 18) ภาวะผู้นำ คือ ความเป็นผู้นำ องค์การยอมรับความต้องการผู้นำ
 ผู้นำปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการบริหารงาน บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำหรือบริหาร คือ ผู้บัญชาของ
 หน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานทั้งหมดของหน่วยงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายที่วาง
 ไว้ ซึ่งผู้นำในสถานศึกษานั้น ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้มีความสำคัญในการบริหาร
 สถานศึกษา

สมควร ชุมชอบ (2560, หน้า 15) ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นปัจเจกบุคคล ที่มี
 อิทธิพลเหนือสมาชิกในกลุ่มหรือองค์กร โดยใช้ความรู้ ความสามารถ และจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม
 มีความสามารถที่จะให้คำแนะนำแก่ผู้เพื่อนร่วมงาน ยอมรับผลที่เกิดขึ้นกับองค์กร นำพางานให้
 บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกลุ่ม

ทัศนาวรรณประภา (2560, หน้า 15) ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการใช้อิทธิพลของ
 ผู้นำต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โดยใช้ความรู้ ความสามารถ และจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม เพื่อให้
 บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

เกตุสุดา กิ่งการจร (2560, หน้า 21) ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการการปฏิสัมพันธ์
 ระหว่างบุคคล โดยผู้นำเป็นผู้ให้ข้อมูลที่สามารุณเกิดความร่วมมือจากสมาชิกกลุ่มร่วมมือกัน
 ปฏิบัติงานจนสำเร็จบรรลุผลที่ตั้งไว้

พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2560, หน้า 21) ภาวะผู้นำเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่มีศิลปะในการ
 ชักจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาหรือกลุ่ม ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มใจเต็มความสามารถ และเป็น
 กระบวนการสร้างอิทธิพลต่อกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ภายใน
 สถานการณ์หนึ่งๆ โดยอาศัยการยอมรับการยกย่องความศรัทธา ความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และ
 ความร่วมมือจากผู้ใต้บังคับบัญชา

จากที่นักวิชาการกล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการทางพฤติกรรม
 ที่ประกอบไปด้วยการบูรณาการทักษะทางการสื่อสาร ทักษะความรู้ความสามารถ ทักษะทาง

จิตวิทยาและทักษะการบริหารจัดการสถานการณ์ของบุคคลที่เป็นผู้นำ ซึ่งมีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อกลุ่มบุคคล เพื่อนร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวัตถุประสงค์

ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำ ได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

อุไรวรรณ ศรีศักดิ์ (2560, หน้า 15) ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ผู้จัดระเบียบองค์การ ผู้นำและผู้ประเมิน เพื่อเป็นการรับประกันความก้าวหน้าทางวิชาการของโรงเรียนมีพฤติกรรมกระทำหน้าที่ตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ในการชี้นำหรือ โน้มน้ำใจจูงใจข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เข้าใจและเกิดความตระหนักในการรวมพลังและประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนางานวิชาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

ศุภลักษณ์ ลัพหุณากร (2560, หน้า 42) ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง คุณลักษณะและบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ชี้นำ ส่งเสริม สนับสนุน และ โน้มน้ำใจจูงใจข้าราชการครูเกิดความตระหนักในการรวมพลังและประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนางานวิชาการประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผลและวิจัยการนิเทศการศึกษา และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

สำนักงานพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติกร (2562, หน้า 12) ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ การมุ่งพัฒนาเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ นโยบาย ภารกิจ จุดเน้น การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการนิเทศภายในส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ ฝึกปฏิบัติ ประเมินวิเคราะห์และวางแผนเกี่ยวกับ การบริหารการเปลี่ยนแปลง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มียุทธศาสตร์การบริหารสู่ความสำเร็จ เป็นผู้นำทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีภาวะผู้นำทางวิชาการ สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของชาติ

ชไมพร ทิพย์ประชาบาล (2562, หน้า 42) ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนมีเทคนิคการเรียนการสอนต่าง ๆ มาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน อีกทั้งสามารถโน้มน้ำใจหรือชี้นำให้เพื่อนร่วมงานได้เข้าใจและตระหนักถึงจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา และร่วมมือรวมพลังกับเพื่อนร่วมงานเพื่อให้งานวิชาการที่รับผิดชอบบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

DUONG THI THUY TRANG (2562, หน้า 26) ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนในการชี้นำ ส่งเสริม สนับสนุน และโน้มน้าวจิตใจในการพัฒนา งานวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดภารกิจของโรงเรียน การบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน กำกับติดตามผู้เรียนการนิเทศการสอน และการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการ เรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

เศรษฐพงษ์ นันทวิงค์ (2563, หน้า 26) ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของ ผู้บริหาร โรงเรียนในการกระทำอย่างตั้งใจโดยการนำความรู้ ทักษะต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติ ภาระหน้าที่เพื่อให้งานทุกอย่างสำเร็จตามวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ นั้นหมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหาร หัวหน้างาน หรือ ผู้มีอำนาจภายในองค์กร ที่ได้แสดงออกถึงพฤติกรรมหรือการกระทำอย่างมุ่งมั่นตั้งใจโดย มี จุดหมาย มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้า ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ ประสงค์เพื่อที่จะต้องการ พัฒนาบุคลากรภายในการกำกับดูแล รวมไปถึงบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และสถานที่ให้เอื้ออำนวย ส่งเสริมการเรียนรู้ ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สอดคล้องการทิศทางของสังคมและโลก

ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำ ได้มี นักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

กิตติพร พรงาม (2560, หน้า 42) ภาวะผู้นำทางวิชาการมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งใน สถานศึกษา การบริหารจัดการให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องภาวะ ผู้นำทางวิชาการ จึงกล่าวได้ว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะสามารถนำคณะครู และบุคลากร สู่ การเป็นเลิศด้านวิชาการซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษาเข้าสู่คุณภาพและเป็นสถานศึกษาที่มี ประสิทธิภาพ

มานพ สมอินเอก (2561, หน้า 16) ความสำคัญของภาวะผู้นำที่มีในองค์กรที่มีทั้งในผู้นำ และผู้ตามขององค์กรนั้น สามารถนำพาองค์กร ไปสู่ความสำเร็จทั้งในองค์กรของตนเองและองค์กร อื่นจนขยายสู่องค์กรระดับประเทศ

ชัชพล ธรรมมา (2561, หน้า 26) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีสำคัญ อย่างยิ่งที่สามารถจะพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสอดคล้องกับ นักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

อภิชนา พูล โภคผล (2562, หน้า 16) ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสำคัญยิ่งในการ พัฒนาการศึกษา โดยอาศัยกระบวนการสื่อสารเป้าหมายที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุ

วัตถุประสงค์ อาศัยการประสานงานและความร่วมมือกันในทุก ๆ ฝ่ายอย่างทั่วถึงเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการไปได้อย่างดีและอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

เศรษฐพงศ์ นันทวิวงศ์ (2563, หน้า 12) ภาวะผู้นำมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อบรรยากาศขององค์กร สามารถรวมพลังของทุกคนให้เกิดความร่วมมือ สร้างสรรค์สิ่งที่ดีต่อองค์กร เสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่สมาชิก รวมถึงประสานความสัมพันธ์ระหว่าง สมาชิกทำให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้

สามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการกำหนดทิศทาง การวางแผน การสนับสนุน และการควบคุม องค์กรหรือสถานศึกษา เพื่อให้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจที่ได้กำหนดไว้พร้อมทั้งมีบทบาทในการนำพาองค์กรหรือสถานศึกษาเดินหน้าโดยสอดคล้องกับเป้าหมายของประเทศ ซึ่งส่งผลให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวะผู้นำทางวิชาการตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามแนวคิดของ Hallinger and Murphy ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของ Hallinger and Murphy (1985, pp. 221-224) ที่ได้กำหนดองค์ประกอบของพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ประกอบด้วย 11 ด้าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (Framing school goals)

การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนนั้นจะต้องมีความชัดเจน โดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยให้ทีมงานมีส่วนในการกำหนดเป้าหมาย ทางวิชาการของโรงเรียน ซึ่งจะต้องรวมถึงความรับผิดชอบของคณะครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด เป้าหมายในด้านการปฏิบัติงานจะต้องแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้นอกจากนั้นเป้าหมายของโรงเรียนจะต้องมีลักษณะที่ง่ายต่อครู ในการที่จะนำไปสอนได้ตรงตามจุดประสงค์ในห้องเรียน การวางแผนงานทางวิชาการในสถานศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน กฤตกร นันทิพย์(2560, หน้า 25) กล่าวว่า ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนว่า หมายถึงคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจนมีกรอบเวลา มีการวางแผนและการดำเนินงานที่ชัดเจนง่ายต่อการนำไปปฏิบัติเป้าหมายจุดเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จะเกิดกับนักเรียน โดยครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และผู้บริหารมีการนำข้อมูลด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชนความต้องการและความสามารถของครูมาประกอบพิจารณากำหนดเป้าหมาย สอดคล้องกับ ฉวีพร พัทธินิ (2561, หน้า30) ที่ได้กล่าวว่า

การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน คือ การที่โรงเรียนได้กำหนดเป้าหมายด้านวิชาการ โดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และมีการประเมินความต้องการของครู อาจใช้แบบสอบถามเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน

สามารถสรุปได้ว่า การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง การกำหนดกรอบเป้าหมายการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรทุกส่วนภายในสถานศึกษา ให้มีแผนการปฏิบัติงานและทิศทางให้การดำเนินงานที่ชัดเจน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอันดับหนึ่งคือ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยทั้งนี้ต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของครู และบุคลากรภายในสถานศึกษา ในการกำหนดและวางแผน เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างบริบูรณ์

2. การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน (Communicating school goals)

การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนนั้นผู้บริหารจะต้องจัดขึ้นเพื่อให้ครู ผู้ปกครองและนักเรียนได้ทราบทั่วกันทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการ เช่น การประชุมคณะครูการชี้แจงในหนังสือคู่มือของโรงเรียน ฯลฯ และ โดยรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ เช่น การพูดคุยกับครูเป็นต้น การติดต่อสื่อสาร เป็นกระบวนการที่สำคัญในการบริหาร การอำนวยความสะดวกขั้นตอนของการบริหารย่อมมีการติดต่อสื่อสารเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่ด้วยเสมอ การติดต่อสื่อสารทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีมีเหตุผล และเป็นการปลูกฝังความสามัคคีในองค์กร การจัดให้มีระบบการสื่อสารที่ในองค์กรเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและเป็นสิ่งสะท้อนถึงความสามารถผู้บริหารได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ ทศนาวรรณประภา (2560, หน้า 30) กล่าวว่า ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึงการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายโรงเรียน ได้แก่ ระหว่างผู้บริหาร โรงเรียน ครู นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และ สมมงคล กุมภีร์ (2560, หน้า 26) ได้กล่าวว่า การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสื่อสารเป้าหมายสำคัญทางวิชาการไปยังครู ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบ และมีความเข้าใจต่อเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษาอย่างชัดเจนและทั่วถึง

สามารถสรุปได้ว่า การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน คืออีกบทบาทที่มีความสำคัญของผู้บริหาร ในการสร้างการรับทราบรับรู้ข้อมูล เกี่ยวแผนงาน ทิศทาง วิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา ให้นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา รวมไปถึงสังคมชุมชนได้ร่วมกันรับรู้รับทราบเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องเป็นหนึ่งเดียว และสามารถสะท้อนถึงภาพลักษณ์ความรักความสามัคคีภายในสถานศึกษา

3. การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน (Supervising and evaluation instruction)

ผู้บริหารจะทำงานร่วมกับครูในด้านหลักสูตรและการสอน ผลงานของผู้บริหารจะต้องมั่นใจได้ว่า เป้าหมายของโรงเรียนได้ถูกถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน ซึ่งรวมถึงการประสานเป้าหมายของโรงเรียนกับจุดประสงค์ของการเรียนในห้องเรียน ให้การสนับสนุนครูด้านการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ควบคุมการสอนในห้องเรียน โดยการเชื่อมโยงอย่างไม่เป็นทางการให้ผลย้อนกลับแก่ครูทั้งทางด้านการนิเทศและการประเมินผล โดยมีจุดประสงค์ที่จะทำให้เป็นรูปธรรม และให้ครูเป็นผู้นำวิธีสอนที่เฉพาะเจาะจงไปปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ สุขฤทัย จันท์ทรงกรด (2558, หน้า 35) ได้กล่าวว่าการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน หมายถึง การนิเทศติดตาม และประเมินผลด้านการจัดการกรรมการเรียนการสอนของครูให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน และ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งได้แก่ การเชื่อมโยงอย่างไม่เป็นทางการ การสนับสนุนด้านการสอน การให้ผลย้อนกลับ และการให้ผลย้อนกลับแก่ครู ทั้งทางด้านการนิเทศและการประเมินผล ซึ่ง สิริเมอร ทองสมนึก (2562, หน้า 43) ได้กล่าวโดยสรุปว่า การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารการปรับปรุงการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการประเมินผลการสอน การนิเทศ ติดตามและประเมินผลด้านการจัดการกรรมการเรียนการสอนของครู

สามารถสรุปได้ว่า การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน หมายถึง การที่

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทำการถ่ายทอด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และพันธกิจ ลงไปสู่การปฏิบัติจริงภายในห้องเรียน โดยผ่านกิจกรรมกรรมการเรียนรู้ต่างๆ จากครูผู้สอน ซึ่งจะมีการติดตามการจัดการเรียนการสอนจากผู้บริหารทั้งอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ เพื่อแจ้งผลย้อนกลับในการจัดการเรียนการสอน หรือการปฏิบัติงานอื่นๆ ของครูให้รับทราบเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

4. การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร (Coordinating curriculum)

การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารจะต้องมีการประสานงานกับครูในด้านการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ เกิดผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยจะต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาที่สอนในห้องเรียน และคะแนนการทดสอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยตรงผู้บริหาร โรงเรียนมีหน้าที่สร้างความเข้าใจกับครูในโรงเรียนในด้านการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผล โดยครูสามารถทำการสอนได้ผลตามความมุ่งหมายและเนื้อหาสาระในหลักสูตรให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 35) กล่าวว่า สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

และรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ นริรัตน์ เทศกาล (2560, หน้า 18) ได้กล่าวถึง การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร หมายถึง พฤติกรรมในการประสานงานให้ครูนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

สามารถสรุปได้ว่า การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร หมายถึง การที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มาร่วมกันวิเคราะห์ สังเคราะห์ พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่น เพื่อให้ครูผู้สอนนั้นสามารถนำหลักสูตรที่ได้ไปทำการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย

5. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (Monitoring student progress)

ผู้บริหารควรจะใช้ผลจากคะแนนทดสอบในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การประเมินหลักสูตร การประเมินด้านการสอน และการวัดผลความก้าวหน้าตามเป้าหมายของโรงเรียน สอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 101) ได้กล่าวว่า การประเมินเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ เป็นการประเมินผู้เรียนในหน่วยการเรียนรู้ที่ได้เรียนจบแล้ว เพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ พัฒนาการของผู้เรียน เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผลการประเมินวิเคราะห์ผู้เรียน ทำให้สามารถประเมินศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความสำเร็จ ภายหลังการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการเรียนของผู้เรียน การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนหรือซ่อมเสริมผู้เรียน ให้บรรลุตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ วิเชียร วรรณภากร (2560, หน้า 44) ซึ่งได้กล่าวว่า การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน นั่นคือ การตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และผลคะแนนทดสอบของนักเรียนเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การประเมินหลักสูตร การประเมินด้านการสอนและการวัดผลความก้าวหน้าตามเป้าหมายของโรงเรียน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนานักเรียน

สามารถสรุปได้ว่า การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน หมายถึง ตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ซึ่งเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดง

พัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและกำหนดกรอบการดำเนินงานของสถานศึกษา

6. การควบคุมการใช้เวลาในการสอน (Protecting in structional time)

เวลาที่ใช้ในการสอนของครูในห้องเรียน มักจะสูญเสียไปกับการแนะนำกฎเกณฑ์ในการเรียนให้กับเด็ก เด็กที่เรียนช้า รวมทั้งคำขอเรื่องต่าง ๆ จากฝ่ายสำนักงานของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารต้องหาทางควบคุมกิจกรรมเหล่านี้ให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด โดยผลักดันให้เป็นนโยบายของโรงเรียน ผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จในการนำนโยบายนี้ไปใช้ในการกำจัดสิ่งต่าง ๆ ที่จะทำให้การสอนในห้องเรียนหยุดชะงักลงได้ ก็จะสามารถเพิ่มเวลาในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และนักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ ซึ่งสอดคล้องกับ Davis and Thomas (1989, pp. 149-153 อ้างถึงใน กฤตกร น้าทิพย์, 2560, หน้า 29) ที่ได้กล่าวว่า เวลาที่ใช้ในการทำงานด้านการสอนของครูนับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนเวลาที่เสียไปในกิจกรรมคนตรี ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาการจะไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณภาพของการก่อตั้งหากที่สำคัญเป็นอย่างสูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และยังให้ข้อเสนอแนะว่า การใช้เวลาในห้องเรียนของครู โดยทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดครูควรใช้เวลากับนักเรียนเป็นกลุ่มจะดีกว่าเป็นรายบุคคลมีการสอนและการควบคุมอย่างใกล้ชิด รวมทั้งการจัดระเบียบในห้องที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ครูใช้เวลาการสอนดังนี้ 1) ใช้เวลาส่วนมากในการสอน โดยกำหนดเวลาที่เหมาะสมให้กับนักเรียน 2) สอนเนื้อหาวิชาตามเวลาที่กำหนดในหลักสูตร 3) ใช้เวลาทั้งหมดในห้องเรียนในด้านการสอนและการดูแลการทำงานของนักเรียน 4) ใช้เวลาน้อยในการว่ากล่าวและการอบรมด้านระเบียบวินัยของนักเรียน 5) ให้นักเรียนใช้เวลาเหมาะสมในการเรียนหรือประยุกต์ใช้กับทักษะต่าง ๆ 6) ให้นักเรียนเอาใจใส่บทเรียนและทำการบ้านตามที่กำหนด และ 7) ให้นักเรียนทุกคนได้ฝึกการอ่านออกเสียง สอดคล้องเช่นเดียวกับ กันยรัตน์ ศรีเนตร (2559, หน้า 45) กล่าวว่า iva การควบคุมการใช้เวลาในการสอน หมายถึง การควบคุมการใช้เวลาในห้องเรียนของครูให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การตรวจเยี่ยมชั้นเรียน การควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้การเรียนการสอนในห้องเรียนหยุดชะงักลงได้และอภิปรายในห้องเรียน

สามารถสรุปได้ว่า การควบคุมการใช้เวลาในการสอน หมายถึง การที่ผู้บริหารมีแผนนโยบาย และวิสัยทัศน์ ปรับลดกิจกรรมอื่นที่ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนออกจากตารางกิจกรรมในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นการคืนเวลาในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนอย่างเต็มที่ตามเวลาเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งจะส่งผลให้ครูผู้สอนสามารถใช้เวลาในการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. การดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด (Maintaining high visibility)

การดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด เป็นการช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับนักเรียนและกับครู ซึ่งปฏิสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการแบบนี้ผู้บริหารจะได้รับข้อมูลมากมายในด้านความต้องการของนักเรียน และครู ผู้บริหารจะมีโอกาสสื่อสารเป้าหมายระดับต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ครู และนักเรียนทราบ สอดคล้องกับ จริยาภรณ์ พรหมมี, (2559 หน้า 61) กล่าวไว้ว่า การที่ผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดความใกล้ชิดและ ได้มี โอกาสในการพูดคุยในเรื่องต่าง ๆ ทำให้ผู้บริหารจะได้ทราบถึงความต้องการของนักเรียนและครู อีกทั้งผู้บริหารจะได้มี โอกาสสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนให้นักเรียนและครูทราบ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนร่วมกันตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ และ คุณฤทัย โพนนอก (2559, หน้า 9) ได้กล่าวถึงว่า การที่ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์กับครูและนักเรียนในทุก ๆ เรื่อง และควรวางเวลาเข้าพบปะพูดคุยกับครูและนักเรียนอย่างไม่เป็นทางการนอกห้องเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่แท้จริงในด้านความต้องการของครูและนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานและพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย

สามารถสรุปได้ว่า การดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหาร ในการสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีกับครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาองค์กรหรือสถานศึกษา เป็นเงื่อนไขสำคัญของความสำเร็จของสถานศึกษา ทั้งนี้การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี จะทำให้นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา รู้สึกว่า โรงเรียนเป็นที่ที่มีความอบอุ่นส่งเสริมให้เด็กเกิดพัฒนาการที่ดีด้านอารมณ์ สังคม การเรียนรู้ และสร้างเสริมให้ครูและบุคลากรมีความสัมพันธ์ที่ดี ส่งผลให้เป็นสถานศึกษาที่พร้อมพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

8. การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู (Providing incentives for teachers)

การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับ ครู การสร้างบรรยากาศเชิงบวกด้านการเรียนรู้ รวมทั้งการให้รางวัล และการให้การยอมรับการทำงานของคุณนับเป็นบทบาทที่สำคัญส่วนหนึ่งของผู้บริหารในการที่ทำให้โครงสร้างของบริการทำงานดีขึ้น รางวัลที่ผู้บริหารสามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับครูอาจารย์ไม่ใช่เงินเพียงอย่างเดียวหากแต่อาจเป็นคำชมเชยทั้ง โดยส่วนตัว หรือการให้สังคมยอมรับ โดยการมอบใบประกาศเกียรติคุณและการให้รางวัลอย่างเป็นทางการ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สมุทรา ชำนาญ (2559, หน้า 330) ได้ทำการจำแนกประเภทของการจูงใจโดยใช้แหล่งที่ทำให้เกิดการจูงใจในบุคคลสามารถจำแนกได้ 2 ประเภทคือ 1) การจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) คือสิ่งสำคัญที่อยู่ภายนอกตัวบุคคลเนื่องจากการจูงใจที่เกิดจากปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับงาน ซึ่งปกติมีบุคคลอื่นเป็นผู้กำหนดมากกว่าการจูงใจที่กำหนดโดยบุคคลนั่นเอง การจูงใจภายนอกมักใช้สิ่งจูงใจเป็น 2 ลักษณะ คือ สิ่งจูงใจที่เป็นเงินและสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่เงิน เช่น การ

กำหนดเงินค่าตอบแทน โบนัสเงินรางวัลจากการทำงาน การให้ผลประโยชน์ต่างๆ และนโยบายของหน่วยงาน การใช้วิธีการนิเทศติดตาม และตรวจสอบประเมินผลการทำงานที่เหมาะสม ให้มีความรู้ที่มั่นคง ปลอดภัย การจัดให้มีสวัสดิการของหน่วยงาน การให้การยอมรับบุคคลให้มีฐานะทางสังคม เป็นต้น 2) การจูงใจภายในเป็นการจูงใจที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างงานกับผู้ปฏิบัติงาน โดยบุคคลนั้นเป็นผู้กำหนดขึ้นมาเอง เช่น เกิดแรงจูงใจเพราะเห็นคุณค่าและความสำคัญของงาน การต้องการความสำเร็จในงานทำนั้นเพราะเป็นงานที่ตนเองชอบการอยากทำงานเพราะอยากท้าทายความสามารถของตนเองหรือกิจกรรมนอกเหนือจากงาน เช่น การร่วมกิจกรรมด้านกีฬา หรือทำงานอดิเรกของแต่ละคนล้วนเกิดจากการจูงใจภายในทั้งสิ้น

สามารถสรุปได้ว่า การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู หมายถึง การที่ผู้บริหารได้สร้างสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศให้แก่ครู บุคลากร ให้เกิดแรงผลักดันในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูได้แสดงออกถึงพฤติกรรม และยังสามารถกำหนดทิศทางและเป้าหมาย ของพฤติกรรมนั้นด้วย เมื่อผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่เหมาะสม จะส่งผลในทำให้ครูเกิดแรงจูงใจในการทำงานที่สูงขึ้น การแสดงออกของครูจะใช้เวลาพยายามในการกระทำไปสู่เป้าหมายโดยไม่ลดละ จนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็ว

9. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (Promoting professional development)

การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารควรให้โอกาสแก่ครูในการพัฒนาวิชาชีพ โดยการจัดให้มีการฝึกอบรมขณะประจำการ รวมทั้งการช่วยเหลือครูได้เรียนรู้ถึงการผสมผสานทักษะต่าง ๆ ตามโครงการพัฒนาบุคลากร และช่วยให้ครูสามารถนำไปใช้ในห้องเรียนได้ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2560, หน้า 74) ที่ได้ประกาศสาระสำคัญว่ามุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่แหล่งเรียนรู้ให้มีชีวิต ทันสมัย มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากลเพื่อสำรวจให้คนทุกช่วงวัยเกิดความสนใจเข้าไปเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีการศึกษาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รูปแบบใหม่ๆ ที่ช่วยเพิ่มทุนพัฒนาศักยภาพคนไทยให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต สอดคล้องกับ ญัฐพล พันธ์ (2561, หน้า 33) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ คือ มีการแจ้งข่าวสาร หรือเผยแพร่ บทความที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพให้ครูได้ทราบอยู่เสมอ และสนับสนุนครู เข้ารับการอบรมทางวิชาการที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน

สามารถสรุปได้ว่า การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาและวิชาชีพครู โดยมีแผนการดำเนินการพัฒนาตนเองตามแผนอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน รวมถึงอบรมเพิ่มเติม องค์ความรู้ใหม่ มีการแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ร่วมกันภายในระดับสถานศึกษา ภายในระดับเครือข่าย หรือระดับชาติ สร้างวิสัยทัศน์ให้ครู ได้เห็น คุณค่า เป้าหมายและภารกิจร่วมกัน ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรม ของสถานศึกษา และสร้างนวัตกรรมจากการเข้าร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้ครูและ บุคคลากรก้าวทัน โลกยุคโลกาภิวัตน์

10. การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ (Developing and enforcing academic standards)

มาตรฐานทางวิชาการที่สูง และมีความชัดเจนจะเป็นสิ่งจำเป็นในการปรับปรุงการเรียน ของนักเรียน และมาตรฐานที่สูงขึ้นนี้จะแสดงให้เห็นได้จากจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นของโรงเรียน ใน โอกาสต่อไปผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ที่จะพัฒนา และดำรงไว้ซึ่งบรรยากาศในทางบวกในที่ ซึ่งครูทำงานและในที่ซึ่งนักเรียนเรียน การปรับปรุงบรรยากาศจำเป็นเป็นต้องอาศัยทักษะในการ สนองตอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทำให้เกิดการริเริ่มความคาดหวัง และสภาพใหม่ ๆ ซึ่งจุดประสงค์ สุดท้ายก็คือการปรับปรุงการเรียนการสอนนั่นเอง สอดคล้องกับ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, หน้า 40) ครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้ที่มิบทบาทสำคัญในการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องตระหนักถึงความสำคัญในอาชีพและหน้าที่ของตน โดยครูต้อง มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ ความสามารถอย่างแท้จริง และเป็นต้นแบบด้านคุณธรรม และจริยธรรมพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน เปลี่ยน โจม บบทบาท "ครู" ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยปรับบทบาทจาก "ครูผู้สอน" เป็น "Coach" หรือผู้อำนวยการ การเรียนรู้ทำหน้าที่กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจแนะนำวิธีเรียนรู้และวิธีจัดระเบียบการสร้างความรู้ ออกแบบกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน และมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนา กระบวนการเรียนรู้เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน สอดคล้องกับ วิเชียร วรรณภากร (2560, หน้า 11) ได้ กล่าวไว้ว่า การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ คือ การกำหนดเกณฑ์ มาตรฐานด้านการเรียน ของนักเรียนให้มีความชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายและบริบทของโรงเรียนได้เป็น อย่างดี โดยมีคณะทำงานด้านวิชาการของโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำและ พัฒนาเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ หมายถึง การที่ผู้บริหาร ได้ ทำการกำหนดกรอบเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีมาตรฐานทางวิชาการใน ระดับที่สูง มีการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับบริบทของชุมชน สังคม และโลกในศตวรรษที่ 21 ทันทต่อการแข่งขัน อันส่งผลใน ผู้เรียนได้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

11. การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (Providing incentives for learning)

การส่งเสริมบรรยากาศด้านการเรียนรู้ของนักเรียน โดยให้รางวัล และการยอมรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการสูง และเมื่อนักเรียนมีการปรับปรุงผลการเรียนดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารต้องให้โอกาสนักเรียนในการที่จะเป็นที่ยอมรับของห้องเรียนและในโรงเรียน โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำที่ประสานระหว่างห้องเรียน และ โรงเรียนในด้านการให้รางวัลเพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง สอดคล้องกับ สุมงคล กุมภีร์ (2560, หน้า 34) ได้กล่าวว่า การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ คือบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียน โดยจัดระบบของการให้รางวัลอย่างชัดเจนและเป็นทางการ แก่นักเรียนที่เป็นแบบอย่างที่ดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงหรือนำชื่อเสียงมาสู่สถานศึกษา การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก การปรับปรุงสภาพแวดล้อมตลอดจนการที่ครูแสดงออกถึงการตระหนักในคุณค่าของความสำเร็จของนักเรียน และ เจษฎา ถังเงิน (2560, หน้า 26) กล่าวเพิ่มเติมว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีระบบของการให้รางวัลอย่างเด่นชัด และเป็นทางการแก่นักเรียนที่ประสบความสำเร็จ เป็นคนดี และนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน การจะจัดให้มีสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ดีขึ้นในโรงเรียนนั้น จำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน บรรยากาศในทางบวก มีผู้บริหาร ครุตั้งความหวังในตัวนักเรียนสูง วิธีการพัฒนาและประเมินความเจริญงอกงามของนักเรียนอย่างเป็นลำดับ การให้รางวัลและผลตอบแทนเป็นแรงเสริมและแรงจูงใจ มีโปรแกรมและกิจกรรมของนักเรียนที่ดีพอเพียง มีบริการด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพในโรงเรียน

สามารถสรุปได้ว่า การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารการจัด บรรยากาศสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียน ทั้งที่เป็นแบบกายภาพและนามธรรมทางจิตใจ ให้ส่งผลทางบวกต่อผู้เรียน และมีส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน การมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพ เหมาะสมและส่งเสริมการเรียนรู้ ทำให้ครูสอนสามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสุข มีความกระตือรือร้นและตั้งใจในการเรียน

3. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำ ได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู (2552, หน้า 9) การบริหารงานวิชาการ นั้น งานวิชาการ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง งานวิชาการของโรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตร ไปใช้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้

เอกลักษณ์ ชนม์ประกาย (2560, หน้า 15) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ในด้านวิชาการ โดยเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

อัครพร อูระงาม (2560, หน้า 11) การบริหารงานวิชาการเป็นงาน ที่สำคัญและเป็นงานหลักการบริหารของสถานศึกษาคือ มุ่งให้การเรียนการสอนของสถานศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมที่สังคมต้องการ และตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนี้แล้วในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังนั้นจะประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้านได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตรงานกิจกรรมการเรียนการสอนงานการนิเทศการศึกษา งานวัดผลประเมินผล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษาจะต้องนำหลักสูตรแกนกลางมาจัดเป็นหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด ดังนั้น การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึงหมายถึงการบริหารเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

ภัทรธิดา เดโชเม็ง (2560, หน้า 60) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถาน ศึกษาเพื่อให้มีมาตรฐาน หรือคุณภาพการศึกษา โดยยึดหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการดำเนินงานทุกๆด้านทั้งที่เป็นงานหลัก และงานสนับสนุน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ตั้งไว้ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา

เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 12) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดนโยบาย การปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในการร่วมกันกำหนดกรอบเป้าหมาย พันธกิจ ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา การจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำ ได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 13) ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ เป็นภารกิจที่สำคัญในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาต้องสนับสนุนและส่งเสริมการบริหารงานวิชาการทำงานให้มีประสิทธิภาพพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพให้เป็นคนดีที่สมบูรณ์ ให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง

จันทร์จิรา สุดใจ (2560, หน้า 39) งานวิชาการมีความสำคัญคือ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการเพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี สถานศึกษาจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นสำคัญ

มนัสนันท์ วังหนองเสียว (2560, หน้า 18) งานวิชาการเป็นงานหลักและเป็นงานที่สำคัญที่สุด ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการ เนื่องจากเป็นการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนพัฒนาปรับปรุงเพื่อนำไปสู่คุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนงานอื่น ๆ มีความสำคัญในลักษณะการสนับสนุนงานวิชาการ ให้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการบริหารงานวิชาการยังเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ

จิระศักดิ์ ภูศิริ (2560, หน้า 11) การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นงานที่มีความสำคัญสูงสุดใช้เวลาในการบริหารงานมากที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องบริหารงานวิชาการเพื่อให้เกิดคุณภาพและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบต่องานวิชาการเป็นอันดับแรก และต้องให้การสนับสนุน ส่งเสริม และติดตามการทำงานของครูเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

รัษฎารัตน์ ทองทิพย์ (2563, หน้า 9) การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจหลักของการบริหารการศึกษาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะมีคุณภาพหรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น ซึ่งการการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้แบบเรียนงานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลงานห้องสมุด งานนิเทศภายใน งานวางแผนการศึกษา งานประกันคุณภาพภายในและภายนอก และงานพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ นั้นถือสิ่งที่เป็นงานที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา หรือหัวใจของสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานศึกษานั้นเป็นแหล่งที่วางรากฐานในการพัฒนาคน งานและกิจกรรมทุกประเภทที่เกิดขึ้นในสถานศึกษามีวัตถุประสงค์เดียวคือพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้สอดคล้องการบริบทสังคมโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลง การบริหารงานวิชาการจึงงานที่สำคัญอย่างที่จะทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด

การบริหารงานวิชาการ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การบริหารงานวิชาการ ได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 5) ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ.2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้ “ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี ในเรื่องดังต่อไปนี้” โดยมีองค์ประกอบภาระหน้าที่ 17 อย่างด้วยกันคือ

- 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

- 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 9) การนิเทศการศึกษา
- 10) การแนะแนว
- 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากคู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู (2552, หน้า 6) สถานศึกษามีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบการบริหารงานของสถานศึกษาที่มีโครงสร้างการบริหารงานตามกฎหมายที่มีขอบข่ายภารกิจที่กำหนดซึ่งการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวงและระเบียบที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนด ซึ่งจะแบ่งส่วนราชการเป็นกลุ่ม หรือฝ่าย หรืองาน ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการ ซึ่งจะต้องครอบคลุมขอบข่ายและภารกิจของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา โดยงานบริหารงานด้านวิชาการ งบประมาณ มีองค์ประกอบ ขอบข่าย และภารกิจดัง ทั้งสิ้น 12 ด้านดังต่อไปนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 7) การนิเทศการศึกษา
- 8) การแนะแนวการศึกษา
- 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

- 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ภัทรธิดา เดโชเม็ง (2560, หน้า 9) ได้กล่าวถึงสภาพการดำเนินงานการบริหารงาน วิชาการ หมายถึง การปฏิบัติตามกระบวนการ หรือวิธีการในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา ตามขอบขอบข่ายการ บริหารงาน 6 ด้าน คือ 1) ด้านการนิเทศการศึกษา 2) ด้านการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยแต่ละด้านมีความหมาย ดังนี้

1) การนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือ และความ ร่วมมือกับครู ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของ การศึกษา หรือการเชิญบุคลากรภายนอกมาเป็นวิทยากรร่วมด้วย เพื่อให้การพัฒนานักเรียนได้ดำเนินการ ไป อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ซึ่งเป็นกระบวนการของการตัดสินใจหลายขั้นตอน เพื่อหา ทางเลือกทางการเรียนการสอนที่เหมาะสม หรือเป็นที่รวบรวมของทางเลือกที่เหมาะสมต่าง ๆ เข้า ด้วยกัน จนเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้

3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอน ซึ่งถือเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียน ไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร โดยเน้นปรับปรุงหรือสร้างให้ดีขึ้น กว่าเดิมในการจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดกับผู้เรียน แล้วนำมาจัดการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาของ ผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

4) การวัดผล ประเมินผลและเทียบ โอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการ พัฒนา คุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความ ก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประ โยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการพัฒนาการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการแสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรม ทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการดำเนินการเป็นระบบตามกระบวนการ วิจัยและนำไปใช้ ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดประ โยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำข้อมูล จากการใช้สื่อมาวิเคราะห์ให้เกิดความชัดเจนว่า มีอุปสรรคจากการใช้สื่ออย่างไร มีความเหมาะสมกับกิจกรรมและ ผู้เรียนระดับใด เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ สำหรับ การจัดการเรียนรู้ครั้งต่อ ๆ ไป หรือปรับปรุงเพื่อพัฒนาเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

เอกลักษณ์ ชนม์ประกาย (2560, หน้า 10) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ 1) หลักสูตร และการบริหารหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และเทียบ โอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และ 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยแต่ละด้านมีความหมาย ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการสร้าง หรือปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาตามรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษาโดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมปัญหาและความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การดำเนินการจัดการประชุมผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรการดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรตลอดจนจัดให้มีการวิจัยติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการ ให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามรูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา การดำเนินการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลสำหรับในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การดำเนินการให้มีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง โดยใช้ประสบการณ์ตรง ด้านร่างกายที่เป็นรูปธรรม ข้อเท็จจริง และทักษะด้านต่าง ๆ การดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่มีการเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้เกิดการยอมรับเห็นคุณค่า และพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นลักษณะนิสัยที่ดี

3) การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การดำเนินการกำหนดระเบียบวัด และประเมินผลของสถานศึกษาการดำเนินการพัฒนาเครื่องมือวัด และประเมินผลการดำเนินการดำเนินงานทะเบียน การดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบวิธีตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดการตัดสินใจอนุมัติผลการเรียน และการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษา

4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการด้านการวิจัยอย่างเป็นระบบ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนที่มีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และดำเนินการทำวิจัย เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา การดำเนินการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนการดำเนินการสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา

5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินการสร้างศูนย์สื่อการเรียนรู้ จัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้ จัดทำทะเบียนสื่อที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษา และในชุมชน การดำเนินการจัดหา และพัฒนาสื่อสำหรับผู้เรียน และผู้สอน การดำเนินการประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

6) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดทำระบบ และกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่กฎกระทรวงกำหนดโดยการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน การดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การดำเนินการจัดทำแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อยึดถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกันการดำเนินการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยการดำเนินการเพิ่มเติมส่วนที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ

เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 9) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมตามกรอบงานวิชาการ ให้ได้รับการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มขึ้นและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนหรือผู้รับบริการกระบวนการพัฒนางานดังกล่าวประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้การนิเทศการศึกษา การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยแต่ละด้านมีความหมาย ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และ ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นตามสภาพแวดล้อมสถานศึกษา การประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อนำมาพิจารณา กำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่างๆการนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน การนิเทศหลักสูตร การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและการส่งเสริมพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมทั้งรายวิชา พื้นฐานและเพิ่มเติม

3) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินตามสภาพจริง การเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้ครูมีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และทำวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการเรียนการสอนเพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน การเผยแพร่ผลการวิจัยผลการพัฒนาเกี่ยวกับงานวิชาการในโรงเรียนให้กับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นได้รับทราบ

5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การจัดหาจัดให้มีสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผลิตสื่ออุปกรณ์ และนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนและให้การสอนบรรลุสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการจัดให้มีการประเมินผลการใช้และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกสาระการเรียนรู้

6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจการจัดตั้ง การจัดทำข้อมูลเอกสาร เผยแพร่ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นการพัฒนาและส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในบางกลุ่มสาระ หรือบางเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงในการจัดการเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง

7) การนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินการของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกฝ่ายในการแนะนำช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาด้านวิชาการของโรงเรียน

8) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดระบบโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การกำหนดเกณฑ์และเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของ

กระทรวงศึกษาธิการการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามเกณฑ์และเป้าหมายที่กำหนด

อัครพร อูระงาม (2560, หน้า 6) ได้กล่าวถึง การพัฒนาแนวทางบริหารวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง แนวความคิดของผู้วิจัยที่พัฒนามาจากกระบวนการวิจัยโดยผ่านความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ที่ให้ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอหรือวิธีการแก้ไขอุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้งานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3บรรลุวัตถุประสงค์ตามความคิดเห็นของครูใน 7 ด้านดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา และการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
 - 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจสภาพและความต้องการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน การวางแผนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การประเมินผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน
 - 3) การวัดผลและการประเมินผล หมายถึง การบริหารด้านการวัดและประเมินผล และการดำเนินการด้านการวัดและประเมินผล
 - 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามและประเมินผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 5) การนิเทศการศึกษา หมายถึง การวางแผนการนิเทศการศึกษา การดำเนินการนิเทศการศึกษา และการประเมินการนิเทศการศึกษา
 - 6) การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การบริหารด้านการแนะแนว การจัดกิจกรรมการแนะแนว และการติดตามและประเมินผลการแนะแนว
 - 7) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การวางแผนด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การบริหารงานด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินผลการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
- จันทร์จิรา สุดใจ (2560, หน้า 7) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาทุกชนิด ในสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีคุณภาพและมาตรฐานสูงสุด เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนและให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา โดยเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตร การวัดผลประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารได้กำหนดแนวทางในการจัดการบริหารหลักสูตรการนำหลักสูตร ไปใช้ ได้แก่ การวางแผน จัดบุคลากร การจัดทำประมวลการสอนหรือแผนการสอน การจัดตารางเวลา การเลือกกิจกรรม การจัดสื่ออุปกรณ์ การจัดสถานที่และการประเมินผล การใช้หลักสูตรประกันคุณภาพและกำหนดมาตรฐานหลักสูตร

2) การวัดผล ประเมินผล เทียบโอน หมายถึง การที่ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน มีการจัดทำแผนการเรียน การจัดทำตารางสอน การจัดชั้นเรียนการจัดครูเข้าสอน การสอนซ่อมเสริม การเลือกตำราเรียน การจัดทำคู่มือครูด้านวิชาการ จัดทำคู่มือนักเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน สถานศึกษาคควรวางแผนปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาของตนเอง

3) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา แสวงหาแหล่งวิทยาการในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ให้การส่งเสริมสนับสนุนครูด้านการพัฒนาการเรียนการสอนทางการศึกษาที่เหมาะสม จัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับผู้สอนและผู้เรียนอย่างเพียงพอ

4) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ หมายถึง การที่ผู้บริหารควรมีการส่งเสริม และร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน ให้ช่วยสนับสนุนทางด้านวิชาการ ส่งเสริมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับท้องถิ่นของตน เพื่อส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัย การจัดการความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยระบบการวิจัย รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้

อรรถัย คล้ายสอน (2560, หน้า 6) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดองค์ประกอบของงานวิชาการได้ 7 ด้านดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การส่งเสริม ติดตามการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และสาระการเรียนรู้

การนำหลักสูตรมาใช้ การติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตร การปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมติดตามให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การส่งเสริมให้ครูกำหนดระเบียบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ โดยเน้นสภาพจริงการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น และพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ การเผยแพร่ผลงานการวิจัยทางวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กร หน่วยงานและสถาบัน

5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่ใกล้เคียง จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน

7) การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการติดตามสนับสนุนช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครูในด้านวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา การประเมินผล การจัดระบบกระบวนการนิเทศ การประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา

ไทพนา ป้อมหิน (2562, หน้า 9) ได้กล่าวถึงการบริหารวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายอย่างมีคุณภาพ ให้นักเรียนเป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะชีวิตถือเป็นภารกิจหลักของการบริหารสถานศึกษาที่จะนำพา

ให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งและเข้าใจขอบเขตของการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาครูได้เป็นผู้จัดทำหลักสูตรเอง โดยการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาจากชุมชน จัดบุคลากรจัดทำแผนการสอน พัฒนาอย่างเป็นระบบ การจัดการเวลาได้อย่างเหมาะสม และการจัดสื่ออุปกรณ์การจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติในการจัดทำหลักสูตร โรงเรียน

2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมและพัฒนาครู ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง นำภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยมีแนวทางดังนี้ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ มีการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ ได้จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน จัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3) ด้านการวัดผล และประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ประเมินผลการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการวัดผลประเมินผลและเทียบ โอนผลการเรียน

4) ด้านการพัฒนาและ ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำสิ่งต่างๆรวมถึงวิธีการต่างๆ เข้ามาประยุกต์ใช้กับกระบวนการเรียนการสอนและใช้ในการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ประสานความร่วมมือพัฒนากับหน่วยงานอื่นๆ และประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียน ได้รับความรู้ตามจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนตั้งไว้

5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการที่ทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัย พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้และคิดหาวิธีการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษาเพื่อที่จะตอบคำถามที่ได้กำหนดไว้

6) ด้านการนิเทศ หมายถึง กิจกรรมหนึ่งที่เป็นองค์ประกอบหลักของงานวิชาการในสถานศึกษาการดำเนินการนิเทศงานวิชาการการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและ

เหมาะสมกับสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียนและหลักสูตรการประเมินผลการนิเทศเพื่อปรับปรุง ส่งเสริมและพัฒนาการนิเทศให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

7) ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การบริหารเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมของครู อย่างมีระบบแบบแผน จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นๆ หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นๆ

ธัญญารัตน์ ทองทิพย์ (2563 , หน้า 5) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน 6 ด้าน ได้แก่

1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีการเตรียมการเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ การวางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร โดยการตรวจสอบหลักสูตรแม่บทก่อนนำไปใช้ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร นิเทศการใช้หลักสูตร ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนา หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และดำเนินงานตามวัตถุประสงค์เป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

2) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนการให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน จัดให้มีนโยบายหรือข้อกำหนดเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยที่ชัดเจน ประชุมชี้แจงคณะครูเพื่อให้ทราบนโยบาย วัตถุประสงค์และบทบาทที่ครูต้องทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนสนับสนุนให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัย จัดหาอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการทำวิจัย มีส่วนร่วมในการให้การนิเทศเกี่ยวกับการวิจัยของครู ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนติดตามดูแลการทำวิจัยของครูให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ

3) ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ครูดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินผล และรายงานผลการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

4) ด้านการนิเทศภายใน หมายถึง การจัดให้มีคณะกรรมการนิเทศภายใน สนับสนุนให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ใช้กิจกรรมนิเทศที่สอดคล้องเหมาะสม จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของครู และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

5) ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล วางแผนกำหนดระยะเวลาการวัดผลและประเมินผล การสร้างและปรับปรุงเครื่องมือ

วัดผลให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ จัดให้มีการประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการเพื่อให้
 ความรู้ความเข้าใจด้านการวัดผลและประเมินผลแก่ครูผู้สอน สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ แบบฟอร์ม
 เครื่องมือเพื่อใช้ในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลให้พร้อมและเพียงพอ ติดตามและ
 ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลประเมินผล จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้
 เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบกำหนดไว้ นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการ
 เรียนการสอนของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

6) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการด้านการศึกษาให้มี
 ระบบอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินการ การวางแผน (Plan) พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีความชัดเจน
 เพื่อจะนำไปสู่การปฏิบัติที่ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา การปฏิบัติตามแผน (Do) เป็นการ
 ร่วมกันของบุคลากรในการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ โดยมีผู้บริหารให้การส่งเสริม
 สนับสนุน นิเทศและติดตามกำกับอย่างจริงจัง การตรวจสอบประเมินผล (Check) สถานศึกษามีการ
 ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ มีการตรวจสอบประเมินผลว่าการดำเนินการเป็นไปตามทิศทางที่
 ต้องการหรือไม่ มีสิ่งใดที่จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข การปรับปรุงงาน (Act) เพื่อให้เกิดความ
 มั่นใจว่า ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ

จากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาทำ
 การสังเคราะห์เป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของงานบริหารงานวิชาการ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

พันธกิจ/หน้าที่	การบริหารงานวิชาการ	ศพฐ. (2550)	คู่มือปฏิรูปข้าราชการ ศพฐ. (2552)	กฏการศึกษา ศพฐ. (2560)	เอกกฤษฎีกา (2560)	ปฏิรูปครู (2560)	อัตราว่าง (2560)	เงินอุดหนุน (2560)	อัตราครู (2560)	กฎหมาย (2562)	ระเบียบ (2563)	ความถี่
15 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล	ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและ	✓	✓									2
16 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน	วิชาการของสถานศึกษา	✓	✓									1
17 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา		✓										1

จากการสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของการบริการงานวิชาการตามตารางที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์กรอบแนวคิดในการวิจัยโดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่ระดับความถี่ ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป จะได้องค์ประกอบของการบริการงานวิชาการทั้งสิ้น 8 ด้าน ดังนี้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (10) การนิเทศการศึกษา (7) การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน (10) การประกันคุณภาพการศึกษา (8) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (10) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (7) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (6) และ การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ (5) จึงได้กรอบแนวคิดในการวิจัย 8 ด้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 องค์ประกอบของการบริการงานวิชาการ ที่ได้จากการสังเคราะห์

ที่	การบริหารงานวิชาการ
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3	การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4	การประกันคุณภาพการศึกษา
5	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6	การนิเทศการศึกษา
7	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8	การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริการงานวิชาการ 8 ด้าน ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (10) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (10) การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน (10) การประกันคุณภาพการศึกษา (8) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (7) การนิเทศการศึกษา (7) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (6) การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ (5) โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายโดยสรุป ได้ดังนี้

ภัทธิดา เดโชเม็ง (2560, หน้า 9) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ซึ่งเป็นกระบวนการของการ

ตัดสินใจหลายขั้นตอน เพื่อหาทางเลือกทางการเรียนการสอนที่เหมาะสม หรือเป็นที่รวบรวมของทางเลือกที่เหมาะสมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน จนเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้

เอกลักษณ์ ชนม์ประกาย (2560, หน้า 10) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการสร้าง หรือปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาตามรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษา โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมปัญหาและความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การดำเนินการจัดการประชุมผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร การดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรตลอดจนจัดให้มีการวิจัยติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 9) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และ ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นตามสภาพแวดล้อมสถานศึกษา การประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อนำมาพิจารณา กำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่างๆ การนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน การนิเทศหลักสูตร การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

อัทพร อูระงาม (2560, หน้า 6) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา และการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

จันทร์จิรา สุดใจ (2560, หน้า 7) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การที่บริหารได้กำหนดแนวทางในการจัดการบริหารหลักสูตรการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การวางแผน จัดบุคลากร การจัดทำประมวลการสอนหรือแผนการสอน การจัดตารางเวลา การเลือกกิจกรรม การจัดสื่ออุปกรณ์ การจัดสถานที่และการประเมินผล การใช้หลักสูตรประกันคุณภาพและกำหนดมาตรฐานหลักสูตร

อรทัย คล้ายสอน (2560, หน้า 6) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การส่งเสริมติดตามการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และสาระการเรียนรู้ การนำหลักสูตรมาใช้ การติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตร การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

ไทพนา ป้อมหิน (2562, หน้า 9) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาคิดเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเอง โดยการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาจาก

ชุมชน จัดบุคลากรจัดทำแผนการสอน พัฒนาอย่างเป็นระบบ การจัดตารางเวลาได้อย่างเหมาะสม และการจัดสื่ออุปกรณ์การจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติในการจัดทำหลักสูตร โรงเรียน

ธัญญารัตน์ ทองทิพย์ (2563 , หน้า 5) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีการเตรียมการเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ การวางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร โดยการตรวจสอบหลักสูตรแม่บทก่อนนำไปใช้ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร นิเทศการใช้หลักสูตร ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนา หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และดำเนินงานตามวัตถุประสงค์เป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง พันธกิจสำคัญอย่างหนึ่งของสถานศึกษาที่ผู้บริหาร ครู บุคลากรและชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ สังเคราะห์ ออกแบบ วางแผนนำไปใช้และประเมินผล เป็นการกำหนดกรอบการเรียนรู้ของนักเรียน โดยให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนร่วมกันกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินทางของหลักสูตร ทั้งการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมประเมินผล เพื่อให้การจัดการศึกษาของเยาวชนเป็นไปตามความต้องการของครอบครัว ชุมชน สังคมและสอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศชาติ

2) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายโดยสรุปได้ดังนี้

ภัทรธิดา เดโชเม็ง (2560, หน้า 9) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการแสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรม ทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการดำเนินการเป็นระบบตามกระบวนการ วิจัยและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

เอกลักษณ์ ชนม์ประกาย (2560, หน้า 10) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการด้านการวิจัยอย่างเป็นระบบ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนที่มีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และดำเนินการทำวิจัย เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา การดำเนินการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน การดำเนินการสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายใน โรงเรียน และระหว่างโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา

เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 9) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้ครูมีการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และทำวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการเรียนการสอน

เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน การเผยแพร่ผลการวิจัยผลการพัฒนาเกี่ยวกับงานวิชาการในโรงเรียนให้กับสถานศึกษาบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นได้รับทราบ

อัครพร อูระงาม (2560, หน้า 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามและประเมินผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

อรทัย คล้ายสอน (2560, หน้า 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ การเผยแพร่ผลงานการวิจัยทางวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบัน

ไทพนา ป้อมหิน (2562, หน้า 9) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการที่ทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัย พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และคิดหาวิธีการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษาเพื่อที่จะตอบคำถามที่ได้กำหนดไว้

ธัญญารัตน์ ทองทิพย์ (2563 , หน้า 5) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนการให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน จัดให้มีนโยบายหรือข้อกำหนดเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยที่ชัดเจน ประชุมชี้แจงคณะครูเพื่อให้ทราบนโยบาย วัตถุประสงค์และบทบาทที่ครูต้องทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนสนับสนุนให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัย จัดหาอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการทำวิจัย มีส่วนร่วมในการให้การนิเทศเกี่ยวกับการวิจัยของครู ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนติดตามดูแลการทำวิจัยของครูให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ

สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ของให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการจัดเรียนรู้ ออกแบบวางแผนแก้ไขปัญหา การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ จนได้มาซึ่งนวัตกรรมทางการศึกษา จึงนำผลการวิจัยที่ได้รับมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำกำหนดเป้าหมาย พันธกิจและวางแผนในการบริการสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเต็มสมรรถนะ

3) การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายโดยสรุป ได้ดังนี้

ภัทรธิดา เดโชเม็ง (2560, หน้า 9) การวัดผล ประเมินผลและเทียบ โอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่ แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

เอกลักษณ์ ชนม์ประกาย (2560, หน้า 10) การวัดผลประเมินผล และเทียบ โอนผลการ เรียน หมายถึง การดำเนินการกำหนดระเบียบวัด และประเมินผลของสถานศึกษาการดำเนินการ พัฒนาเครื่องมือวัด และประเมินผลการดำเนินการดำเนินงานทะเบียน การดำเนินการเทียบ โอนผลการ เรียนตามระเบียบวิธีตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดการตัดสินใจอนุมัติผลการเรียน และการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษา

เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 9) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนการส่งเสริมให้ ครูผู้สอนจัดทำแผนการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินตามสภาพจริง การเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผล การเรียนจากสถานศึกษาอื่นการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

อัทพร อูระงาม (2560, หน้า 6) การวัดผลและการประเมินผล หมายถึง การบริหารด้าน การวัดและประเมินผล และการดำเนินการด้านการวัดและประเมินผล

จันทร์จิรา สุดใจ (2560, หน้า 7) การวัดผล ประเมินผล เทียบโอน หมายถึง การที่ ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย สอดคล้องกับความถนัด ความ สนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน มีการจัดทำแผนการ เรียน การจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน

อรทัย คล้ายสอน (2560, หน้า 6) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การส่งเสริมให้ครูกำหนดระเบียบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลของ สถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลการ เรียนรู้ โดยเน้นสภาพจริงการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น และพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

ไทพนา ป้อมหิน (2562, หน้า 9) ด้านการวัดผล และประเมินผล การเทียบโอนผลการ เรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา จัดทำเอกสารหลักฐาน การศึกษา จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ประเมินผล

การเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

รัฐมนตรี ทงทิพย์ (2563 , หน้า 5) ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล วางแผนกำหนดระยะเวลาการวัดผลและประเมินผล การสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผลให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ จัดให้มีการประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจด้านการวัดผลและประเมินผลแก่ครูผู้สอน สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ แบบฟอร์ม เครื่องมือเพื่อใช้ในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลให้พร้อมและเพียงพอ ติดตามและตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลประเมินผล จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบกำหนดไว้ นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการในการพิจารณาตัดสินคุณค่าในการจัดการเรียนการสอนหรือผลของการเรียนรู้ โดยนำผลที่ได้มาจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่วางกรอบกำหนดไว้ แล้วจึงดำเนินการพิจารณาตัดสินผลการเรียนรู้ หรือการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพในระดับใด ตลอดจนการเทียบโอนผลการเรียนรู้ ซึ่งการเอานำผลการเรียน ที่เกิดจากการศึกษาทุกประเภทมาประเมินเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

4) การประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายโดยสรุป ได้ดังนี้ เอกลักษณ์ ชนม์ประกาย (2560, หน้า 10) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดทำระบบ และกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามที่กฎกระทรวงกำหนดโดยการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน การดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การดำเนินการจัดทำแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อยึดถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกันการดำเนินการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยการดำเนินการเพิ่มเติมส่วนที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ

เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดระบบโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การกำหนดเกณฑ์และเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามเกณฑ์และเป้าหมายที่กำหนด

อัครพร อรรถงาม (2560, หน้า 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การวางแผนด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การบริหารงานด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินผลการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

ไทพนา ป้อมหิน (2562, หน้า 9) ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การบริหารเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมของครู อย่างมีระบบแบบแผน จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นๆ หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นๆ

ธัญญารัตน์ ทองทิพย์ (2563, หน้า 5) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการด้านการศึกษาให้มีระบบอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินการ การวางแผน (Plan) พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีความชัดเจนเพื่อจะนำไปสู่การปฏิบัติที่ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา การปฏิบัติตามแผน (Do) เป็นการร่วมกันของบุคลากรในการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ โดยมีผู้บริหารให้การส่งเสริม สนับสนุน นิเทศและติดตามกำกับอย่างจริงจัง การตรวจสอบประเมินผล (Check) สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ มีการตรวจสอบประเมินผลว่าการดำเนินการเป็นไปตามทิศทางที่ต้องการหรือไม่ มีสิ่งใดที่จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข การปรับปรุงงาน (Act) เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา ถือเป็นกระบวนการวางแผน และกระบวนการจัดการของสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาเป็นรับประกันให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดชุมชน สังคม และผู้ปกครอง ได้เชื่อมั่นว่าสถานศึกษานี้จะเป็นแหล่งในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพหลักเกณฑ์ที่ระบุไว้ในหลักสูตร และเป็นไปตามความมุ่งหวังของสังคม ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นจัดการปฏิบัติการหลักอย่างเป็นระบบตามแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการควบคุม การตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพ จนทำให้เกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพ และดัชนีชี้วัดระบบคือ ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา

5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายโดยสรุป ได้ดังนี้

ภัทรธิดา เดโชเม็ง (2560, หน้า 9) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอน ซึ่งถือเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียน ไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร โดยเน้นปรับปรุงหรือสร้างให้ดีขึ้นกว่าเดิมในการจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดกับผู้เรียน แล้วนำมาจัดการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

เอกลักษณ์ ชนม์ประกาย (2560, หน้า 10) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการ ให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามรูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา การดำเนินการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลสำหรับในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การดำเนินการให้มีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง โดยใช้ประสบการณ์ตรง ด้านร่างกายที่เป็นรูปธรรม ข้อเท็จจริง และทักษะด้านต่าง ๆ การดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่มีการเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้เกิดการยอมรับเห็นคุณค่า และพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นลักษณะนิสัยที่ดี

เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 9) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและการส่งเสริมพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมทั้งรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม

อัทพร อูระงาม (2560, หน้า 6) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจสภาพและความต้องการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน การวางแผนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การประเมินผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน

ไทพนา ป้อมหิน (2562, หน้า 9) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมและพัฒนาครู ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา โดยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง นำภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยมีแนวทางดังนี้ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ มีการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ ได้จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน จัดให้มีการพิศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

สรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง รูปแบบวิธีการดำเนินการ ตามขั้นตอนที่มีการพัฒนาขึ้นอย่างมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการ

แสดงออกในการส่งเสริมริเริ่มการเรียนรู้ การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ การเรียนรู้ตามแผนการ เรียนรู้ที่กำหนดไว้ และมีการวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ทำให้ทราบระดับการ จัดการเรียนการสอนของตน ส่งผลให้กิจกรรมหรือการจัดการเรียนการสอนมีการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพ

6) การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายโดยสรุป ได้ดังนี้ ภัทรธิดา เดโชเม็ง (2560, หน้า 9) การนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมเพื่อชี้แนะให้ ความช่วยเหลือ และความร่วมมือกับครู ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ให้เป็นไปตาม จุดมุ่งหมายของ การศึกษา หรือการเชิญบุคลากรภายนอกมาเป็นวิทยากรร่วมด้วย เพื่อให้การพัฒนา นักเรียนได้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 9) การนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินการของ ผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกฝ่ายในการแนะนำช่วยเหลือและ สนับสนุนการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอันจะนำมาซึ่งการพัฒนาด้านวิชาการของโรงเรียน

อัทพร อูระงาม (2560, หน้า 6) การนิเทศการศึกษา หมายถึง การวางแผนการนิเทศ การศึกษา การดำเนินการนิเทศการศึกษา และการประเมินการนิเทศการศึกษา

อรทัย คล้ายสอน (2560, หน้า 6) การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการติดตาม สนับสนุนช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครูในด้านวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา การประเมินผล การจัดระบบกระบวนการนิเทศ การประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนา ระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา

ไทพนา ป้อมหิน (2562, หน้า 9) ด้านการนิเทศ หมายถึง กิจกรรมหนึ่งที่เป็น องค์ประกอบหลักของงานวิชาการในสถานศึกษาการดำเนินการนิเทศงานวิชาการการจัดการเรียน การสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณภาพตาม จุดมุ่งหมายของโรงเรียนและหลักสูตรการประเมินผลการนิเทศเพื่อปรับปรุง ส่งเสริมและ พัฒนาการนิเทศให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ธัญญารัตน์ ทองทิพย์ (2563 , หน้า 5) ด้านการนิเทศภายใน หมายถึง การจัดให้มี คณะกรรมการนิเทศภายใน สนับสนุนให้มีการนิเทศภายใน โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ใช้กิจกรรม นิเทศที่สอดคล้องเหมาะสม จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ ของครู และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การบวนการที่ผู้บริหาร หรือหัวหน้างาน ดำเนินการการติดตาม การให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน

การสอนของครู ซึ่งเป็นกระบวนการที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนได้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและทำให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

7) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายโดยสรุป ได้ดังนี้

ภัทรธิดา เดโชเม็ง (2560, หน้า 9) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำข้อมูล จากการใช้สื่อมาวิเคราะห์ให้เกิดความชัดเจนว่า มีอุปสรรคจากการ ใช้สื่ออย่างไร มีความเหมาะสมกับกิจกรรมและ ผู้เรียนระดับใด เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกใช้สื่อการเรียนรู้อัน สำหรับ การจัดการเรียนรู้ครั้งต่อ ๆ ไป หรือปรับปรุงเพื่อพัฒนาเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

เอกลักษณ์ ชนม์ประกาย (2560, หน้า 10) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินการสร้างศูนย์สื่อการเรียนรู้ จัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้อัน จัดทำทะเบียนสื่อที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษา และในชุมชน การดำเนินการจัดหา และพัฒนาสื่อสำหรับผู้เรียน และผู้สอนการดำเนินการประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 9) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การจัดหาจัดให้มีสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผลิตสื่ออุปกรณ์ และนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนและให้การสอนบรรลุสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการจัดให้มีการประเมินผลการใช้และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกสาระการเรียนรู้อัน

อรทัย คล้ายสอน (2560, หน้า 6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอนการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ไทพนา ป้อมหิน (2562, หน้า 9) ด้านการพัฒนาและ ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำสิ่งต่างๆรวมถึงวิธีการต่างๆ เข้ามาประยุกต์ใช้กับกระบวนการเรียนการสอนและใช้ในการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ประสานความร่วมมือพัฒนากับหน่วยงานอื่น ๆ และประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียน ได้รับความรู้ตามจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนตั้งไว้

สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอนให้ดำเนินการจัดการเรียนเรียนรู้โดยใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูผู้สอนทราบถึงในรายละเอียดการใช้งาน ปัญญาการจัดการเรียนการสอน และข้อค้นพบจากการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลให้เกิดเป็นกระบวนการในการ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนด

8) การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้

การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายโดยสรุป ได้ ดังนี้

คู่มือปฏิบัติการราชการครู สพฐ. (2552, หน้า 32) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพทั้งในและนอกสถานศึกษาทั้งในและนอก เขตพื้นที่การศึกษาที่โรงเรียนสังกัด แล้วจัดทำเอกสารรวบรวมเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู บุคลากร ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน สถานศึกษาอื่น ๆ ที่จัดการศึกษาบริเวณใกล้เคียงให้ได้มีส่วนร่วมในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้พร้อมทั้งประสานความร่วมมือ วางแผนกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานที่จัดการศึกษา โดย ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่แต่ละแห่งมี เพื่อใช้ประโยชน์ให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนให้เพื่อนครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้เชิงอนุรักษ์ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา โรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ครอบคลุมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น

เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560, หน้า 9) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจการ จัดตั้ง การจัดทำข้อมูลเอกสารเผยแพร่ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นการ พัฒนาและส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในบางกลุ่มสาระ หรือบาง เนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงในการจัดการเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง

จันทร์จิรา สุกใจ (2560, หน้า 7) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การที่ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา แสวงหาแหล่งวิทยาการในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็น ประโยชน์ ให้การส่งเสริมสนับสนุนครูด้านการพัฒนาการเรียนการสอนทางการศึกษาที่เหมาะสม จัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับผู้สอนและผู้เรียนอย่างเพียงพอ

อรทัย คล้ายสอน (2560, หน้า 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจแหล่งเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา

และเขตพื้นที่ใกล้เคียงจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน

อนัญญา ทองปิ่น (2560, หน้า 7) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา การจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ การสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน

สรุปได้ว่า การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการในการสำรวจแหล่งข้อมูล และสถานที่ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ที่สามารถส่งเสริมและสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน จัดทำเอกสารเผยแพร่พัฒนาแหล่งเรียนรู้พร้อมทั้งให้ผู้เรียน ชุมชน สังคม ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียน ชุมชน สังคมเกิดความรู้สึกรักและหวงแหนแหล่งเรียนรู้เพื่อความยั่งยืนของแหล่งเรียนรู้ที่จะเป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

ความหมายของประสิทธิผล

ความหมายของประสิทธิผลได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายโดยสรุป ได้ดังนี้
 วิกาภรณ์ สร้อยคำ (2560, หน้า 94) ประสิทธิผล หมายถึง ความสำเร็จของการปฏิบัติหรือผลที่เกิดขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดของผู้บริหารและทีมงานในการดำเนินกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทุกคนและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

สมควร ชุมชอบ (2560, หน้า 10) ประสิทธิผล หมายถึง ความสำเร็จที่ได้จากการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางเอาไว้ สามารถที่จะปรับตัว ยอมรับการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพแวดล้อม สังคม และยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งสามารถวัดได้จากความสำเร็จของการทำงาน

เกษแก้ว เจริญเกตุ (2561, หน้า 23) ประสิทธิผล คือ ตัวบ่งชี้ผลสำเร็จของความสามารถในการดำเนินการด้วยความร่วมมือร่วมใจ โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ภายในเวลาที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

ไทพนา ป้อมหิน (2562, หน้า 34) ประสิทธิผล หมายถึง ระดับความสำเร็จในการทำงาน ให้บรรลุเป้าหมาย และเกิดผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ตลอดจนปรับตัวเข้ากับ

สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกรวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนจนเกิดความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข

ภคมน ทิฆัมพรบรรเจ็ด (2561, หน้า 43) ประสิทธิผล หมายถึง องค์การที่ดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่วางไว้และประสบความสำเร็จในการผลิตผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ

พระจรัสชัย ปญญาวิชโร (2563, หน้า 46) ประสิทธิผลเป็นความสามารถของบุคคลหรือองค์การในการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จในการดำเนินการของกิจกรรมนั้น ๆ ให้เป็นไปได้ด้วยดีตามแผนงาน โครงการ และเป้าหมาย ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเกิดความพึงพอใจของบุคลากรภายในองค์กร ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดนโยบายและเป้าหมายไว้ทั้งที่เป็นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยได้รับความร่วมมือร่วมใจของทุกคนในองค์กร ผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต้องอาศัยปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน และนำไปสู่ผลลัพธ์ของการดำเนินงานที่พึงพอใจของทุกฝ่ายภายในองค์กร

สรุปได้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง การบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดหรือเป็นไปตามที่คาดหวัง โดย ประสิทธิผลที่เกิดขึ้นมานั้นสามารถพิจารณาได้จากการนำผลของงาน หรือกิจกรรม ที่ได้ออกมาเป็นผลแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายโดยสรุป ได้ดังนี้

รุจกา วงศ์กาฬสินธุ์ (2560, หน้า 25) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการหมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนารอบด้านจนเต็มศักยภาพ เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ เป็นคนดี เป็นคนเก่ง และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ระดับความสำเร็จตามเป้าหมายที่สังเกตได้ในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

สมควร ชุมชอบ (2560, หน้า 11) ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาหมายถึง การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ประเมินสถานภาพสถานศึกษา ซึ่งเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่งเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานศึกษา ชุมชนและหลักสูตรแกนกลาง เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ พันธกิจ วิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย การตรวจ

สอบว่าหลักสูตรสถานศึกษามีความสมบูรณ์มากน้อยเพียงใด การจัดทำเป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้หรือโครงการจัดการศึกษาโดยมีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนด การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกรณีพิเศษการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ผลการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเหมาะสม

สาธิตา เรียนทัพ (2560, หน้า 10) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ตามขอบข่ายและภารกิจ

กัลยาณี ศรีวงศ์ชัย (2560, หน้า 7) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานเกี่ยวกับงานวิชาการนั้นจะตอบสนองหรือบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน โดยยึดแนวคิดตามขอบข่ายและภาระกิจการบริหารงานวิชาการ ของกระทรวงศึกษาธิการ

พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2560, หน้า 50) ประสิทธิภาพผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน คือ การบริหารจัดการของผู้บริหารในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในโรงเรียนเพื่อทำให้เกิดสำเร็จในตัวผู้เรียนคือทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น เกิดความสำเร็จแก่บุคลากรคือทำให้บุคลากรสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ และทุกคนในโรงเรียนสามารถปรับตัวเรียนรู้ที่จะทำงานต่างๆ ให้สำเร็จทุกสถานการณ์ และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน หมายถึง สภาพความสำเร็จที่ปรากฏอยู่จริงในโรงเรียนซึ่งเป็นผลมาจากการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารวิชาที่สามารถใช้ความคิด ความสนใจ และการจูงใจในการบริหารจัดการต่างๆ เกี่ยวกับงานวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

วิมลสิริ มังธานี (2560, หน้า 15) ประสิทธิภาพผลการบริหารงานวิชาการ หมายถึง สภาพความสำเร็จที่ปรากฏอยู่จริงในโรงเรียน ซึ่งเป็นผลมาจากภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงออกให้เห็นถึงความสามารถในด้านความคิด ความสนใจและการจูงใจในการบริหารจัดการต่างๆ เกี่ยวกับงานวิชาการตามแนวคิดหรือขอบข่ายของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้ จนประสบผลสำเร็จ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผลรวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

เกษแก้ว เจริญเกตุ (2561, หน้า 44) ประสิทธิภาพผลการบริหารงานวิชาการของ คือ ผลสำเร็จจากการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกันดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ โรงเรียนตั้งไว้ได้ ประกอบด้วย ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนสูงความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และความสามารถในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ

ไทพนา ป้อมหิน (2562, หน้า 10) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานกิจกรรมการเรียนการสอนทุกชนิดของผู้บริหารการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

สรุปได้ว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยมีการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด การติดตามตรวจสอบการทำงาน การประเมินผลตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนา ตามขอบข่ายองค์ประกอบของภาระกิจการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพทั้งสิ้น 8 องค์ประกอบคือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การประกันคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การนิเทศการศึกษา 7) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 8) การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้

4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

อภิเดช พลเยี่ยม (2556, หน้า 66) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนดำเนินงานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ประสบความสำเร็จย่อมเกิดจากผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการบริหารจัดการระบบการศึกษาในโรงเรียน

วิศรา สุขสุวรรณ (2560, หน้า 34) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการหรือคุณภาพของโรงเรียน เนื่องจากผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ จะสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาขับเคลื่อน กำกับ ติดตามและประเมินผลด้านการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี สามารถอธิบาย ชูใจ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคณะครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นที่ต้องการของชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ดวงกมล ปดคามินทร์ (2560, หน้า 54) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีความสอดคล้องกัน และจัดเป็น

งานหลักของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ถ้าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงก็ถือว่าสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงตามด้วย

เจษฎา ถังเงิน (2560, หน้า 36) กล่าวว่า ภาวะผู้นำจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญและส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ทั้งนี้โรงเรียนที่มีประสิทธิผลต้องอาศัยความทุ่มเทในทุกด้านจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ต้องอาศัยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีทรัพยากรที่เพียงพอและมีคุณภาพ ต้องอาศัยความรู้และความสามารถ ความมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการบริหารและอาศัยภาวะผู้นำทั้งผู้บริหารและคณะครูต้องอาศัยการยอมรับซึ่งกันและกัน การสร้างทีมงานของครู ร่วมกันวางแผน ปฏิบัติตรวจสอบประเมินผล และร่วมกันแก้ไข โรงเรียนนั้นจะเป็นโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จหรือเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

วุฒิพร กัณฑ์ศร (2562, หน้า 45) กล่าวว่า ภาวะผู้นำจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญและส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนที่มีประสิทธิผลต้องอาศัยความทุ่มเทในทุกด้านจากบุคคลที่เกี่ยวข้องและต้องการการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ต้องอาศัยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีทรัพยากรที่เพียงพอและมีคุณภาพ ต้องอาศัยความรู้และความสามารถ ความมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการบริหารและอาศัยภาวะผู้นำทั้งผู้บริหารและคณะครู ต้องอาศัยการยอมรับซึ่งกันและกันการสร้างทีมงานของครู ร่วมกันวางแผน ปฏิบัติตรวจสอบประเมินผล และร่วมกันแก้ไข โรงเรียนนั้นจะเป็นโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จหรือเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

สรุปได้ว่า ในการบริหารจัดการองค์กร ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและหน้าที่รับผิดชอบ หากมีขอบข่ายงานขององค์กรมีจำนวนมาก และไม่สามารถปฏิบัติได้ด้วยบุคคลเพียงคนเดียว จำเป็นต้องบริหารจัดการมอบหมายงานหรือกิจกรรมออกเป็นส่วนเพื่อให้มีเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของแต่ละคนหรือแต่ละตำแหน่งหน้าที่ และในการที่จะสามารถปฏิบัติงานให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพสูงสุด บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรนั้น ต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมในลักษณะของความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานที่เป็นหนึ่งเดียวกัน โดยอาศัยผู้บริหารที่มีทักษะความรู้ความสามารถตามหลักการทางบริหาร ความสำเร็จขององค์กรทุกแห่งนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของผู้นำเป็นสำคัญ การบริหารและการจัดการย่อมคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรนั้น ๆ เป็นสำคัญ ในการจัดการศึกษาต่างมีความมุ่งหวังที่จะให้การจัดการศึกษาของชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีความประพฤติอย่างเหมาะสม มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม เพื่อให้ผลผลิตที่ได้รับคือ เด็กและเยาวชนได้มีความรู้ความสามารถสนองความต้องการและเต็มตามหลักสูตรที่กำหนด ทั้งได้มีการพัฒนาทางจิตใจ จริยธรรม คุณธรรมที่ดีงามตามวิถีทางของสังคม ถือได้ว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

พัฒนพร ศีลาวงษ์ (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พัชรินทร์ พันธุ์โตติ (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.76$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิมลสิริ มังธานี (2559) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิเคราะห์สมการพหุคูณระหว่าง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 พบว่า มี 1 ด้านพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน คือด้านเป็นผู้ประสานงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธัญญลักษณ์ ผาภูมิ (2559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ได้แก่ การพัฒนาครู มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 โดยสร้างเป็นสมการ

พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1.ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันใน ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .42$) 2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 คือ ภาวะผู้นำวิชาการด้านการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจการเรียนรู้ และภาวะผู้นำวิชาการด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และภาวะผู้นำวิชาการด้านการพัฒนา คุณภาพครู มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ใน 3 ด้าน คือ ภาวะผู้นำวิชาการด้านการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจการเรียนรู้ ภาวะผู้นำ วิชาการด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ภาวะผู้นำวิชาการด้านการพัฒนาคุณภาพครู

สิริพร ทองประเสริฐ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมวสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง มาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สาธิตา เรือนทัพ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู ในอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพการ

บริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยนาท เขต 1 โดยรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ในระดับปานกลาง ($r = .53^{**}$)
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมควร ชุมชอบ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทาง
วิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ใน
ระดับปานกลาง ($r = .53^{*}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เศรษฐพงศ์ นันทิวศ์ (2563) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับ
ประสิทธิผลของการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตดอยสามหมื่น สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 จากการศึกษาค้นคว้า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์
ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยา
เขตดอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 พบว่า ความสัมพันธ์ของ
ภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มี
ความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r = 0.81$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุริยา วงษ์ตา (2563) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับ
ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการ
กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในทางบวกอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

Ismail Shafeeu (2018) งานวิจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการและการจัดการมีความสำคัญ
ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษา อย่างไรก็ตาม Gorard กล่าวว่า การวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำทาง
วิชาการมีลักษณะเฉพาะ โดยยากที่จะตรวจสอบผลกระทบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียน ในขณะที่การศึกษานี้ได้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในมัลดีฟส์ รวมถึงการประเมินว่าภาวะผู้นำทาง
วิชาการมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในมัลดีฟส์ได้หรือไม่ ประชากรในการศึกษานี้
คือครูจำนวนทั้งสิ้น 6,047 คนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาภาครัฐในมัลดีฟส์ 185 แห่ง แบบสอบถาม

เป็นแบบมาตราส่วนการจัดการเรียนการสอนของ Hallinger's Principals (PIMRS) ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีครูมากกว่า 81 เปรอร์เซ็นต์ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจ และได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะภูมิหลังของชุมชนท้องถิ่น ผลสัมฤทธิ์ในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนแต่ละแห่ง และผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนแต่ละคนจากสำนักงานสถิติแห่งชาติและกระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 68 ของครูรายงานว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการแสดงให้เห็นถึงภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนักเรียนตามทฤษฎี โดยไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับลักษณะภูมิหลังของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น เพศและประสบการณ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความสำเร็จของนักเรียนระดับมัศึกษากับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ($r = 0.62$) แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ชัดเจนพอสมควร อย่างไรก็ตาม ข้อมูลดังกล่าวไม่ได้บ่งชี้ถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ด้วยเหตุผลหลายประการที่อธิบายไว้ในการศึกษานี้ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่จากโรงเรียนที่มีสำเร็จแตกต่างกันอาจประเมินผู้บริหารสถานศึกษาต่างกันไป ดังนั้น แบบจำลองการถดถอยโลจิสติกทวิจึงถูกนำมาใช้เพื่อประเมินขอบเขตที่ภาวะผู้นำสามารถมีส่วนช่วยความสำเร็จของนักเรียนเมื่อพิจารณาภูมิหลังของนักเรียนและชุมชนแล้ว (รวมถึงความสำเร็จก่อนหน้านี้) ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าความสำเร็จของนักเรียนในระดับประถมศึกษาและตัวแปรบริบทของโรงเรียน เช่น การจ้างงานของชุมชน และระดับการศึกษาของชุมชน มีบทบาทมากกว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ผลการวิจัยครั้งนี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาและจุดบกพร่องด้านการศึกษาที่มีผลต่อสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของโรงเรียน ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารสถานศึกษา และเจ้าหน้าที่รัฐควรทำงานร่วมกันเพื่อปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในชุมชน นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการควรลงทุนในโครงการวิจัยด้านการศึกษาเพื่อรวบรวมหลักฐานที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมประสิทธิภาพของโรงเรียนและความยุติธรรมทางสังคมในการศึกษาในพื้นที่เกาะเล็ก ๆ ของมัลดีฟส์

Josephine Chay Choy Mee (2020) การศึกษานี้สำรวจภาวะความเป็นผู้นำและผลลัพธ์ของนักเรียนในสองกรณีที่แตกต่างกัน โรงเรียนในละแวกที่มั่งคั่งภายในหุบเขากลาง ซึ่งเป็นเขตเมืองที่มีประชากรและได้รับการพัฒนาอย่างสูงใกล้เคียงกับเมืองหลวงกัวลาลัมเปอร์ โรงเรียนได้รับการคัดเลือกโดยเจตนาเพราะภายนอกสภาพแวดล้อมมีความคล้ายคลึงกัน โดยความแตกต่างหลักระหว่างสอง โรงเรียนคือผลการปฏิบัติงานของนักเรียน ซึ่ง โรงเรียนที่ 1 เป็นโรงเรียนที่มีผลการ

เรียนสูง และมีนักเรียน SES ต่ำน้อยกว่า 5% ในขณะที่โรงเรียนที่ 2 ได้คะแนนต่ำโรงเรียนการแสดง มีนักเรียน SES ต่ำมากกว่า 20% โดยใช้วิธีการผสมผสานทั้งการสำรวจและการสังเกตห้องเรียน จึงทำการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนผ่านการวิเคราะห์เอกสาร สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผลการวิจัยได้ให้ข้อพิจารณาที่สำคัญบางประการสำหรับนโยบายและการปฏิบัติ ในขณะที่รูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการและการส่งเสริมสื่อในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาการ ส่งผลให้ผลลัพธ์ของนักเรียนที่เพิ่มขึ้น การรักษาความเป็นเลิศทางวิชาการต้องใช้ความพยายามของทีม ประการแรก การปฏิบัติของการหมุนเวียนของผู้บริหารสถานศึกษาบ่อยครั้ง ดังที่เห็นในโรงเรียน 2 อาจไม่ให้ผลในเชิงบวกในระยะยาว โดยเฉพาะ โรงเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าการดำรงตำแหน่งหลักที่ยาวนานขึ้นเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปรับปรุงผลการเรียนอย่างต่อเนื่อง ประการที่สอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนสืบทอดตำแหน่งหรือมีการส่งเสริมภายในสำหรับตำแหน่งผู้นำระดับสูงในโรงเรียน ในขณะที่อาจมีความกลัวที่จะยึดมั่นในวัฒนธรรมเชิงลบที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง สิ่งนี้สามารถบรรเทาได้ง่ายโดยติดตามผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน และประการที่สาม การสร้างวัฒนธรรมเชิงบวกที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ช่วยรักษาความสมดุลของการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนที่ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง

Andy Fred (2021) ได้ทำการศึกษาแนวทางปฏิบัติของภาวะผู้นำทางวิชาการ ของโรงเรียนชนบทที่ห่างไกลใน มิริ รัฐซาราวัก ซึ่งการศึกษานี้มุ่งเน้นไปที่การรับรู้ของครูเกี่ยวกับความมีภาวะผู้นำทางวิชาการการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยแนวปฏิบัติในโรงเรียนชนบทที่ห่างไกลในรัฐซาราวัก ประเทศมาเลเซีย ยังให้ความสำคัญและความท้าทายที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเผชิญในการฝึกฝนพัฒนาบทบาทผู้นำทางวิชาการตามกรอบการดำเนินการของนโยบายทางการศึกษาของมาเลเซีย พ.ศ. 2556-2568 เป็นการวิจัยแบบผสมโดยใช้แบบสำรวจภาวะผู้นำทางวิชาการ Hallinger and Murphy (1985) ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านวิธีการสำรวจโดยใช้ The Principal Instructional Management Rating Scale (PIMRS) ดัดแปลงจาก Hallinger (2008) และวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS IBM Version 22.0 ในส่วนของข้อมูลเชิงคุณภาพได้มาจากการสัมภาษณ์และวิเคราะห์เพื่อสนับสนุน ผลการสำรวจซึ่งผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสามขนาดมีค่าเป็น "ค่อนข้างสูง" (ค่าเฉลี่ย = 3.57, SD = 0.90) มีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างการรับรู้ของครูผู้ชายและผู้หญิงเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การศึกษานี้ยังเผยให้เห็นแนวปฏิบัติในการมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับที่ "ค่อนข้างสูง"

จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งวิจัยภายในประเทศ และวิจัยต่างประเทศ ทำให้ทราบถึงแนวทางและผลการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ซึ่งจะก่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานวิชาการดียิ่งขึ้น สามารถนำมาปรับปรุงงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพและได้มาตรฐานการศึกษา ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนและสถานศึกษาให้สูงขึ้น เนื่องด้วยงานวิชาการถือได้เป็นภารกิจหลักเป็นหัวใจที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการจึงควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มีความเหมาะสม ผู้บริหารต้องมีภาวะเป็นผู้นำในการบริหารงานวิชาการ ปรับบทบาท ของตนเองให้เหมาะสมบนพื้นฐานของความรู้ ความเข้าใจในทักษะกระบวนการเพื่อภารกิจ มุ่งจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับนักเรียนภาคบังคับทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันและมีคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้นำที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันขับเคลื่อนให้การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพราะงานวิชาการมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมภายใน โรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร ดังนั้นในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในด้านวิชาการ โดยการสามารถทำงานร่วมกับครู กระจุน ให้คำแนะนำ และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขในทุกด้าน ซึ่งจะเห็นได้ว่างานวิชาการเป็นงานหลักเป็นหัวใจหลักของโรงเรียนและหน้าที่หลักในการบริหารโรงเรียน โรงเรียนจะดีขึ้นหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับงานวิชาการที่จะสร้างให้นักเรียน ได้มีความรู้ มีคุณภาพ และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการเพื่อนำไปใช้ในชีวิตได้ดีต่อไป ดังนั้นภาวะผู้นำทางวิชาการจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนางานทุกด้านของโรงเรียน และสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ได้มาตรฐานที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูปฏิบัติการสอนในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 4,795 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูปฏิบัติการสอนในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ระยองปีการศึกษา 2563 ได้จากการใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 607-610) และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดสถานศึกษา เป็นครูจำนวน 356 คน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกขนาดสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดใหญ่พิเศษ	3,516	262
ขนาดใหญ่	944	70
ขนาดเล็กและขนาดกลาง	335	24
รวม	4,795	356

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง
ภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้เครื่องมือที่
ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งประกอบไปด้วย 11 ด้าน ได้แก่ 1) การ
กำหนดกรอบเป้าหมายของโรงเรียน 2) การสื่อสารเกี่ยวกับเป้าหมายของโรงเรียน 3) การนิเทศและ
การประเมินการสอน 4) การประสานงานด้านหลักสูตร 5) การกำกับติดตามความก้าวหน้าของ
นักเรียน 6) การควบคุมเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 7) การสนับสนุนในการ
พัฒนาไปสู่ความเป็นมืออาชีพของครู 8) การชำระรักษาวิสัยทัศน์ของโรงเรียนให้อยู่ในระดับสูง
9) การจัดหาสิ่งจูงใจสำหรับครู 10) การผลักดันด้านมาตรฐานทางวิชาการ 11) การจัดหาสิ่งจูงใจ
สำหรับนักเรียน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยกำหนดตามวิธี
ของลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 16-24) แบ่งระดับการวัดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของการบริหารงาน
วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยมี

องค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา 3) การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การประกันคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การนิเทศการศึกษา 7) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยกำหนดตามวิธี ของลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 16-24) แบ่งระดับการวัดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ ผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อ กำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือ และนำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดกรอบแนวคิดและขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเครื่องมือ ตามคำนิยามของความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) ชนิดกำหนดคำตอบเป็นข้อความ 5 ระดับ 1 ฉบับ 2 ตอน

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบโครงสร้าง คำถามการใช้ภาษาและความครอบคลุมเนื้อหาสาระแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อ ตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องและรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความ

เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) (สญาธิ ระวณษษษษษษษ, 2557, หน้า 149) จำนวน 3 ท่าน
โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

$\sum R$ แทน จำนวนรวมของผู้เชี่ยวชาญที่ตอบ 1 (เห็นด้วย)

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์การให้คะแนน

ให้คะแนน + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน - 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน

เพื่อปรับปรุงแก้ไขเป็นครั้งสุดท้าย ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ ข้อมูล เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม พบว่า ข้อคำถาม (Item) ในแบบสอบถามมีค่า IOC เท่ากับ .67 – 1.00 เป็นค่าที่อยู่ในเกณฑ์แสดงว่าข้อคำถามนั้น ๆ มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลอง (Try - out) ใช้กับครูที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

7.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment correlation coefficient) ระหว่างค่าเฉลี่ยรายข้อกับคะแนนเฉลี่ยรวมของแบบสอบถามแต่ละด้าน (Item - total correlation)

7.1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง .38 - .87

7.1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง .53 - .92

7.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202 - 204)

7.2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ $\alpha = .98$

7.2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ $\alpha = .98$

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้จะเป็นไปด้วยความสมัครใจ และมีสิทธิตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัยได้โดยอิสระ โดยมีเกณฑ์ต่าง ดังนี้

1.1 เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

1.1.1 ครูจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง รวมทั้งสิ้น 356 คน

1.1.2 สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

1.2 เกณฑ์การคัดออก

1.2.1 ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการวิจัยได้

1.3 เกณฑ์การยุติการเข้าร่วมการวิจัย

1.3.1 ขอลอนตัวออกจากโครงการวิจัย

2. ผู้เข้าร่วมวิจัยตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ ขอให้ผู้เข้าร่วมวิจัยสแกน QR CODE เพื่อเข้าทำแบบสอบถามออนไลน์ ผ่าน google form ซึ่งแบบสอบถามมีจำนวน 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 45 ข้อ และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 36 ข้อ โดยจะใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม

ประมาณ 20 นาที ทั้งนี้ ขอให้ผู้เข้าร่วมวิจัยเลือกสถานที่ ที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามที่มีความเหมาะสมในด้านความเป็นส่วนตัว

3. เมื่อผู้เข้าร่วมวิจัยตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ขอให้ผู้เข้าร่วมวิจัยตรวจทาน และกดส่งแบบสอบถามออนไลน์ เพื่อให้ข้อมูลตอบกลับมายังผู้วิจัย กรณีที่ผู้เข้าร่วมวิจัยต้องการหยุดตอบแบบสอบถามไม่ว่าด้วยสาเหตุใดก็ตาม ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถหยุดการตอบแบบสอบถาม และจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งสิ้น

4. ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถามจะถูกจัดเก็บไว้บน Google Drive โดยมีระบบป้องกันการเข้าถึงตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยข้อมูล และมีผู้วิจัยคนเดียวเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ โดยผู้วิจัยจะไม่เผยแพร่รหัสการเข้าถึงข้อมูลต่อผู้อื่น และผู้วิจัยจะปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมไฟล์แบบสอบถามไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีรหัสผ่านของผู้วิจัยเท่านั้น ซึ่งมีระบบรักษาความลับและความปลอดภัยด้วยการเข้ารหัสผ่าน ผู้ไม่เกี่ยวข้องจะไม่สามารถเข้าถึงได้ และจะทำลายไฟล์แบบสอบถามที่ได้รับมาหลังจากการเผยแพร่ผลการวิจัยแล้วเป็นเวลา 1 ปี

5. ผลการวิเคราะห์ที่ได้จะเป็นข้อค้นพบของการศึกษา ซึ่งจะไม่มีข้อมูลที่สามารถระบุถึงตัวผู้เข้าร่วมวิจัยโดยผู้วิจัยจะเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ในทางวิชาการในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เข้าร่วมวิจัยแต่ประการใด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการศึกษาวิจัย

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนนกำหนด โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่ามาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมาย

รายชื่อรายด้าน และความหมายในภาพรวม โดยเรียงจากพฤติกรรมที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดไปจนถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการมาก

3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการน้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์สำหรับการวัดระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ เกณฑ์ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2553, อ้างถึงใน สญาญู ธีระวณิชตระกูล, 2557, หน้า 143)

4.51-5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับดีมาก

3.51-4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับดี

2.51-3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่ามาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมายรายชื่อ รายด้าน และความหมายในภาพรวม โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้ เกณฑ์ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2553, อ้างถึงใน สญาญู ธีระวณิชตระกูล, 2557, หน้า 143)

4.51-5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับดีมาก

3.51-4.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับดี

2.51-3.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. นำข้อมูลที่นำมาแปลความหมายของระดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) แบบเพียร์สัน (Pearson's

product moment correlation coefficient) โดยดูค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้ Boudah (2011, p.258 อ้างถึงใน สญาธิระวณิชตระกูล, 2557, หน้า 166)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .81 - .99 ถือว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .61 - .80 ถือว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .41 - .60 ถือว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .21 - .40 ถือว่ามีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .01 - .20 ถือว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในคอมพิวเตอร์ โดยเลือกเฉพาะข้อมูลที่สอดคล้องกับสมมติฐานและนำเสนอข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หาค่าระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. การวิเคราะห์หาค่าระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นรายชื่อ รายด้านและโดยรวม โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับ ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขตบุรีรัมย์ ของ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสัญลักษณ์ ที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนด สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
X_m	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
X_1	แทน	ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน
X_2	แทน	ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน
X_3	แทน	ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน
X_4	แทน	ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร
X_5	แทน	ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
X_6	แทน	ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน
X_7	แทน	ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด
X_8	แทน	ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู
X_9	แทน	ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ
X_{10}	แทน	ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ

X_{11}	แทน	ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้
Y_m	แทน	ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ
Y_1	แทน	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
Y_2	แทน	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
Y_3	แทน	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
Y_4	แทน	ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
Y_5	แทน	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
Y_6	แทน	ด้านการนิเทศการศึกษา
Y_7	แทน	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
Y_8	แทน	ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการ	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน	4.39	0.55	ดี	2
2. การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน	4.30	0.65	ดี	7
3. การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน	4.32	0.66	ดี	6
4. การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร	4.38	0.64	ดี	3
5. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	4.49	0.56	ดี	1
6. การควบคุมการใช้เวลาในการสอน	4.25	0.67	ดี	11
7. การดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด	4.28	0.68	ดี	9
8. การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู	4.27	0.68	ดี	10
9. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ	4.36	0.71	ดี	4
10. การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ	4.28	0.75	ดี	8
11. การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้	4.34	0.70	ดี	5
รวม	4.33	0.55	ดี	

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ การดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู และการควบคุมการใช้เวลาในการสอน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการกำหนดกรอบเป้าหมายของ โรงเรียน โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม	4.35	.65	ดี	4
2. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการ โดยมีระบบงาน และกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน	4.40	.59	ดี	2
3. ผู้บริหารกำหนดกรอบหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจน	4.40	.66	ดี	1
4. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาโดยมีจุดเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.39	.63	ดี	3
รวม	4.39	.55	ดี	

ตารางที่ 5 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการกำหนดกรอบเป้าหมายของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดกรอบหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจน ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการ โดยมีระบบงาน และกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาโดยมีจุดเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และผู้บริหรกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารชี้แจงเป้าหมายแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนให้ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ	4.30	.70	ดี	3
2. ผู้บริหารประชุมชี้แจงแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน	4.37	.69	ดี	1
3. ผู้บริหารมีการสื่อสารให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เช่น ครู นักเรียนและผู้ปกครองรับทราบแนวปฏิบัติ	4.33	.73	ดี	2
4. ผู้บริหารดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ทราบและทำความเข้าใจ พร้อมสู่การปฏิบัติ	4.21	.73	ดี	5
5. ผู้บริหารดำเนินการให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของครูในการพัฒนาเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียน	4.29	.75	ดี	4
รวม	4.30	.65	ดี	

ตารางที่ 6 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารประชุมชี้แจงแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน ผู้บริหารมีการสื่อสารให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เช่น ครู นักเรียนและผู้ปกครองรับทราบแนวปฏิบัติ ผู้บริหารชี้แจงเป้าหมายแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนให้ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ ผู้บริหารดำเนินการให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของครูในการพัฒนาเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียน และผู้บริหารดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ทราบและทำความเข้าใจ พร้อมสู่การปฏิบัติ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารมีการเข้าเยี่ยมชมชั้นเรียน เพื่อสังเกตการสอนของครู	4.27	.76	ดี	3
2. ผู้บริหารมีการกำหนดให้มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภายในเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน	4.50	.70	ดี	1
3. ผู้บริหารบันทึกการนิเทศและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ	4.30	.69	ดี	2
4. ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือครู แนะนำให้คำปรึกษาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	4.19	.83	ดี	4
รวม	4.32	.66	ดี	

ตารางที่ 7 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารมีการกำหนดให้มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภายในเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน ผู้บริหารบันทึกการนิเทศและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีการเข้าเยี่ยมชมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการสอนของครู และผู้บริหารให้ความช่วยเหลือครู แนะนำให้คำปรึกษาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารกำหนดให้มีคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.41	.67	ดี	2
2. ผู้บริหารส่งเสริมการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับหลักสูตร	4.34	.67	ดี	3
3. ผู้บริหารมีการประสานงานกับครูผู้สอนในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.31	.74	ดี	4
4. ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ	4.44	.70	ดี	1
รวม	4.38	.64	ดี	

ตารางที่ 8 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารกำหนดให้มีคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารส่งเสริมการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับหลักสูตร และผู้บริหารมีการประสานงานกับครูผู้สอนในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารกำหนดให้มีการแจ้งผลการเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน	4.56	.63	ดีมาก	2
2. ผู้บริหารกำหนดให้มีรายงานการสรุปผลการเรียนของนักเรียนทุกภาคเรียน	4.57	.63	ดีมาก	1
3. ผู้บริหารกำหนดให้ใช้ผลการทดสอบของนักเรียนเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน	4.41	.64	ดี	4
4. ผู้บริหารกำหนดให้มีคณะกรรมการการประเมินด้านหลักสูตรและการสอนทุกปีการศึกษา	4.42	.70	ดี	3
รวม	4.49	.56	ดี	

ตารางที่ 9 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดให้มีรายงานการสรุปผลการเรียนของนักเรียนทุกภาคเรียน ผู้บริหารกำหนดให้มีการแจ้งผลการเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน ผู้บริหารกำหนดให้มีคณะกรรมการการประเมินด้านหลักสูตรและการสอนทุกปีการศึกษา และผู้บริหารกำหนดให้ใช้ผลการทดสอบของนักเรียนเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอนโดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารมีนโยบายในการปรับลดกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องทางวิชาการ เพื่อเพิ่มเวลาเรียนได้เต็มที่	4.16	.93	ดี	4
2. ผู้บริหารมีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อตรวจสอบครูในการใช้เวลาเต็มที่กับการสอน	4.18	.80	ดี	3
3. ผู้บริหารกำหนดให้มีการรายงานการใช้แผนการสอน	4.47	.61	ดี	1
4. ผู้บริหารมีการวางแผนควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนทุกภาคเรียน	4.19	.75	ดี	2
รวม	4.25	.67	ดี	

ตารางที่ 10 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดให้มีการรายงานการใช้แผนการสอน ผู้บริหารมีการวางแผนควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนทุกภาคเรียน ผู้บริหารมีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อตรวจสอบครูในการใช้เวลาเต็มที่กับการสอน และผู้บริหารมีนโยบายในการปรับลดกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องทางวิชาการ เพื่อเพิ่มเวลาเรียนได้เต็มที่

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียน อย่างใกล้ชิด โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารมีการแลกเปลี่ยนความเห็นกับครูและนักเรียนและมีการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนและแนวทางในการปฏิบัติ	4.25	.73	ดี	2
2. ผู้บริหารให้มีการจัดครูสอนแทนหรือให้ช่วยดูแลชั้นเรียนในกรณีที่ครูไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้	4.37	.72	ดี	1
3. ผู้บริหารตรวจเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้	4.21	.79	ดี	3
รวม	4.28	.68	ดี	

ตารางที่ 11 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารให้มีการจัดครูสอนแทนหรือให้ช่วยดูแลชั้นเรียนในกรณีที่ครูไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ผู้บริหารมีการแลกเปลี่ยนความเห็นกับครูและนักเรียนและมีการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนและแนวทางในการปฏิบัติ และ ผู้บริหารตรวจเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารการจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติคุณของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นผู้บริหารจัดให้มี โครงการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถ	4.26	.83	ดี	3
2. ผู้บริหารตอบแทนครูที่ปฏิบัติงานดี มีความสามารถด้วยการให้ความก้าวหน้าในวิชาชีพ เช่น การเลื่อนขั้น การให้โอกาสไปฝึกอบรม	4.28	.72	ดี	2
3. ผู้บริหารจัดให้มี โครงการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถ	4.30	.75	ดี	1
4. ผู้บริหารให้การสนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงานตามความต้องการจำเป็นของครู	4.26	.75	ดี	4
รวม	4.27	.68	ดี	

ตารางที่ 12 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารจัดให้มี โครงการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถ ผู้บริหารตอบแทนครูที่ปฏิบัติงานดี มีความสามารถด้วยการให้ความก้าวหน้าในวิชาชีพ เช่น การเลื่อนขั้น การให้โอกาสไปฝึกอบรม ผู้บริหารการจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติคุณของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นผู้บริหารจัดให้มี โครงการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถ และผู้บริหารให้การสนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงานตามความต้องการจำเป็นของครู

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน	4.45	.68	ดี	1
2. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการอบรมและศึกษาดูงานมาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	4.38	.78	ดี	3
3. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้พัฒนาความรู้และการทำงานร่วมกัน	4.39	.71	ดี	2
4. ผู้บริหารเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอ	4.24	.82	ดี	4
รวม	4.36	.71	ดี	

ตารางที่ 13 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษาเพื่อให้ครูได้พัฒนาความรู้และการทำงานร่วมกัน ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะต่างๆ ที่ได้จากการอบรมและศึกษาดูงานมาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และผู้บริหารเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นให้มีมาตรฐานสูงขึ้น	4.26	.78	ดี	4
2. ผู้บริหารมีการกำหนดเกณฑ์ประเมิน ตัวชี้วัด และกำกับติดตามเพื่อสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ	4.27	.81	ดี	3
3. ผู้บริหารประชุมชี้แจงนโยบายในการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ	4.33	.72	ดี	1
4. ผู้บริหารประกาศเกณฑ์ต่าง ๆ ทางด้านวิชาการให้นักเรียน ครูผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ	4.27	.83	ดี	2
รวม	4.28	.75	ดี	

ตารางที่ 14 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารประชุมชี้แจงนโยบายในการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ผู้บริหารประกาศเกณฑ์ต่าง ๆ ทางด้านวิชาการให้นักเรียน ครูผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ ผู้บริหารมีการกำหนดเกณฑ์ประเมินตัวชี้วัด และกำกับติดตามเพื่อสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และผู้บริหารกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นให้มีมาตรฐานสูงขึ้น

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแข่งขันทักษะทางวิชาการ ทั้งในและนอกโรงเรียน	4.32	.74	ดี	3
2. ผู้บริหารยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงานทางด้าน วิชาการดีเด่น โดยการประกาศเกียรติคุณ หรือลงข่าว ในวารสารของโรงเรียน	4.41	.78	ดี	2
3. ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบถึง พัฒนาการด้านการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.30	.81	ดี	4
4. ผู้บริหารสนับสนุนนักเรียนที่มีผลการเรียนดีมีความ เป็นเลิศทางวิชาการด้วยวิธีหลากหลาย เช่น กล่าวคำ ชมเชย หรือการให้รางวัล	4.42	.73	ดี	1
5. ผู้บริหารจัดให้มีนิทรรศการแสดงผลงานดีเด่นของ นักเรียนตามโอกาสต่าง ๆ เสมอ	4.25	.76	ดี	5
รวม	4.34	.70	ดี	

ตารางที่ 15 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนนักเรียนที่มีผลการเรียนดีมีความเป็นเลิศทางวิชาการด้วยวิธีหลากหลาย เช่น กล่าวคำ ชมเชย หรือการให้รางวัล ผู้บริหารยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงานทางด้านวิชาการดีเด่น โดยการประกาศเกียรติคุณ หรือลงข่าวในวารสารของโรงเรียน ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแข่งขันทักษะทางวิชาการทั้งในและนอกโรงเรียน ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบถึงพัฒนาการด้าน การเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารจัดให้มีนิทรรศการแสดงผลงานดีเด่นของนักเรียนตามโอกาสต่าง ๆ เสมอ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ดังปรากฏในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.45	.59	ดี	2
2. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.45	.64	ดี	3
3. การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	4.41	.60	ดี	5
4. การประกันคุณภาพการศึกษา	4.44	.61	ดี	4
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.49	.62	ดี	1
6. การนิเทศการศึกษา	4.40	.62	ดี	6
7. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.33	.69	ดี	8
8. การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้	4.37	.66	ดี	7
รวม	4.42	.57	ดี	

จากตารางที่ 16 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา	4.42	.71	ดี	5
2. ผู้บริหาร และครู ร่วมจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย และ คุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์	4.43	.67	ดี	4
3. สถานศึกษานำโครงสร้างหลักที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นขอบข่ายในการจัดทำหลักสูตร	4.47	.67	ดี	2
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดให้สอดคล้องกับความ สนใจและความถนัดของผู้เรียน	4.46	.66	ดี	3
5. สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาครบทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ทุกชั้นเรียน	4.52	.65	ดีมาก	1
รวม	4.45	.59	ดี	

จากตารางที่ 17 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกชั้นเรียน สถานศึกษานำ โครงสร้างหลักที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็น ขอบข่ายในการจัดทำหลักสูตร ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ผู้บริหาร และครู ร่วม จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย และคุณลักษณะของผู้เรียนที่

พึงประสงค์ และผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการศึกษาวิจัย และมีผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.52	.68	ดีมาก	1
2. ผู้บริหารมีนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วการนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน	4.47	.73	ดี	2
3. ผู้บริหารติดตามประเมินผลงานด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.41	.67	ดี	4
4. ผู้บริหาร และครูร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารงานวิชาการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา	4.42	.70	ดี	3
รวม	4.45	.64	ดี	

จากตารางที่ 18 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการศึกษาวิจัย และมีผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้บริหารมีนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วการนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ผู้บริหาร และครูร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารงานวิชาการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา และผู้บริหารติดตามประเมินผลงานด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อ

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษาวางแผนกลยุทธ์การเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ให้ ตรงตามความถนัดของผู้เรียน	4.40	.65	ดี	3
2. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบ ปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของ สถานศึกษา	4.45	.68	ดี	2
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการ วัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้น ประเมินตามสภาพจริง	4.35	.70	ดี	5
4. สถานศึกษาดำเนินการจัดทำเอกสารหลักฐาน การศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผล และ ประเมินผลของสถานศึกษา	4.50	.62	ดี	1
5. สถานศึกษาจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	4.38	.65	ดี	4
รวม	4.41	.60	ดี	

จากตารางที่ 19 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผล การเรียน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษาดำเนินการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผล และ ประเมินผลของสถานศึกษา ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการ วัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา สถานศึกษาวางแผนกลยุทธ์การเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ให้ตรงตามความถนัดของผู้เรียน สถานศึกษาจัดให้มีการเทียบ

โอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการ วัตถุประสงค์และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นประเมินตามสภาพจริง

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการประกัน คุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษามีแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา	4.39	.71	ดี	5
2. สถานศึกษาจัดระบบ โครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.40	.67	ดี	4
3. สถานศึกษากำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาชาติ	4.42	.67	ดี	3
4. สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนติดตามและประเมินคุณภาพ เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.46	.71	ดี	2
5. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR)	4.58	.60	ดีมาก	1
รวม	4.44	.61	ดี	

จากตารางที่ 20 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนติดตามและประเมินคุณภาพ เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษากำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐาน

การศึกษาชาติ สถานศึกษาจัดระบบ โครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา และสถานศึกษามีแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพให้ บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	4.58	.59	ดีมาก	1
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัด เนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน	4.47	.76	ดี	2
3. ผู้บริหารส่งเสริมครูพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการ จัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.44	.70	ดี	4
4. ผู้บริหารส่งเสริมครูจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ จริง และการปฏิบัติจริง	4.47	.68	ดี	3
รวม	4.49	.62	ดี	

จากตารางที่ 21 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวม และรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความ สนใจ ความถนัดของผู้เรียน ผู้บริหารส่งเสริมครูจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติ จริง และผู้บริหารส่งเสริมครูพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพ

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารสถานศึกษา จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งถึงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ	4.47	.61	ดี	1
2. ผู้บริหารนำผลการประเมินผลการนิเทศมาตรวจสอบหาข้อบกพร่อง วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการนิเทศ	4.36	.76	ดี	4
3. ผู้บริหารมีการวางแผนและดำเนินการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.45	.69	ดี	2
4. ผู้บริหารดำเนินการนิเทศโดยใช้กิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายเหมาะสมและทั่วถึง	4.38	.72	ดี	3
5. ผู้บริหารวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของครูในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.35	.71	ดี	5
รวม	4.40	.62	ดี	

จากตารางที่ 22 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งถึงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ ผู้บริหารมีการวางแผนและดำเนินการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารดำเนินการนิเทศโดยใช้กิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายเหมาะสมและทั่วถึง ผู้บริหารนำผลการประเมินผลการนิเทศมาตรวจสอบหาข้อบกพร่อง วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการนิเทศ และผู้บริหารวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของครูในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และ นวัตกรรมการเรียนการสอน	4.44	.74	ดี	1
2. ผู้บริหารจัดทำทะเบียนสื่อ และแหล่งเรียนรู้ภายใน สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	4.31	.73	ดี	3
3. ผู้บริหารประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.32	.76	ดี	2
4. ผู้บริหารดำเนินการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีอย่าง เพียงพอ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.29	.76	ดี	4
รวม	4.33	.69	ดี	

จากตารางที่ 23 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารจัดทำทะเบียนสื่อ และแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และผู้บริหรดำเนินการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีอย่างเพียงพอ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาและ ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้	<i>n</i> = 356		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหาร และครู ร่วมกันในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ ใช้ร่วมกัน รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ อย่างต่อเนื่อง	4.36	.737	ดี	4
2. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในสถานศึกษา	4.36	.770	ดี	3
3. ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการ เรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการ การเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.40	.673	ดี	1
4. ผู้บริหารพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้	4.38	.741	ดี	2
รวม	4.37	.66	ดี	

จากตารางที่ 24 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการ การเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้บริหารพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ใน สถานศึกษา และผู้บริหาร และครู ร่วมกันในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน รวมทั้งพัฒนาให้ เกิดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยะของ ดังปรากฏในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา ชลบุรี ระยะของ

ภาวะผู้นำ		ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา										ระดับ	อันดับ
ทางวิชาการ	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	Y_7	Y_8	Y_m				
X_1	.561**	.527**	.557**	.598**	.542**	.553**	.518**	.532**	.607**		ปานกลาง	11	
X_2	.632**	.621**	.599**	.638**	.607**	.621**	.638**	.632**	.691**		สูง	9	
X_3	.611**	.614**	.623**	.667**	.617**	.657**	.712**	.658**	.716**		สูง	6	
X_4	.686**	.700**	.757**	.779**	.684**	.716**	.735**	.726**	.801**		สูง	1	
X_5	.587**	.609**	.667**	.690**	.620**	.637**	.567**	.602**	.688**		สูง	10	
X_6	.619**	.593**	.666**	.643**	.634**	.674**	.615**	.659**	.706**		สูง	7	
X_7	.641**	.651**	.659**	.656**	.620**	.615**	.602**	.620**	.700**		สูง	8	
X_8	.629**	.673**	.746**	.725**	.641**	.652**	.689**	.724**	.759**		สูง	4	
X_9	.735**	.753**	.696**	.693**	.681**	.624**	.680**	.722**	.773**		สูง	2	
X_{10}	.680**	.701**	.698**	.676**	.634**	.681**	.690**	.727**	.760**		สูง	3	
X_{11}	.662**	.656**	.652**	.625**	.610**	.641**	.672**	.693**	.722**		สูง	5	
X_m	.764**	.771**	.793**	.799**	.746**	.765**	.773**	.793**	.859**		-	-	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 25 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเรียงลำดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จากมากไปหาน้อย ดังนี้(X_1) การประสานงานด้านหลักสูตร (X_9) การจัดหาสิ่งจูงใจสำหรับครู (X_{10}) การผลักดันด้านมาตรฐานทางวิชาการ (X_8) การชำระรักษาวิสัยทัศน์ของโรงเรียนให้อยู่ในระดับสูง (X_{11}) การจัดหาสิ่งจูงใจสำหรับนักเรียน (X_3) การนิเทศและการประเมินการสอน (X_6) การควบคุมเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (X_7) การสนับสนุนในการพัฒนาไปสู่ความเป็นมืออาชีพของครู (X_2) การสื่อสารเกี่ยวกับเป้าหมายของโรงเรียน (X_5) การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และ (X_4) การกำหนดกรอบเป้าหมายของโรงเรียน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1. ความสัมพันธ์กันในระดับสูง เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน และด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

2. ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการกำหนดกรอบเป้าหมายของโรงเรียน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2) ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในปีการศึกษา 2563 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) และดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 356 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 45 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .38 – .87 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .987 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 36 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .53 – .92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน การกำหนดกรอบเป้าหมายของโรงเรียน การประสานงานด้านหลักสูตร การจัดหาสิ่งจูงใจสำหรับครู การจัดหาสิ่งจูงใจสำหรับนักเรียน การนิเทศและการประเมินการสอน การสื่อสารเกี่ยวกับเป้าหมายของโรงเรียน

การผลักดันด้านมาตรฐานทางวิชาการ การสนับสนุนในการพัฒนาไปสู่ความเป็นมืออาชีพของครู การชำระรักษาวิสัยทัศน์ของโรงเรียน และการควบคุมเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเรียงด้าน พบว่า

1.1 ด้านการกำหนดกรอบเป้าหมายของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดกรอบหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจน ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการ โดยมีระบบงาน และกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาโดยมีจุดเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม

1.2 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารประชุมชี้แจงแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน ผู้บริหารมีการสื่อสารให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เช่น ครู นักเรียนและผู้ปกครองรับทราบแนวปฏิบัติ ผู้บริหารชี้แจงเป้าหมายแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนให้ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ ผู้บริหารดำเนินการให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของครูในการพัฒนาเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ทราบและทำความเข้าใจ พร้อมสู่การปฏิบัติ

1.3 ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารมีการกำหนดให้มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภายในเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน ผู้บริหารบันทึกการนิเทศและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีการเข้าเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อสังเกตการสอนของครู ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือครู แนะนำให้คำปรึกษาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

1.4 ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารกำหนดให้มีคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารส่งเสริมการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับหลักสูตร ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการประสานงานกับครูผู้สอนในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.5 ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดให้มีรายงานการสรุปผลการเรียนของนักเรียนทุกภาคเรียน ผู้บริหารกำหนดให้มีการแจ้งผลการเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน ผู้บริหารกำหนดให้มีคณะกรรมการประเมินด้านหลักสูตรและการสอนทุกปีการศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารกำหนดให้ใช้ผลการทดสอบของนักเรียนเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน

1.6 ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดให้มีการรายงานการใช้แผนการสอน ผู้บริหารมีการวางแผนควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนทุกภาคเรียน ผู้บริหารมีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อตรวจสอบครูในการใช้เวลาเต็มที่กับการสอนตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีนโยบายในการปรับลดกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องทางวิชาการ เพื่อเพิ่มเวลาเรียนได้เต็มที่

1.7 ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารให้มีการจัดครูสอนแทนหรือให้ช่วยดูแลชั้นเรียนในกรณีที่ครูไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ผู้บริหารมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและนักเรียนและมีการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนและแนวทางในการปฏิบัติ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารตรวจเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่เป็อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้

1.8 ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารจัดให้มี โครงการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถ ผู้บริหารตอบแทนครูที่ปฏิบัติงานดี มีความสามารถด้วยการให้ความก้าวหน้าในวิชาชีพ เช่น การเลื่อนขั้นการให้โอกาสไปฝึกอบรม ผู้บริหารการจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติคุณของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่น ผู้บริหารจัดให้มี โครงการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารให้การสนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงานตามความต้องการจำเป็นของครู

1.9 ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษาเพื่อให้ครูได้พัฒนาความรู้และการทำงานร่วมกัน ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะต่างๆ ที่ได้จากการอบรมและศึกษาดูงานมาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน

ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารเชิงวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอ

1.10 การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารประชุมชี้แจงนโยบายในการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ผู้บริหารประกาศเกณฑ์ต่าง ๆ ทางด้านวิชาการให้นักเรียน ครูผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ ผู้บริหารมีการกำหนดเกณฑ์ประเมิน ตัวชี้วัด และกำกับติดตามเพื่อสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นให้มีมาตรฐานสูงขึ้น

1.11 ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนนักเรียนที่มีผลการเรียนดีมีความเป็นเลิศทางวิชาการด้วยวิธีหลากหลาย เช่น กล่าวคำ ชมเชย หรือการให้รางวัล ผู้บริหารยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงานทางด้านวิชาการดีเด่น โดยการประกาศเกียรติคุณ หรือลงข่าวในวารสารของโรงเรียน ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแข่งขันทักษะทางวิชาการทั้งในและนอกโรงเรียน ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบถึงพัฒนาการด้านการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีนิทรรศการแสดงผลงานดีเด่นของนักเรียนตามโอกาสต่าง ๆ เสมอ

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกชั้นเรียน สถานศึกษานำโครงสร้างหลักที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นขอบข่ายในการจัดทำหลักสูตร ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ผู้บริหาร และครู ร่วมจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ

ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการศึกษาวิจัย และมีผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้บริหารมีนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วการนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ผู้บริหาร และครูร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารงานวิชาการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารติดตามประเมินผลงานด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษาดำเนินการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา สถานศึกษาวางแผนกลยุทธ์การเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ให้ตรงตามความถนัดของผู้เรียน สถานศึกษาจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นประเมินตามสภาพจริง

2.4 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนติดตามและประเมินคุณภาพ เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษากำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาชาติ สถานศึกษาจัดระบบโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

2.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ผู้บริหาร

ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมครูพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพ

2.6 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้ มีคุณภาพ ทั้งถึงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ ผู้บริหารมีการวางแผนและดำเนินการ จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารดำเนินการนิเทศโดยใช้กิจกรรมการนิเทศ ที่หลากหลายเหมาะสมและทั่วถึง ผู้บริหารนำผลการประเมินผลการนิเทศมาตรวจสอบหา ข้อบกพร่อง วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการนิเทศ ตามลำดับ ส่วนข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของครูในการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา

2.7 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายข้อ มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารจัดทำทะเบียนสื่อ และแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่มี ประสิทธิภาพ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารดำเนินการจัดหาสื่อและ เทคโนโลยีอย่างเพียงพอ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.8 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ดี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการ เรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้บริหารพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย ที่สุด คือ ผู้บริหาร และครู ร่วมกันในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ ความรู้อย่างต่อเนื่อง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเรียงลำดับความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จากมากไปหาน้อย ดังนี้การประสานงาน ด้านหลักสูตร การจัดหาสิ่งจูงใจสำหรับครู การผลักดันด้านมาตรฐานทางวิชาการ การธำรงรักษา

วิสัยทัศน์ของโรงเรียนให้อยู่ในระดับสูง การจัดหาสิ่งจูงใจสำหรับนักเรียน การนิเทศและการประเมินการสอน การควบคุมเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสนับสนุนในการพัฒนาไปสู่ความเป็นมืออาชีพของครู การสื่อสารเกี่ยวกับเป้าหมายของโรงเรียน การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าความสัมพัทธ์น้อยที่สุด คือ การกำหนดกรอบเป้าหมายของโรงเรียน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ความสัมพันธ์กันในระดับสูง เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน และด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการกำหนดกรอบเป้าหมายของโรงเรียน

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญจากการค้นพบในการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดี เก่ง และมีความสุข เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเองในทุกมิติ รวมไปถึงผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาอันได้แก่ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษายุคใหม่และแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาการบริหารจัดการยุคใหม่ อีกทั้งสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง ในการสนับสนุนบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการ ซึ่งส่งผลให้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารอยู่ในระดับดี การรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากการจัดตั้งจังหวัดชลบุรี ระยอง และระยองเทราอยู่ภายใต้ โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก EEC : Eastern Economic Corridor และการบริหารหน้าที่ที่เกี่ยวกับผลผลิตทางการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีครูที่มีคุณภาพและเพียงพอ มีการระดมทรัพยากร และประสานการมี

ส่วนร่วมเพื่อการจัดการศึกษา จัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับการศึกษาของ ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ (2560) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากสอดคล้องกับการศึกษาของนครินทร์ อิ่มสวาสดี (2561) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของเศรษฐพงศ์ นันภิวังศ์ (2563) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตดอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตดอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 รายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการกำหนดกรอบเป้าหมายของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้มีการวางแผนกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาที่ครอบคลุมงานทั้ง 4 ด้าน โดยที่เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ให้ได้มาตรฐานระดับสากล สู่คุณภาพที่ยั่งยืน สอดคล้องกับการศึกษาของกันยรัตน์ ศรีเนตร (2559) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก สืบเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ได้ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกฤตกร น้าทิพย์ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน จำแนกเป็นราย

ข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายและวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนมีกรอบเวลาต่อการนำไปปฏิบัติงาน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน

1.2 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้มีการจัดการประชุมและชี้แจง สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายมาตรการและแนวทาง การดำเนิน การขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาประจำทุกปีการศึกษา เพื่อเป็นการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา และสนับสนุนสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับนโยบายของสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จึงจำเป็นต้องมีการระดมทรัพยากร และสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตัดสินใจ ที่ประกอบไปด้วยผู้ปกครอง ครู และชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญ สอดคล้องกับการศึกษาของจริยาภรณ์ พรหมมิ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหาร จัดให้มีการประชุมทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมมือกับบุคลากรในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ให้คณะครู นักเรียน ผู้ปกครองทราบถึงเป้าหมายของโรงเรียนและแนวทางปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกฤตกร นันทิพย์ (2560) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน จำแนกเป็น รายข้อปรากฏว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.3 ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ได้ให้ความสำคัญต่อการติดตามนิเทศภายในสถานศึกษาและประเมินผลการจัดการ เรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร สถานศึกษารวมไปถึงบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาที่จะต้องร่วมมือในการดำเนินการพัฒนางาน ทุกด้านในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมุ่งส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของตนเองเพื่อประโยชน์สูงสุดของนักเรียนอันพึงจะ ได้รับ สอดคล้องกับการศึกษาของเจษฎา ถังเงิน (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการทำงานของโรงเรียนในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน โดยรวมและรายข้อทุกอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฌฐกร สร้อยทอง (2561) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการสอนของโรงเรียนบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ด้านการควบคุมดูแลหรือการนิเทศงาน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้มีการประสานงานกับครูผู้สอนในการจัดทำหลักสูตรแกนกลาง โดยจัดให้มีความหลากหลาย เพื่อที่สามารถพัฒนาศักยภาพผู้เรียน และตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมไปถึงประสานกับครูผู้สอนในการนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยมีการจัดทำสาระของหลักสูตรตามกรอบแนวทางวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลาง และส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในท้องถิ่น สังคมภูมิปัญญา เพื่อให้สถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบแนวทาง และมีทิศทางในแนวเดียวกันในการจัดทำหลักสูตร ซึ่งสามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีการวางแผนการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา โดยมีการติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ทศนา วรรณประภา (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามณฑลบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามณฑลบุรีเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุมงคล กุมภีร์ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของครูในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 พบว่า ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองของ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือความก้าวหน้าของผู้เรียน ถือว่าเป็นตัวชี้วัดที่สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ เพราะผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดวางแผน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ให้ครูผู้สอนดำเนินการ รายงานความก้าวหน้าด้านการเรียนของผู้เรียน ให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อสามารถวิเคราะห์หาจุดเด่นและจุดด้อย แล้วจึงจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมจุดเด่นและ พัฒนาจุดด้อย ทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องช่วยตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนอีกด้วย เหตุนี้ทำให้ ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษาของ วิศรา สุขสุวรรณ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทาง วิชาการกับประสิทธิผลของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริมา พื้นสอาด (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาตราด พบว่า ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมและรายชื่ออยู่ใน ระดับมาก

1.6 ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน โดยรวมและรายชื่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้มีการวางมาตรการการควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และกำชับการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไป ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและประ โยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนให้มากที่สุด ลดทอนกิจกรรมอื่นที่ไม่ จำเป็น เนื่องจากแต่ละภาคเรียนมีกิจกรรมมากจึงส่งผลให้เวลาในการเรียนการสอนน้อยลง ผู้บริหาร สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องคอยควบคุมและตัดกิจกรรมที่ไม่จำเป็นออกไป เพื่อให้ครูสามารถจัดการ เรียนการสอนได้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวิเชียร วรรณภากร (2560) ได้ศึกษาศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัด ตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ด้านการควบคุมการใช้เวลาใน การสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐพล พันธ์ (2561) ได้ศึกษาภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังบูรพา จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน โดยรวมและ รายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.7 ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยรวมและรายชื่อ มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง มีนโยบายในด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน คือมุ่งเน้นให้ทั้งครูและนักเรียนมี ความสุขในการทำงาน และการเรียนในสถานศึกษา พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการจัดหาวัสดุ

อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน การจัดการเรียนการสอน คุณเลติทิธิประโยชน์และสวัสดิการ สร้างเสริมขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ คุณดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด เป็นการสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน ซึ่งจะทำได้สำเร็จและสามารถทราบปัญหาและความต้องการของครูและนักเรียน และยังส่งผลดีต่อเจตคติที่ดี อีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุมงคล กุมภีร์ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของครูในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 พบว่า ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของกันยรัตน์ ศรีเนตร (2559) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก

1.8 ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตระหนักถึงความสำคัญเพื่อให้ครูนั้น ได้รับการดูแลสิทธิประโยชน์ รวมถึงสวัสดิการ มีกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ อีกทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศเชิงบวกเชิงสร้างสรรค์ ภายในสถานศึกษา และการให้การยอมรับการปฏิบัติหน้าที่ โดยถือว่าเป็นบทบาทสำคัญหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ต่อโครงสร้างขององค์กร และการปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพของครู ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุขฤทัย จันทร์ทรงกรด (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ สิริมอร ทองสมนึก (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.9 ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ตระหนักถึงความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร ให้ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู บุคลากรได้รับการพัฒนาตรงตามความต้องการ สนับสนุนส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม พัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ การศึกษาดูงานทางวิชาการตามสาขาวิชาที่สอนและตามความสนใจ อีกทั้ง ผู้บริหารสถานศึกษายังส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีทักษะการสืบค้นหาข้อมูล และ

การนำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวิเชียร วรรณภากร (2560) ได้ศึกษาศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของเจษฎา ถึงเงิน (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการทำงานของโรงเรียนในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ โดยรวมและรายชื่อทุกอยู่ในระดับมาก

1.10 ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ โดยรวมและรายชื่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก งานวิชาการถือได้ว่าเป็นภารกิจที่สำคัญในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นบทบาทและหน้าที่หลักของผู้บริหารที่ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ ผสมผสานองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กำหนดให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความสามารถที่หลากหลาย รู้และเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมไปถึงการสร้าง ความเข้าใจกับชุมชนในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการจัดการเรียนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฉัฐพล พันธ์ (2561) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังบูรพา จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของจริยาภรณ์ พรหมมิ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

1.11 ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ โดยรวมและรายชื่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก ในปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัจจัยที่ช่วยเหลือผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้และมีความสุข กระบวนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมอันพึงประสงค์ได้นั้น สถานศึกษาจะต้อง มีการจัดสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น เป็นกันเอง มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการ

เรียนรู้ มีการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง และสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพของสังคม ซึ่งจะส่งผลให้เกิด การเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริมา พันสอาด (2560) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของ นักเรียน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ วริศรา สุขสุวรรณ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาด เล็กจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ด้านการจัดให้มีสิ่ง ส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหาร สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับงานวิชาการ มีการส่งเสริมสนับสนุน ทั้งอำนวยความสะดวกให้ครู ได้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระการ เรียนรู้ เน้นการสร้างบรรยากาศห้องเรียน และสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สามารถใช้แหล่ง เรียนรู้ในสถานศึกษา สร้างและประยุกต์ใช้สื่อนวัตกรรม มีการวัดผลประเมินผลผู้เรียนตามสภาพ จริงอย่างหลากหลายและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งเป็นข้อมูลในการสร้าง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษา ดังนั้นงานวิชาการ ถือว่างานเป็นงานที่สำคัญที่สุด ของสถานศึกษา เปรียบเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถาน ศึกษา คือ การจัดการศึกษา คุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาจึงปรากฏที่งานด้านวิชาการ ซึ่ง เป็นการสร้างเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ เศรษฐพงศ์ นันทิวงศ์ (2563) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับ ประสิทธิภาพของการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตคอยสามหมื่น สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตคอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ ภาคภูมิ ทองลาด (2561) ได้ศึกษาปัจจัยทางการ บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม ศึกษา เขต 21 โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ ศศิกรณ์ ศรีเขาล้าน (2562) ได้ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ตระหนักถึงความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งเปรียบดั่งหัวใจของงานวิชาการ คือหลักสูตรสถานศึกษา โดยจุดมุ่งหมายของสถานศึกษานั้น คือ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และเป็นไปตามมาตรฐาน เป็นการสร้างเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อีกทั้งสถานศึกษาได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ทำหน้าที่นี้เทศกำกับติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา อย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน จึงทำให้ประสิทธิผลด้านการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สติกรรณ์ ศรีเขาล้าน (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในอยู่ระดับมาก

2.2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีนโยบายในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอน ดำเนินการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนทุกปี การศึกษา ทั้งส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็น สถานศึกษา ดำเนินรวบรวมผลการศึกษาวิจัยเพื่อเผยแพร่แก่ครู หรือผู้สนใจ และการส่งเสริมให้นำผลการศึกษาวิจัยพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ และคุณภาพของผู้เรียน รวมถึงติดตามผลการใช้อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ประสิทธิผลด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พัฒนพร ศิลาวงษ์ (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและ

รายด้านทุกด้านอยู่ในอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของวิมลศิริ มังธานี (2559) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในอยู่ระดับมาก

2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบการวัดผลประเมินผล มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สามารถใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนได้อย่างคุณภาพและหลากหลายอย่างเหมาะสม มีแผนงานการวัดผล ประเมินผล และระเบียบการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน ครอบคลุมและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ทั้งยังมีระบบการเทียบโอนผลการเรียนหรือเทียบโอนความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้เรียนจากต่างสถาบัน หรือรูปแบบการศึกษาอื่นอย่างถูกต้องตามระเบียบวัดผลจึงทำให้ประสิทธิผลด้านการวัดผลประเมินผล การศึกษาอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กัลยาณี ศรีวงษ์ชัย (2560) ได้ศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของภาคภูมิ ทองลาด (2561) ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนโดยรวมอยู่ในอยู่ระดับมาก

2.4 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมถึงบุคลากรภายในสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่าการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการกลไกในการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อเป็นหลักประกันว่าสถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด มีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบได้จึงทำให้ประสิทธิผลด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับ

การศึกษาของ เศรษฐพงศ์ นันทวิงค์ (2563) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับ ประสิทธิภาพของการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตดอยสามหมื่น สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 พบว่า พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในอยู่ระดับมาก สอดคล้อง กับการศึกษาของ สมควร ชุมชอบ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ ด้วยตนเอง จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้มีการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิด ความรู้ ความสามารถ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงการ ปฏิบัติจริง ทั้งปลูกฝังนักเรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่ กำหนดไว้ในหลักสูตร และสามารถนำความรู้ไปบูรณาการใช้ในชีวิตประจำวัน จึงทำให้ ประสิทธิภาพด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สาลิตา เรียนทัพ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู ในอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษา ด้านการ พัฒนาระบบการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้อง กับการศึกษาของ พรนภา บุราณรมย์ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน วิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้ เนื่องมาจาก สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีระบบการ นิเทศภายในสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่ผู้สอน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นถึงความสำคัญของกระบวนการนิเทศภายในอย่างมีคุณภาพ ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นกัลยาณมิตร คอยชี้แนะและความช่วยเหลือโดยตรงกับครูในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นำข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และร่วมจัดทำปฏิทินการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกภาคเรียน จึงทำให้ประสิทธิผลด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อรทัย คล้ายสอน (2560) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าปัญหาโดยรวม และรายชื่อ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ ไทพนา ป้อมหิน (2562) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.7 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายชื่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดการเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพของวัสดุประกอบสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ว่ามีสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ และครูผู้สอนมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริมครูผู้สอน โดยมอบรางวัลจากการประกวดผลงานสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในทุกระดับ ด้วยเพราะว่า สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของผู้สอน ให้ผู้เรียนได้สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรจึงทำให้ประสิทธิผลด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุชาติ ทองมา (2560) ได้ศึกษา รูปแบบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ รุจกานา วงศ์กาฬสินธุ์ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของกระบวนการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ประสิทธิภาพการ

บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.8 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้สนับสนุนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้มีแหล่งสืบค้นหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายด้วยตนเอง ทั้งส่งเสริมครูและนักเรียน ได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และได้ติดตาม ประเมินผลการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา จึงทำให้ประสิทธิผลด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กัลยาณิศรีวงษ์ชัย (2560) ได้ศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของพิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมในอยู่ระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะของผู้บริหาร ที่ได้แสดงออกถึงพฤติกรรมที่กระทำอย่างมุ่งมั่นตั้งใจโดยมีจุดหมาย มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้า ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ ประสงค์เพื่อที่จะต้องการพัฒนาบุคลากรภายในการกำกับดูแล รวมไปถึงบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และสถานที่ให้เอื้ออำนวยส่งเสริมการเรียนรู้ ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทิศทางของสังคมและโลก โดยมีการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตคอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เสริมฐพงษ์ นันทิวังค์ (2563) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตคอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับ

ประสิทธิผลของการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 34 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการศึกษาของ สิริพร ทอง
ประเสริฐ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ
สมรรถนะการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ
สมรรถนะการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการศึกษาของ พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทาง
วิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของผู้บริหาร โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความ
คิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ
การศึกษาของ ธัญญลักษณ์ ผาภูมิ (2559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับ
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ
การศึกษาของ Andy Fred (2021) ได้ทำการศึกษาแนวทางปฏิบัติของภาวะผู้นำทางวิชาการ ของ
โรงเรียนชนบทที่ห่างไกลใน มิริ รัฐซาราวัก ซึ่งการศึกษานี้มุ่งเน้น ไปที่การรับรู้ของครูเกี่ยวกับความ
มีภาวะผู้นำทางวิชาการการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการวิจัยแบบผสมโดยใช้แบบสำรวจ
ภาวะผู้นำทางวิชาการ Hallinger and Murphy (1985) ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ได้ทำการเก็บรวบรวม
ข้อมูลผ่านวิธีการสำรวจโดยใช้ The Principal Instructional Management Rating Scale (PIMRS)
ดัดแปลงจาก Hallinger (2008) และวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมานด้วยโปรแกรม
สำเร็จรูปทางสถิติ SPSS IBM Version 22.0 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในระดับที่ค่อนข้างสูง (ค่าเฉลี่ย = 3.57, SD = 0.90) มีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ ระหว่างการรับรู้ของครูผู้ชายและผู้หญิงเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา การศึกษานี้ยังเผยให้เห็นแนวปฏิบัติในการมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในระดับที่ค่อนข้างสูง สอดคล้องกับการศึกษาของ Ismail Shafeeu (2018) ได้ศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน

งานวิจัยจากมัลดีฟส์ พบว่า ร้อยละ 68 ของครูรายงานว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการแสดงให้เห็นถึงภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนักเรียนตามทฤษฎี โดยสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความสำเร็จของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ($r = 0.62$) แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ชัดเจน เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย พบว่า มีประเด็นน่าอภิปรายดังต่อไปนี้

3.1 ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารยุคใหม่จำเป็นต้องมีทักษะในการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินการของกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กรให้บรรลุตามเป้าประสงค์ ซึ่งการประสานงานการทำงานระหว่างบุคคลถือได้ว่าทักษะแห่งอนาคตที่จำเป็นสำหรับคนทำงาน ที่จะต้องให้ความสนใจ เรียนรู้ และหมั่นฝึกฝนให้ชำนาญมากขึ้นในหลาย ๆ ด้าน ทั้งนี้ในอนาคตบุคลากรที่มีความสามารถในการทำงานให้ประสบความสำเร็จไม่ใช่มีเพียงทักษะทางวิชาชีพเท่านั้น แต่ยังจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ด้าน Soft Skills หรือ ทักษะทางสังคมที่ใช้เพื่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การแก้ไขปัญหา หรือการบริหารจัดการ ยังหมายรวมถึงอุปนิสัย บุคลิกภาพ ทักษะคิด และที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม จึงเป็นทักษะที่สำคัญที่จะช่วยให้การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นไปได้อย่างราบรื่น Nabhatara Sinthuvanich (2564, ออนไลน์) ดังนั้นการพัฒนาความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะรับรู้ ดำเนินการ ประมวลผล ตอบสนองสิ่งต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งรวมไปถึงการค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหา ความขัดแย้ง และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น ทักษะเหล่านี้หากได้รับการพัฒนาให้กับบุคลากรในองค์กร อาจพิจารณาถึงความจำเป็น ความยั่งยืน ประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน และบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานในองค์กร เพื่อให้ได้รับประสิทธิภาพที่มากที่สุด เมื่อผู้บริหารมีทักษะในการประสานงานในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการบริหารงานย่อมมีการแปรผันสูงขึ้นไปด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับการศึกษาของเจษฎา ถังเงิน (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการทำงานของโรงเรียนในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการทำงานของโรงเรียน ในระดับสูง ($r = .78$) สอดคล้องกับการศึกษาของจริยาภรณ์ พรหมมิ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน

ในระดับสูง ($r = .66$)

3.2 ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา รวมถึงเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอเพื่อพัฒนาความรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา ให้ครูสามารถนำทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการอบรมมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน เป็นการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาความรู้และการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สิริมอร์ ทองสมนึก (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโรงเรียน ในระดับสูง ($r = .69$) สอดคล้องกับการศึกษาของ วิศรดา สุขสุวรรณ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในระดับสูง ($r = .66$)

3.3 ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารได้ดำเนินการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นให้มีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดเกณฑ์ประเมิน ตัวชี้วัด และกำกับติดตามเพื่อสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ซึ่งเป็นการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการและประกาศเกณฑ์ต่าง ๆ ทางด้านวิชาการให้นักเรียน ครูผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุรียา วงษ์ตา (2563) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ ในระดับสูง ($r = .62$) สอดคล้องกับการศึกษาของ เกษแก้ว เจริญเขต (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จังหวัดสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานทางวิชาการ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในระดับสูง ($r = .67$)

3.4 ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติคุณของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่น อย่างต่อเนื่อง มีการตอบแทนครูที่ปฏิบัติงานดี มีความสามารถ ด้วยการให้ความก้าวหน้าในวิชาชีพ เช่น การเลื่อนขั้น การให้โอกาสไปฝึกอบรม จัดให้มีโครงการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถ และการให้การสนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงานตามความต้องการจำเป็นของครู ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พรนภา บุราณมย์ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ด้านการจัดหาสิ่งจูงใจให้กับครูและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในระดับสูง ($r = .70$) สอดคล้องกับการศึกษาของพิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3 พบว่า ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้ครู มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในระดับสูง ($r = .69$)

3.5 ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารได้ส่งเสริมให้มีการแข่งขันทักษะทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา ยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงานทางด้านวิชาการดีเด่น โดยการประกาศเกียรติคุณ หรือด้วยวิธีหลากหลาย เช่น กล่าวคำ ชมเชย หรือการให้รางวัลตามโอกาสต่าง ๆ เสมอ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบถึงพัฒนาการด้าน การเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สมควร ชุมชอบ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในระดับสูง ($r = .66$) สอดคล้องกับการศึกษาของ เศรษฐพงษ์ นันทิวังค์ (2563) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตคอดอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 พบว่า ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในระดับสูง ($r = .69$)

3.6 ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารได้มีการเข้าเยี่ยมชมชั้นเรียน เพื่อสังเกตการสอนของครู ซึ่งมีการกำหนดให้มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภายในเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนาการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารให้ความช่วยเหลือครู แนะนำให้คำปรึกษาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับการศึกษาของ ภาคภูมิ ทองลาด (2561) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษาและการประเมินผลด้านการสอน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในระดับสูง ($r = .70$) สอดคล้องกับการศึกษาของ ศศิกรณ์ ศรีเขาล้าน (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในระดับสูง ($r = .73$)

3.7 ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมีนโยบายในการจัดการกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องทางวิชาการ เพื่อเพิ่มเวลาเรียนได้เต็มที่ มีการออกตรวจชั้นเรียนเพื่อตรวจสอบครูในการใช้เวลาเต็มที่กับการสอน มีการรายงานการใช้แผนการสอน และผู้บริหารร่วมวางแผนควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนทุกภาคเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเจษฎา ถังเงิน (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการทำงานของโรงเรียนในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการทำงานของโรงเรียน ในระดับสูง ($r = .66$) สอดคล้องกับการศึกษาของ วริศรา สุขสุวรรณ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในระดับสูง ($r = .66$)

3.8 ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมีการแลกเปลี่ยนความเห็นกับครูและนักเรียนและมีการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษาและแนวทางในการปฏิบัติ

เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ เป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ ซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษาของจริยาภรณ์ พรหมมิ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียน มีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน ในระดับสูง ($r = .62$) สอดคล้องกับการศึกษาของ สิริมอร ทองสมนึก (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า ด้านการ ดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพโรงเรียน ในระดับสูง ($r = .61$)

3.9 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารชี้แจงเป้าหมายแนวทางการ ดำเนินงานของสถานศึกษาให้ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ โดยผู้บริหารประชุม ชี้แจงแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานของ สถานศึกษา มีการสื่อสารให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สิริมอร ทองสมนึก (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน ใน ระดับสูง ($r = .68$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เศรษฐพงษ์ นันท์วิงค์ (2563) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของการบริหารวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สหวิทยาเขตดอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 พบว่า ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ประสิทธิผลของการบริหารวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในระดับสูง ($r = .72$)

3.10 ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลใน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารกำหนดให้มี การแจ้งผลการเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน มีรายงานการสรุปผลการเรียนของ นักเรียนทุกภาคเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเจษฎา ถังเงิน (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการทำงานของโรงเรียนในอำเภอสอยดาว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้า ของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการทำงานของโรงเรียน ในระดับสูง ($r = .76$)

สอดคล้องกับการศึกษาของ สุริยา วงษ์ตา (2563) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ ในระดับสูง ($r = .71$)

3.11 ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยให้บุคลากรมีส่วนร่วม โดยมีระบบงาน กรอบระยะเวลา กรอบหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจน ที่ต้องพึงปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการศึกษาของ ธัญญลักษณ์ ผาภูมิ (2559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ ของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในระดับปานกลาง ($r = .53$) สอดคล้องกับการศึกษาของ วริศรา สุขสุวรรณ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในระดับสูง ($r = .44$)

ข้อเสนอแนะ

จากผลในการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะ 2 ประการ คือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ควรมีการส่งเสริมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีข้อที่ควรพิจารณานำเอาผลการวิจัยไปพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าอยู่ในสามลำดับสุดท้ายของภาวะผู้นำทางวิชาการได้แก่

1.1 ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและนักเรียน เกี่ยวกับสิ่งที่ยกพร่องหรือต้องการความช่วยเหลือ เป็นประจำและต่อเนื่อง รวมถึงการจัดให้ครูสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนไม่เป็นตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.2 ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้สำเร็จ หรือการตอบแทนครูที่มีความสามารถพิเศษ ด้วยการให้ความก้าวหน้าด้านวิชาชีพ เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ในสถานศึกษา และสร้างบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติหน้าที่

1.3 ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควร ประชุมร่วมกับครูแต่ละระดับชั้นในการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานวิชาการ ในการวางแผนการจัดเวลาเรียนให้เกิดประสิทธิภาพต่อผู้เรียน มีการควบคุมดูแลเกี่ยวกับการสอนแทนรวมถึงการผู้บริหารควรตรวจเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของครูในการใช้เวลาในการสอนที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน

2. ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่ามีข้อที่ควรพิจารณานำเอาผลการวิจัยไปพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าอยู่ในสามลำดับสุดท้าย ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่

2.1 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ควรกำหนดแบบแผนการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ รูปแบบการนิเทศ และกระบวนการนิเทศที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสถานศึกษา และนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้

2.2 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาในการใช้แหล่งเรียนรู้ และสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรม ส่งเสริมหลักสูตรในการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

2.3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการพัฒนาด้านวิชาการ การให้บริการ การจัดเก็บรักษา และการซ่อมบำรุงสื่อ รวมถึงการติดตามประเมินผลการพัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง โดยค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร การประสานงานการทำงานระหว่างบุคคลถือได้ว่าทักษะแห่งอนาคตที่จำเป็นสำหรับคนทำงาน ที่จะต้องให้ความสนใจ เรียนรู้ และหมั่นฝึกฝนให้ชำนาญมากขึ้นในหลาย ๆ ด้าน ทั้งนี้ในอนาคตบุคลากรที่มีความสามารถในการทำงานให้ประสบความสำเร็จไม่ใช่มีเพียงทักษะทางวิชาชีพเท่านั้น แต่ยังจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ด้าน Soft Skills หรือ ทักษะทางสังคมที่ใช้เพื่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การแก้ไขปัญหา หรือการบริหารจัดการ ยังหมายรวมถึงอุปนิสัย บุคลิกภาพ ทักษะคิด และที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม จึงเป็นทักษะที่สำคัญที่จะช่วยให้การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นไปได้อย่างราบรื่น จึงควรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร ให้สูงมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษานั้นสูงตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
3. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ:

สทศกรรมการเกษตรแห่งประเทศไทย.

กฤตกร น้าทิพย์. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตบ้านบึง 1*

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษา

มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

กันยารัตน์ ศรีเนตร. (2559). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่*

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

กัลยาณี ศรีวงษ์ชัย. (2560). *ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา*

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา

บัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ-ชัยภูมิ.

กิตติพร พรงาม. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด*

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาละโวทัย เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร

มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏ-

ราชนครินทร์.

เกตุสุดา กิ่งการจร. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่*

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล-ชัยบุรี.

เกษแก้ว เจริญเกตุ. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จังหวัด*

สิงห์บุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์การศึกษา

มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,

มหาวิทยาลัยบูรพา.

จริยาภรณ์ พรหมมิ. (2559). *ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ*

ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,

มหาวิทยาลัยบูรพา.

จันทร์จิรา สุดใจ. (2561). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*

ประถมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

- จิระศักดิ์ ภูศิริด. (2560). การศึกษาการบริหารงานวิชาการตามทฤษฎีของครู โรงเรียนวัด
วิชคามคชทวีปอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- เจษฎา ถึงเงิน. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการทำงานของ
โรงเรียนในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชไมพร ทิพย์ประชาบาล. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต,
สาขาบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัชพล ธรรมมา. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ
องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐกร สร้อยทอง. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับความ
พึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการสอนของโรงเรียนบางละมุง สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณรงค์ศักดิ์ ะโร. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐพล พันธ์. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังบูรพา จังหวัด
สระแก้วสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คุณฤทัย โยขบอ. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความเห็นของ
ครูกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ดวงกมล ปถคามินทร์. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในเขตอำเภอสนามชัยเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ทัศนาวรรณประภา. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ไทพนา ป้อมหิน. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยนครพนม.

ชญัญลักษณ์ ฝาภูมิ. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชญัญรัตน์ ทองทิพย์. (2563). *การบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนในเขตห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

นครินทร์ อิ่มสวาสดี. (2561). *การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

นริรัตน์ เทศกาล. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในสหวิทยาเขตสตาร์บุษ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 17*. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปฎิมา คำชมพู. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนในเขตอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*

สระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พระจรัสชัย ปญญาวิชโร (ทองปิว). (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 10 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พรนภา บุราณมย์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พัชรินทร์ พันธุ์โตดี. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พัฒนาพร ศิลาวงษ์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ภคมน ทิฆัมพรบรรเจิด. (2561). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

ภัทรธิดา เดโชเม็ง. (2560). *ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ภาคภูมิ ทองลาด. (2561). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

มนัสนันท์ วังหนองเสียว. (2560). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

มานพ สมอินเอก. (2561). *บทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในวิทยาลัยสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. (2560, 6 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 14.

รุจภา วังศ์กาฬสินธุ์. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของกระบวนการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ลัดดาวัลย์ เชื้อพลบ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิศรดา สุขสุวรรณ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิเชียร วรรณภากร. (2560). *การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17*.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิภากรณ์ ศรีอัยคำ. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน
เอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วิมลสิริ มังธานี. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ
บริหารงานวิชาการของ โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วีระบุษ ชาติคาญจน์. (2557). การบริหารสถาบันการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ. นครศรีธรรมราช:
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

วุฒิพร กัณฑ์ศรี. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศลิกรณ์ ศรีเขาล้าน. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศิริมา พันสอาด. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัด
ตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศุภลักษณ์ ลิพพิคุณากร. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
กับผลการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

เสรษฐพงษ์ นันทิวังค์. (2563). ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของการบริหาร
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตคอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยพะเยา.

สฎายุ ชีระวนิชตระกูล. (2557). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา (Research in Education

Administration). คณะศึกษาศาสตร์: ศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษาสมุทร

ชำนาญ. (2559). ภาวะผู้นำทางการศึกษา : ทฤษฎีและปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2). ระยอง: บีอาร์.

สมควาร ชุมชอบ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลใน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะ ครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

สาธิตา เรียนทัพ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามการรับครูของครู ในอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. (2563). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. วันที่ค้นข้อมูล 31 สิงหาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <http://www.spm18.go.th>.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). ภาวะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษ ที่ 21(Bulding 21th Country School Leadership for Chang). เอกสารประกอบการอบรม. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550, 10 กรกฎาคม). การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2550.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *คู่มือหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 OBEC'S POLICY 2020*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2553). *การบริหารการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง(พ.ศ.2552-2561)*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สิริพร ทองประเสริฐ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิริเมธ ทงสมนึก. (2562). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุกฤทัย จันทร์ทรงกรด. (2558). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชาติ ทองมา. (2560). *รูปแบบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของ*

ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ศุภมงคล กุมภีร์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของครูในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุริยา วงษ์ดา. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยพะเยา.

อนัญญา ทองปิ่น. (2560). การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเมือง 2 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

อภิษฐา พูล โภคผล. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร-มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

อภิเดช พลเยี่ยม. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อรทัย คล้ายสอน. (2560). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อัคร อูระงาม. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อุไรวรรณ ศรีศักดิ์. (2560). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคกาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์

การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เอกลักษณ์ ชนม์ประกาย. (2560). *การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*

อำภา ปิยารมย์. (2549). *การศึกษากาเวผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*

Andy Fred. (2021). *Instructional Leadership Practices in Under-Enrolled Rural Schools in Miri, Sarawak. Asian Journal of University Education (AJUE), 17, 165-176.*

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing (5th ed.)*. New York: Harper Collins.

David, C. & Thomas, D. A. (1989). *Leadership in Organization. 2 nd ed.* Englewood Cliffs NJ: P Hall.

Duong Thi Thuy Trang. (2562). *ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยนครพนม.*

Hallinger, P., & Murphy, J. (1985). *Assessing the instructional management behavior of principal. The Elementary School Journal, 86(2), 221-224.*

Ismail Shafeeu. (2018). *Relationship Between Principals' Instructional Leadership and School Effectiveness. Does It Make a Difference? Evidence from the Maldives.* Doctoral dissertation, School of Education, Durham University.

Josephine Chay Choy Mee. (2020). *Leadership and Student Outcomes: A case study of a high-performing and a low-performing secondary school in Klang Valley, Malaysia.* Doctoral dissertation, Graduate School of Education, University of Nottingham, Malaysia.

Kaiser, S. M. (2000). *Mapping the learning organization: exploring a modal of organization learning.* Doctoral dissertation, Louisiana State University.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities.* Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.

Likert, R. (1976). *New Patterns of Management.* New York: McGraw - Hill.

Mott, P. E. (1972). *The characteristic of effective organization*. New York: Harper and Row.

Nabhataru Sinthuvanich. (มกราคม 12, 2021). *ไขข้อสงสัย 'Soft Skills' คืออะไร? และทักษะไหนที่เหมาะสมกับตัวคุณ*. เข้าถึงได้จาก <https://techsauce.co/connext/life-hacks/what-is-soft-skills-and-how-to-identify-your-soft-skills>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ อว 8137/1971

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

4 พฤศจิกายน 2564

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการนิพนธ์ (ฉบับย่อ)

2. เครื่องมือวิจัย

ด้วยนายพรรัตน์ แยมโกสม รหัสประจำตัวนิสิต 63920281 หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติคำโครงการนิพนธ์เรื่อง
“ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงาน วิชาการของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี รองศาสตราจารย์
ดร.สญา ชีระวิชิตระกูล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัยนั้น

เนื่องจากท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยดังกล่าวอย่างยิ่ง ในการนี้บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของ
เครื่องมือการวิจัยของนิสิต ดังเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นุจรี ไชยมงคล

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทรศัพท์ 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/016

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

5 มกราคม 2565

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (หาคุณภาพ)

3. จำนวนหน่วยงานที่เก็บข้อมูลเพื่อทดลองใช้ดำเนินการวิจัย

ด้วยนายพรรัตน์ เข้ม โกล่อม รหัสประจำตัวนิติ 63920281 หลักสูตรการศึกษา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์เรื่อง

“ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงาน วิชาการของ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี รองศาสตราจารย์

ดร.สฎายุ ชีระวิชิตระกูล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัด

ของท่านในการหาคุณภาพจากเครื่องมือวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังรายนามข้างต้น

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนสังกัด สพม.ชลบุรี ระยอง จำนวน 30 คน

(รายละเอียดดังเอกสารแนบ) ระหว่างวันที่ 3-7 มกราคม พ.ศ. 2565

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นุจรี ไชยมงคล

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทรศัพท์ 038 102 700 ต่อ 707, 705

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/017

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

5 มกราคม 2565

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
 สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเก็บข้อมูล

ด้วยนายพรรัตน์ เข้ม โกล่อม รหัสประจำตัวนิสิต 63920281 หลักสูตรการศึกษา
 มหาลัย บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์เรื่อง
 “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงาน วิชาการของ
 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี รองศาสตราจารย์
 ดร.สุภายู ชีระวุฒิชระกุล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัด
 ของท่านในการหาคุณภาพจากเครื่องมือวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังรายนามข้างต้น
 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนสังกัด สพม.ชลบุรี ระยอง จำนวน 356 คน
 (รายละเอียดดังเอกสารแนบ) ระหว่างวันที่ 3-21 มกราคม พ.ศ. 2565

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นุจรี ไชยมงคล

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทรศัพท์ 0 3810 2700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง

แบบสอบถามงานวิจัยฉบับนี้ จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยสอบถามครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ

ผู้ศึกษาขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงมากที่สุด ผู้ศึกษาขอรับรองว่าจะใช้คำตอบของท่านเพื่อการศึกษาเรื่องนี้เท่านั้น โดยจะนำมาวิเคราะห์และสรุปเป็นภาพรวมทั้งหมด ไม่จำแนกเป็นรายบุคคล ข้อมูลที่ได้ไม่มีผลกระทบต่อตัวของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นพรัตน์ เข้มโกสุม

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบบสอบถามมีจำนวน 45 ข้อ ให้ท่านตอบแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการมาก

3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการน้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการน้อยที่สุด

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ				
		5	4	3	2	1
1.การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน						
1	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม					
2	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการ โดยมีระบบงาน และกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน					
3	ผู้บริหารกำหนดกรอบหน้าที่ความรับผิดชอบของครู ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจน					
4	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาโดยมีจุดเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน					
2.การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน						
5	ผู้บริหารชี้แจงเป้าหมายแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน ให้ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ					
6	ผู้บริหารประชุมชี้แจงแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน					

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ				
		5	4	3	2	1
7	ผู้บริหารมีการสื่อสารให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เช่น ครู นักเรียนและผู้ปกครองรับทราบแนวปฏิบัติ					
8	ผู้บริหารดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ทราบและทำความเข้าใจ พร้อมคู่มือการปฏิบัติ					
9	ผู้บริหารดำเนินการให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของครู ในการพัฒนาเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียน					
3.การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน						
10	ผู้บริหารมีการเข้าเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อสังเกตการณ์สอนของครู					
11	ผู้บริหารมีการกำหนดให้มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภายใน เพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน					
12	ผู้บริหารบันทึกการนิเทศและประเมินผลเพื่อปรับปรุง และพัฒนาการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ					
13	ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือครู แนะนำให้คำปรึกษาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ					
4.การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร						
14	ผู้บริหารกำหนดให้มีคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
15	ผู้บริหารส่งเสริมการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับหลักสูตร					
16	ผู้บริหารมีการประสานงานกับครูผู้สอนในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
17	ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ ในการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ					
5.การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน						
18	ผู้บริหารกำหนดให้มีการแจ้งผลการเรียนให้นักเรียน และผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน					
19	ผู้บริหารกำหนดให้มีรายงานการสรุปผลการเรียนของนักเรียน ทุกภาคเรียน					

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ				
		5	4	3	2	1
20	ผู้บริหารกำหนดให้ใช้ผลการทดสอบของนักเรียนเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน					
21	ผู้บริหารกำหนดให้มีคณะกรรมการประเมินด้านหลักสูตรและการสอนทุกปีการศึกษา					
6.การควบคุมการใช้เวลาในการสอน						
22	ผู้บริหารมีนโยบายในการปรับลดกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องทางวิชาการ เพื่อเพิ่มเวลาเรียนได้เต็มที่					
23	ผู้บริหารมีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อตรวจสอบครูในการใช้เวลาเต็มที่กับการสอน					
24	ผู้บริหารกำหนดให้มีการรายงานการใช้แผนการสอน					
25	ผู้บริหารมีการวางแผนควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนทุกภาคเรียน					
7.การดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด						
26	ผู้บริหารมีการแลกเปลี่ยนความเห็นกับครูและนักเรียนและมีการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนและแนวทางในการปฏิบัติ					
27	ผู้บริหารให้มีการจัดครูสอนแทนหรือให้ช่วยดูแลชั้นเรียนในกรณีที่ครูไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้					
28	ผู้บริหารตรวจเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่เป็อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้					
8.การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู						
29	ผู้บริหารการจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติคุณของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นผู้บริหารจัดให้มี โครงการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถ					
30	ผู้บริหารตอบแทนครูที่ปฏิบัติงานดี มีความสามารถด้วยการให้ ความก้าวหน้าในวิชาชีพ เช่น การเลื่อนขั้นการให้โอกาสไป ฝึกอบรม					
31	ผู้บริหารจัดให้มี โครงการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ ความสามารถ					

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ				
		5	4	3	2	1
32	ผู้บริหารให้การสนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงานตามความต้องการจำเป็นของครู					
9.การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ						
33	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน					
34	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการอบรมและศึกษาคูงานมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
35	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้พัฒนาความรู้และการทำงานร่วมกัน					
36	ผู้บริหารเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอ					
10.การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ						
37	ผู้บริหารกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นให้มีมาตรฐานสูงขึ้น					
38	ผู้บริหารมีการกำหนดเกณฑ์ประเมิน ตัวชี้วัด และกำกับติดตามเพื่อสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ					
39	ผู้บริหารประชุมชี้แจงนโยบายในการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ					
40	ผู้บริหารประกาศเกณฑ์ต่าง ๆ ทางด้านวิชาการให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ					
11.การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้						
41	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแข่งขันทักษะทางวิชาการทั้งในและนอกโรงเรียน					
42	ผู้บริหารยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงานทางด้านวิชาการดีเด่น โดยการประกาศเกียรติคุณ หรือลงข่าวในวารสารของโรงเรียน					
43	ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบถึงพัฒนาการด้าน การเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ				
		5	4	3	2	1
44	ผู้บริหารสนับสนุนนักเรียนที่มีผลการเรียนดีมีความเป็นเลิศทางวิชาการด้วยวิธีหลากหลาย เช่น กล่าวคำ ชมเชย หรือการให้รางวัล					
45	ผู้บริหารจัดให้มีนิทรรศการแสดงผลงานดีเด่นของนักเรียนตามโอกาสต่าง ๆ เสมอ					

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบบสอบถามมีจำนวน 36 ข้อ ให้ท่านตอบแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

5 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ที่	ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						
1	ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา					

ที่	ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2	ผู้บริหาร และครู ร่วมจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย และคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์					
3	สถานศึกษานำโครงสร้างหลักที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นขอบข่ายในการจัดทำหลักสูตร					
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน					
5	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกชั้นเรียน					
2.การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการศึกษาวิจัย และมีผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้					
7	ผู้บริหารมีนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วการนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน					
8	ผู้บริหารติดตามประเมินผลงานด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
9	ผู้บริหาร และครูร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารงานวิชาการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา					
3.การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน						
10	สถานศึกษาวางแผนกลยุทธ์การเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ให้ตรงตามความถนัดของผู้เรียน					
11	ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา					

ที่	ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นประเมินตามสภาพจริง					
13	สถานศึกษาดำเนินการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา					
14	สถานศึกษาจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด					
4.การประกันคุณภาพการศึกษา						
15	สถานศึกษามีแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา					
16	สถานศึกษาจัดระบบ โครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
17	สถานศึกษากำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาชาติ					
18	สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนติดตามและประเมินคุณภาพ เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
19	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR)					
5.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
20	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
21	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน					
22	ผู้บริหารส่งเสริมครูพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ					

ที่	ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
23	ผู้บริหารส่งเสริมครูจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และ การปฏิบัติจริง					
6.การนิเทศการศึกษา						
24	ผู้บริหารสถานศึกษา จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มี คุณภาพ ทัวถึงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ					
25	ผู้บริหารนำผลการประเมินผลการนิเทศมาตรวจสอบหา ข้อบกพร่อง วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเพื่อปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการนิเทศ					
26	ผู้บริหารมีการวางแผนและดำเนินการจัดระบบนิเทศภายใน สถานศึกษาอย่างป็นระบบ					
27	ผู้บริหารดำเนินการนิเทศโดยใช้กิจกรรมการนิเทศที่ หลากหลายเหมาะสมและทัวถึง					
28	ผู้บริหารวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของครูในการจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา					
7.การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
29	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียน การสอน					
30	ผู้บริหารจัดทำทะเบียนสื่อ และแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ					
31	ผู้บริหารประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
32	ผู้บริหารดำเนินการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีอย่างเพียงพอ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
8.การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้						
33	ผู้บริหาร และครู ร่วมกันในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง					
34	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา					

ที่	ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
35	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น					
36	ผู้บริหารพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้					

ภาคผนวก ก

แสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับ			รวม	IOC	ผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
1.การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน							
	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของ						
1	สถานศึกษาโดยให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการ โดยมีระบบงาน และกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารกำหนดกรอบหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาโดยมีจุดเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน							
	ผู้บริหารชี้แจงเป้าหมายแนวทางการดำเนินงานของ						
5	โรงเรียนให้ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ผู้บริหารประชุมชี้แจงแก่คณะกรรมการสถานศึกษา						
6	ขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ผู้บริหารมีการสื่อสารให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ						
7	โรงเรียน เช่น ครู นักเรียนและผู้ปกครองรับทราบแนวปฏิบัติ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับ			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
8	ผู้บริหารดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ทราบและทำความเข้าใจ พร้อมสู่การปฏิบัติ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	ผู้บริหารดำเนินการให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของครูในการพัฒนาเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน							
10	ผู้บริหารมีการเข้าเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อสังเกตการณ์สอนของครู	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	ผู้บริหารมีการกำหนดให้มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภายในเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	ผู้บริหารบันทึกการนิเทศและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือครู แนะนำให้คำปรึกษาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร							
14	ผู้บริหารกำหนดให้มีคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	ผู้บริหารส่งเสริมการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับหลักสูตร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16	ผู้บริหารมีการประสานงานกับครูผู้สอนในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5.การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน							
18	ผู้บริหารกำหนดให้มีการแจ้งผลการเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับ			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
19	ผู้บริหารกำหนดให้มีรายงานการสรุปผลการเรียน ของนักเรียนทุกภาคเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20	ผู้บริหารกำหนดให้ใช้ผลการทดสอบของนักเรียน เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำโครงการพัฒนา ผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21	ผู้บริหารกำหนดให้มีคณะกรรมการประเมินด้าน หลักสูตรและการสอนทุกปีการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6.การควบคุมการใช้เวลาในการสอน							
22	ผู้บริหารมีนโยบายในการปรับลดกิจกรรมที่ไม่ เกี่ยวข้องทางวิชาการ เพื่อเพิ่มเวลาเรียน ได้เต็มที่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23	ผู้บริหารมีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อตรวจสอบครู ในการใช้เวลาเต็มที่กับการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24	ผู้บริหารกำหนดให้มีการรายงานการใช้ แผนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25	ผู้บริหารมีการวางแผนควบคุมเวลาในการทำ กิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนทุกภาค เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7.การดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด							
26	ผู้บริหารมีการแลกเปลี่ยนความเห็นกับครูและ นักเรียนและมีการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนและ แนวทางในการปฏิบัติ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27	ผู้บริหารให้มีการจัดครูสอนแทนหรือให้ช่วยดูแลชั้น เรียน ในกรณีที่ครูไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28	ผู้บริหารตรวจเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นกับครูและนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่เป็อุปสรรค ในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับ			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
8.การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู							
29	ผู้บริหารจัดการกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติคุณของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นผู้บริหารจัดให้มี โครงการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30	ผู้บริหารตอบแทนครูที่ปฏิบัติงานดี มีความสามารถ ด้วยการให้ความก้าวหน้าในวิชาชีพ เช่น การเลื่อนขั้นการให้โอกาสไปฝึกอบรม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
31	ผู้บริหารจัดให้มี โครงการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32	ผู้บริหารให้การสนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงานตามความต้องการจำเป็นของครู	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9.การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ							
33	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะต่างๆ ที่ได้จากการอบรมและศึกษาคูงานมาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้พัฒนาความรู้และการทำงานร่วมกัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
36	ผู้บริหารเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10.การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ							
37	ผู้บริหารกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นให้มีมาตรฐานสูงขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
38	ผู้บริหารมีการกำหนดเกณฑ์ประเมิน ตัวชี้วัด และกำกับติดตามเพื่อสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับ			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
39	ผู้บริหารประชุมชี้แจงนโยบายในการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
40	ผู้บริหารประกาศเกณฑ์ต่าง ๆ ทางด้านวิชาการให้นักเรียน ครูผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11.การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้							
41	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแข่งขันทักษะทางวิชาการทั้งในและนอกโรงเรียน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
42	ผู้บริหารยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงานทางด้านวิชาการดีเด่น โดยการประกาศเกียรติคุณ หรือลงข่าวในวารสารของโรงเรียน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
43	ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบถึงพัฒนาการด้าน การเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
44	ผู้บริหารสนับสนุนนักเรียนที่มีผลการเรียนดีมีความเป็นเลิศทางวิชาการด้วยวิธีหลากหลาย เช่น กล่าวคำชมเชย หรือการให้รางวัล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
45	ผู้บริหารจัดให้มีนิทรรศการแสดงผลงานดีเด่นของนักเรียนตามโอกาสต่าง ๆ เสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ที่	ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ระดับ			รวม	IOC	ผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา							
1	ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดเด่นจุด ด้อยของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหาร และครู ร่วมจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย และ คุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	สถานศึกษานำโครงสร้างหลักที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นขอบข่ายในการจัดทำหลักสูตร	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดให้สอดคล้องกับความ สนใจและความถนัดของผู้เรียน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
5	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาครบทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ทุกชั้นเรียน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
2. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา							
6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการศึกษาวิจัย และมี ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่ม สาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารมีนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วการนำ ผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารติดตามประเมินผลงานด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ที่	ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ระดับ			รวม	IOC	ผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
	ผู้บริหาร และครูร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การ						
9	บริหารงานวิชาการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน							
	สถานศึกษาวางแผนกลยุทธ์การเรียนการสอนที่						
10	สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ให้ ตรงตามความถนัดของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบ						
11	ปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
12	วัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้น ประเมินตามสภาพจริง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	สถานศึกษาดำเนินการจัดทำเอกสารหลักฐาน						
13	การศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผล และ ประเมินผลของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	สถานศึกษาจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ						
14	ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.การประกันคุณภาพการศึกษา							
	สถานศึกษามีแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตาม						
15	ระบบการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมาย ความสำเร็จของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	สถานศึกษาจัดระบบโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับ						
16	ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ที่	ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ระดับ			รวม	IOC	ผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
	สถานศึกษากำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมาย						
17	ความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาชาติ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาคำเนินงานตามแผน						
18	ติดตามและประเมินคุณภาพ เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดทำรายงานคุณภาพ						
19	การศึกษาประจำปี (SAR)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	5.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้						
20	ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยจัด						
21	เนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ผู้บริหารส่งเสริมครูพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการ						
22	จัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ผู้บริหารส่งเสริมครูจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์						
23	จริง และการปฏิบัติจริง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	6.การนิเทศการศึกษา						
	ผู้บริหารสถานศึกษา จัดการนิเทศภายในสถานศึกษา						
24	ให้มีคุณภาพ ทั้งถึงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ผู้บริหารนำผลการประเมินผลการนิเทศมาตรวจสอบ						
25	หาข้อบกพร่อง วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการนิเทศ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ที่	ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ระดับ			รวม	IOC	ผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
26	ผู้บริหารมีการวางแผนและดำเนินการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27	ผู้บริหารดำเนินการนิเทศโดยใช้กิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายเหมาะสมและทั่วถึง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28	ผู้บริหารวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของครูในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7.การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา							
29	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30	ผู้บริหารจัดทำทะเบียนสื่อ และแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
31	ผู้บริหารประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32	ผู้บริหารดำเนินการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีอย่างเพียงพอ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8.การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้							
33	ผู้บริหาร และครู ร่วมกันในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เข้าร่วมกัน รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
36	ผู้บริหารพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

คำอธิบายจำแนกรายชื่อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม

ตารางที่ 26 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	0.493	20.	0.707	39.	0.768
2.	0.650	21.	0.757	40.	0.810
3.	0.579	22.	0.388	41.	0.753
4.	0.657	23.	0.713	42.	0.737
5.	0.722	24.	0.603	43.	0.764
6.	0.630	25.	0.747	44.	0.737
7.	0.716	26.	0.681	45.	0.612
8.	0.613	27.	0.679		
9.	0.583	28.	0.604		
10.	0.617	29.	0.703		
11.	0.753	30.	0.700		
12.	0.530	31.	0.715		
13.	0.643	32.	0.569		
14.	0.690	33.	0.706		
15.	0.668	34.	0.802		
16.	0.840	35.	0.796		
17.	0.755	36.	0.802		
18.	0.457	37.	0.798		
19.	0.562	38.	0.879		

หมายเหตุ : ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .987

ตารางที่ 27 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม เกี่ยวกับ
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา
ชลบุรี ระยอง

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	0.750	13.	0.600	25.	0.791
2.	0.853	14.	0.667	26.	0.766
3.	0.888	15.	0.927	27.	0.772
4.	0.730	16.	0.843	28.	0.791
5.	0.823	17.	0.910	29.	0.712
6.	0.813	18.	0.840	30.	0.780
7.	0.699	19.	0.626	31.	0.780
8.	0.634	20.	0.638	32.	0.740
9.	0.828	21.	0.538	33.	0.663
10.	0.861	22.	0.567	34.	0.613
11.	0.718	23.	0.585	35.	0.753
12.	0.719	24.	0.792	36.	0.546

หมายเหตุ : ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .987

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายณพรัตน์ แยม โกสุม
วัน เดือน ปี เกิด	12 มิถุนายน 2536
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านบึง(อุตสาหกรรมนุเคราะห์) 170 ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี 20170
ตำแหน่งและประวัติการ ทำงาน	พ.ศ.2562 - 2564 ตำแหน่ง ครู โรงเรียนบ้านบึง(อุตสาหกรรมนุเคราะห์) พ.ศ.2560 - 2562 ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านบึง(อุตสาหกรรม นุเคราะห์)
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี กศ.บ.สาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์